یوانِ فریدی
نمبر 37

غلطیاں توں پاک
اصلی تے مکمل
دیوانِ فریدی
کتب خانہ حاجی نیاز احمد
اندرون بوہڑ دروازہ بازار کتب فروشاں ملتان شہر
احمد حسن تحریر نمود

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

کتاب دا ناں ——— دیوانِ فریدیؒ

مُصنّف ——— حضرت خواجہ غلام فریدؒ

غلطیاں درست کرݨ والے ——— ڈاکٹر مہر عبدالحق، ایم اے پی ایچ ڈی

گالھ مہاڑ ——— نذر منظور سیرانی

تعارف ——— فرحت ملتانی

چھپائی ——— آفسٹ

چھاپݨ والے ——— نذر منظور سیرانی

قیمت کتاب ——— پندرہ رُوپے

ملنے کا پتے

کتب خانہ:- حاجی نیاز احمد

اندرونِ بوہڑ دروازہ، بازار کتب فروشاں ملتان شہر

ایاز پبلی کیشنز، ریلوے بک سٹال،

ریلوے اسٹیشن ملتان چھاؤنی

ایاز کتاب گھر اینڈ جنرل سٹور

کوٹ مٹھن شریف

رنو بہار پریس ملتان،

ب

گانْوْلھ مُہاڑ

حضرت خواجہ

غلام فریدؒ دیاں کافیاں

سرائیکی زبان تے ادب دا عظیم خزانہ ہن، خواجہ صاحب اردو تے فارسی دے علاوہ ڈوجھیاں زباناں وچ وی شاعری کیتی ہے، پر جیہڑی شہرت تے عظمت سرائیکی شاعری انھاں کوں ڈتی ہے بئی کہیں زبان دی شاعری اوندے نال مقابلہ نہیں کر سگدی،

مولوی عزیزالرحمن صاحب دا دیوان فریدؒ مترجم، جیہڑا اج توں تقریباً ۳۲ سال پہلے نواب صاحب بہاولپور دی سرپرستی وچ چھپیا ہا۔ او دیوان ایں ویلے بازار وچ نہیں ملدا۔ ایں وقت جیہڑے دیوان بازار وچ ملدن، چھاپے تے کتابت دیاں غلطیاں دی وجہ نال ٹھیک نہیں پڑھے ویندے، ضرورت ہئی، جو دیوان فریدیؒ بالکل صاف تے غلطیاں توں پاک ہووے، جیندے ڈیکھنڑ نال اکھیں ٹھرن تے پڑھنڑ نال دل ٹھرے،

میں ڈاکٹر مہر عبدالحق ہوراں دا شکریہ ادا کریندا ہاں، جو، انھاں میڈی درخواست قبول کریندیں ہوئیں دیوان فریدیؒ تے محنت کر کے کتابت تے چھاپے دیاں غلطیاں دور فرمایاں، غلطیاں کافی حد تائیں ٹھیک تھی گیاں ہن تے ہنڑ اے دیوان بیاں سب دیواناں کنوں جیہڑے اج تائیں چھپیدے ہن، الگ تھلگ رکھیندیں ہوئیں تہاں پسند کیتا ویسی، ساڈی کوشش ہے جو حضرت خواجہ سئیں دا اردو کلام وی تہاڈی خدمت وچ پیش کروں،۔

آخر وچ میں فرحت ملتانی سیکرٹری سرائیکی مجلس ملتان دا وی شکریہ ادا کریندا ہاں جو انہاں دیوان کیتے حضرت خواجہ سئیں دا تعارف لکھ ڈتا تے ہر ویلے ایں کم وچ میڈے بانہہ بیلی بنڑے رہے،

تہاڈا سائیاں دا۔۔ نذر منظور سیرانی اویسی

حضرت خواجہ غلام فریدؒ

اساڈے مذہبی، روحانی تے شعری
ورثے دے وارث حضرت خواجہ غلام فرید
محبوب الٰہی حضرت مولانا خواجہ خدا بخش دے گھر
۱۲۶۱ھ وچ پیدا تھئے۔ تاریخی ناں "خورشید عالم"، رکھیا
نے رب دی برکت نال آپ سجھ وانگ چمکے،
حضرت خواجہ صاحبؒ نسب دے لحاظ نال فاروقی
ہن۔ انھاں دا شجرہ امیر المؤمنین حضرت عمر بن خطاب رضی
نال و نج ملدے، مناقب فریدی تے گوہر شب چراغ دے
مطابق مالک بن، یحییٰ ایں خاندان دے پہلے شخص ہن جیہڑے
سندھ وچ اسلامی لشکر نال آئے تے اتھائیں رہ گئے۔
خواجہ صاحب دے وڈ وڈیرے ٹھٹھہ (سندھ) تو
ٹرکے منگلوٹ علاقہ ملتان وچ آ دسے تے ترے
پیڑھیاں بعد ایہ خاندان سیت پور یارا والی
(ضلع مظفر گڑھ) آ گیا۔ یارا والی وچ انھاں دا
ہک مرید مٹھن خان ایں علاقے دا زمیندار

پیر دی پسند مطابق مِٹھن خان انھاں ہک شہر آباد کیتا۔ جیہڑا مِٹھن کوٹ دے ناں نال اَج وی ضلع ڈیرہ غازی خان دا ہک مشہور قصبہ ہے،

سکھاں دے دَور اِچ انھاں دے مظالم توں تنگ آکے ایں خاندان کوں بہاولپور دے نواب محمد صادق اول بہاول پور آکے رہونڑ دی دعوت ڈِتی، تے اے خاندان چاچڑاں شریف وِچ آ وسیا۔ تے اتھائیں خواجہ صاحب دا جَم پل تھیا۔ چاچڑاں شریف رَہ کے مِٹھن کوٹ نال وی تعلق ختم نہ کیتا۔ آخری ویلے دی اُدھا جا پسند کیتی،

خواجہ صاحب ساڈھے ترے سالاں دے تھئے تاں انھاں کوں بسم اللہ شریف شروع کرائی گئی، اَٹھ سال دی عمر وِچ انھاں قرآن شریف حفظ کیتا۔ تے اٹھویں سال ای انھاں دے سرتوں بابے سائیں دا سایہ چُھپ گیا، وڈے بھرا خواجہ فخر الدینؒ انھاں دی تعلیم تے تربیت پاسے توجہ کیتی۔ خواجہ سائیں اپنڑیں بھرا خواجہ فخر الدین دے دست بیعت تھئے خواجہ سائیں اپنڑیں مادری زبان سرائیکی دے علاوہ عربی، فارسی، اردو، ہندی، سندھی، پوربی زباناں دے نال نال کجھ انگریزی وی سکھی، ایں واسطے اُنھاں کوں ہفت زبان دی آکھیا ویندے،

خواجہ صاحب اپنڑے بزرگاں دی دولت ——— معرفت دا علم حاصل کیتا، حکمت وی پڑھی۔ ستاوی ۲۷ سالاں دے تھئے تاں اُنھاں دے وڈے

بھراتے پیر و مرشد حضرت خواجہ فخرالدین انتقال فرماگئے۔ آپ اتھاں دی گدی
تے بہہ کے معرفت دا سبق لوکاں کوں پڑھاون لگ پئے۔ دل دے سخی، زبان
دے مٹھے، محبتی تے خلق پیار والے نیکاں دے سنگتی، عالم تے فاضل، معرفت دا
علم حاصل کرن والے خواجہ فریدؒ جہیں چندر دے آسوں پاسوں تاریاں دی کا
گھیرا پائی رہندے ہن۔ وڈے بھراناں بہوں پیار رکھیندے ہن، اُتھاں بارے
آکھدن ،

فخر جہان قبول کیتوسے — واقف کُل اسرار تھیوسے
ہر جا، نور جمال ڈٹھوسے — مخفی راز تھئے اظہار
چشماں فخرالدین مٹھل دیاں — تن من کیتا چور،
گھول گھتاں میں فخر جہاں توں — جنت حور قصور!

پاکستان وچ شاید کوئی ایجھاں صوفی شاعر نہیں تھیا۔ جیکوں لے ریہہ بیا ہے
جنوب وچ، جیکب آباد، کوٹ ڈیجی تے شمال وچ سرگودھا تے ساہیوال بلکہ جہل
دے آخری حصے کافرستان تائیں غریباں، امیراں وچ، محلاں تے جھگیاں وچ
گھراں تے واڑھیاں وچ خواجہ فریدؒ دیاں کافیاں ہکو جہئیں لذت نال سُنڑیاں
گاویاں ویندئین، کہیں وی زبان دے شاعر دی ایں توں وڈی قسمت بیا کیا تھی
سگدی اے جو اتھاں دا ہک ہک مصرعہ دل دا سکون تے روح دا قرار جاپدے،
سرائیکی زبان دے اے عظیم بزرگ تے صوفی شاعر ۲۴ جولائی ۱۹۰۱
مطابق ۶ ربیع الثانی ۱۳۱۹ھ کوں انتقال فرماگئے۔

فرحت ملتانی

سیکرٹری سرائیکی مجلس ملتان (رجسٹرڈ)

دیوان فریدی

کافی نمبر (۱)

اج سانولڑے مُکلایا ۔ سر بار ڈکھاں دا چایا
اے قبلہ اقدس عالی ۔ ہر عیب کنوں ہے خالی
اتھ عبد عُبید سوالی ۔ جیں جو منگیا سو پایا
وہ امن اللہ مُعظّم ۔ وہ حرم اللہ محرّم
وہ بیت اللہ مکرّم ۔ ہے رحمت دا سرمایا
اے نور سیاہ مجسّم ۔ ہے عین سواد الاعظم
تھیا بے شک امن بے غم ۔ جو حرم احاطے آیا
کر یاد حریم حرم کوں ۔ رکھ پیش پرانڑیں غم کوں
دل آکھے کھاواں سم کوں ۔ ہے جیونڑ کوڑ اجایا
ہنڑ واگاں وطن ولایاں ۔ لکھ مونجھ مونجھایاں آیاں
دل سیجڑیاں پیتیاں لایاں ۔ ول میلیں یار خدایا
دل دلبر کیتے سِکے ۔ گھر شہر بازار نہ ٹکے
دوزخ کھو سوں طوف دے دھکے ۔ جے ول بخت بھر آیا
بن یار فرید نجرساں ۔ رت رو رو آہیں کرساں
غم کھا کھا اوڑک مرساں ۔ ڈکھ ڈکھڑیں جیڑا تایا

کافی نمبر (۲)

اہنّد مُرلی شور مچایا

گُرُنے پورے بھید بتائے
عقل فکر سَب فہم گمائے

مدہوشی وِچ ہوش سکھائے
سارا سفر عروج سمجھایا

وحدت عین عیاں ڈٹھوسے
مخفی کُل اظہار بھیوسے

طمس حقیقی سمجھ لیوسے
ہر گُن گیان دے گیت نوں پایا

تھئے واضح مشہور دقائق
تھئے لائح انوار حقائق

ظاہر گجھ سب گُجھ دے لائق
قرب تے بُعد دا فرق اٹھایا

بنسی خوب بتایاں باتاں
گجھڑے راز انوکھیاں گھاتاں

گم تھیاں کوڑیاں ذات صفاتاں
لِمَن الملک دا دورہ آیا

خمر طہورڑں پی پیمانے
تھیوسے عاشق مست دیوانے

بھُل گئے صوم صلوٰۃ دوگانے
رندی مشرب سانگ وسایا

جانڑے کون گنوار مقلّد
واہ واہ ریت مقدّس جیّد!

تھی مطلق بے قید موحّد
سبھ صورت وچ آپ سمایا!

جب ہک رمز ملی توحید وں
دل آزاد ڈٹھم تقلیدوں

تھی کر فرد فرید فریدوں
سرّی روحی وعظ سُنڑایا

کافی نمبر (۳)

ہُنڑ دلبر شکل جہان آیا!
ہر صورت عین عیان آیا!

کِتھے آدمؑ تے کِتھے شیثؑ نبی — کِتھے نوحؑ کِتھاں طوفان آیا

کِتھے ابراہیمؑ خلیل نبی — کِتھے یوسفؑ وِچ کنعان آیا

کِتھے عیسٰیؑ تے الیاس نبی — کِتھے لچھمن رام تے کان آیا

کِتھے زکریاؑ کِتھے یحییٰؑ ہے — کِتھے موسیٰؑ بن عمران آیا

بوبکرؓ، عمرؓ، عثمانؓ کِتھاں — کِتھے اسداللہ ذی شان آیا

کِتھے حسنؓ حسینؓ شہید بنڑے — کِتھے مُرشد فخر جہان آیا

کِتھے احمد شاہ رسولاں دا — محبوب سبھے مقبولاں دا

استاد نفوس عقولاں دا — سُلطان سِر سلطان آیا

تنزیل کِتھاں، جبریل کِتھاں — توریت، زبور، انجیل کِتھاں

آیات کِتھاں ترتیل کِتھاں — حق باطل دا فرقان آیا

کل وِچ کل شے ظاہر ہے — سونڑھاں ظاہر عین مظاہر ہے

کِتھے ناز نیاز دا ماہر ہے — کِتھاں درد، کِتھاں درمان آیا

کِتھے ریت پریت دا دیس کرے — کِتھے عاشق بھی پردیس پھرے

کِتھے گل وِچ مار دکیس دھرے — لٹ دھاری بھی مستان آیا

کِتھے پنڈت جوسی، جوگی ہے — کِتھے سامی تے کِتھے بھوگی ہے

کِتھے مصر براگی روگی ہے — کِتھے بید بیاس گیان آیا

خاموش فریدؔ اسرار کنوں — چپ بیہودہ گفتار کنوں

پر غافل نہ تھی یار کنوں — اِیہو لاریبی فرمان آیا

کافی نمبر (۴)

تھئی تابع خلقت سب | ہئی گم تھیون مطلب | تاں وی کیا تھی پیا
تیڈا ارشاد وی توڑے | وِچ پہنتا عجم عرب | تاں وی کیا تھی پیا
پڑھ پڑھ بید پران صحائف | پیا سکھیوں علم ادب | تاں وی کیا تھی پیا
سارے جگ تے حکم چلاویں | پاشاہی دا منصب | تاں وی کیا تھی پیا
دنیا دے وِچ عزت پایو | گیوں عقبےٰ نال طرب | تاں وی کیا تھی پیا
سُنّی پاک تے حنفی مذہب | رکھیو صوفی دا مشرب | تاں وی کیا تھی پیا
وِچ آثار، افعال، صفاتیں | جے یار گھِدھ دہی لبھ | تاں وی کیا تھی پیا
غوثی قطبی رتبہ پایو | تھیوں شیخ شیوخ لقب | تاں وی کیا تھی پیا
شعر فرید تیڈا اُچ ہُلیا | ہند مارڑ دکھن پورب | تاں وی کیا تھی پیا

کافی نمبر (۵)

تیڈے نیناں تیر چلایا | تیڈیاں رمزاں شور مچایا
الست ہزار مرا آیا! | لکھ عاشق مار گنوایا
ابراہیم اڑاہ اڑایو | بار بر ہوں سر چایا
صابر دے تن کیڑے پئے! | موسیٰؑ طور جلایا
ذکریاؑ کلو تر چرایو | یحییٰؑ گھوٹ کہایا
یونسؑ پیٹ مچھی دے پایو | نوحؑ طوفان لڑھایا
شاہ حسن کوں شہر مدینے! | زہر دا جام پلایا

کربل دے وچ تیغ چلا کر — ایڑھا کیس کرایا
شمسؒ الحق دی کھل لوھایو — سرمدؒ سر کپوایا
شاہ منصورؒ چڑھایو سولی — مستی سانگ رسایا
مجنوں کارن لیلےٰ ہو کر — سو سو ناز ڈکھایا
خسرو تے فرہاد دی خاطر — شیریں نام دھرایا
درد دا بار اُٹھایا ہر ہک — اپنا وقت نبھایا
کر قربان فریدؔ سر اپڑاں — تیڈڑا دارا آیا

کافی نمبر (۶)

چوڑا انا ڈے جیسلمیر دا — سو ہار نگا ڈے خاص اجمیر دا
ہووے اصلی خاص مڑیچہ — ناں نقلی دل بھیڑ دا
جلدی آ ڈے ناں چرلاوے — کم نہیں اتھ دیر دا
برہوں دا چوڑا پریت دا سوہا — کاگ ندی دے گھیر دا
بچھوا بیکانیری گھنساں — سجرے ڈھبڑے پیر دا
سہجوں پیساں پا ٹھمکیساں — تھورا چیساں ڈیر دا
یار فریدؔ مِنیندم آکھیے — کیا غم ہے دے دیر دا

کافی نمبر (۷)

حسن قبیح سب مظہر ذاتی — ہر رنگ ہیں ہر رنگ پیارا

نَحْنُ اَقْرَبُ رازانوکھا وَھُوَ مَعَکُمْ ملیا ہوکا
سمجھ سُنجانڑ و عالم لوکا ہے ہر روپ وچ عین نظارا
وَفِی اَنْفُسِکُمْ سرّ الٰہی لَوْ دُلِّیتُمْ فاش گواہی
ہر صورت وچ رانجھن ماہی کیتا ناز دا ڈھنگ نیارا
حسن ازل دی چال عجیبے! طرح لطیفے طرز غریبے
آپ ہی عاشق آپ رقیبے تھی دلبر جگ موہیس سارا
کِتھ مُطرب کِتھ تان ترانے کِتھ عابد کِتھ نفل دُگانے
کِتھ صوفی کِتھ مست دگانے کِتھ رنداں میں کرے اتارا
کیا افلاک عقول عناصر، کیا متکلمّ غائب حاضر
سب جا نور حقیقی ظاہر کون فرید غریب وچارا

کافی نمبر (۸)

درد اندر دی پیڑ ڈاڈھا سخت ستایا
ہجر فراق دے تیر دل نوں مار منجھایا
عشق ہے ڈکھڑے دل دی شادی عشق ہے رہبر مرشد ہادی
عشق ہے ساڈا پیر جیں کل راز سمجھایا!
اے دل مٹھڑی گنڈری منڈری جانوں نڑلادی برہوں دی بندڑی
ازلوں تانگھ دا تیر، جانی جوڑ چنبھایا
ناز تبسم گھرڑے ہاسے چالے پیچ فریب دلاسے

حسن دے چار امیرؔ — جنھاں چو گوٹھ نوایا
ڈُھڑی پالی سدا متوالی — مینہ وسراند تے دالی آلی
رہی رشک ملہیر — دیندا بخت دلایا
تھیاں سرسبز فریدیاں جھوکاں — سہجوں خنکی چائی سوکاں
نند نہ مانوں کھیرؔ — مولے ماڑ وسایا

کافی نمبر (۹)

ساڈا دُستے دلیں دا نور محمد خواجہ — ڈھولا یار جہیندا نور محمد خواجہ
ساڈی ساری شرم بھرم دا — ہے تیڈڑے گل وچ لاجا
عرب وی تیڈی، عجم وی تیڈی — سندھ، پنجاب دا راجہ
زمین زمن وچ دھداگجدا — فیض تیڈڑے دا واجا
قدم تیڈے وچ نوں منڑ بھاگم — انگن میڈڑے پوں پاجا
دلبر جانی یوسف ثانی — موہن مکھ ڈکھلا جا
نوشہ شہر مہار دا بنرا — سکدی کوں گل لاجا
نین فرید دے درس پلیسے — آجاناں ترساجا

کافی نمبر (۱۰)

سانوڑے نال سداتوں وس پیا
وس ہس رس دل پھس پیا

سر وچ درد، دماغ خماری
تنلے رترڑے ہنجڑوں جاری

جیرڑے جھورا دل آزاری
تن سولاں دے وس پیا

بے پت دی بے پترٹھی یاری
ظلم اندھاری بے نرواری

پہلوں لٹ لیئو دل ساری،
پچھے چوری نس پیا

ہجر سوا کوئی سود نہ پایم
چوٹیاں کھتم حال ونجایم

منتاں کیتم سیس نوایم
نک گھرڑ بندیں گھس پیا

پیش کیتا جیں فہم فکر کوں
لیت لعل دی ار کھر کوں

کر کر شکر نہ ڈتڑس سر کوں
عشق دی راہ وچ پھس پیا

لانڑیں پھوگ فرید سوہیساں!
سٹ گھر بار تے بار وسیاں

کرڑی تے ونج جھوکاں لیساں
اج کلھ ڈوبھا وس پیا

کافی نمبر (۱۱)

سانول مینڈل دل گھر ڈو ڈھایا
تن مونجھ ماریا سر سول تایا

ڈو نگر ڈرا دن ڈکھڑے سنا دن
ڈیہنڑیں بلائیں کر ٹول آون

بن ڈھول سکڑے سوڑے نہ بھاون
گھر بار ڈیہرا سارا پرایا

منھڑی موئی نوں خوشیاں نہ پھلڑیاں
ڈوڑے ڈو ڈر لیپے تانگھاں او لڑیاں

جانی ادیڑا پیتاں کلڑیاں
ہے ہے اڑایا اکھیاں اجایا

تحفے ڈکھاندے غم دیاں سوغاتاں
کیچوں کسی ڈِوں آیاں براتاں
رہوں براتاں اوکھڑیاں گھاتاں
جیڑا انھیرڑے نیڑا انھایا
گذرے وہانڑیں جوبن دے مانڑیں
سہرے کمانڑیں اجڑے ٹکانڑیں
جھردی جھرانڑیں ڈھول نہ جانڑے
دلڑی مُسایا بے وس رُلایا
آساں امیداں سایاں بجالیاں
اصلوں برد چل پتیاں نہ پالیاں
مار مہریاں دیداں نہ بھالیاں
آیم فرید اسختی دا سایا

کافی نمبر (۱۲)

سٹ ساول سجن سدھایا
سر سنجڑے سُول ستایا
تیڑی کلہڑی تیڑی ملڑی
سانگ ہجر دی رلڑی
جندڑی جلڑی دلڑی گلڑی
لگڑی اگ کللڑی
پیڑ اولڑی نیڑے گھلڑی
پلپل پور پرایا!
پربت رولے جھکڑ جھولے
غم دے سانگ سنگولے
سوز سمولے یار نہ کولے
جیڑا جل بل کولے
سختی گولے سجھم نہ ادلے
دم دم روگ سوایا
نیں باری منتاری ہاری
کاری موجھ مونجھاری
درداں ماری کرم نہ کاری
اٹھا تروڑم یاری
انگ ازاری اکھیاں جاری
جو لکھیا سو پایا!
ڈونگر کالے پیریں چھالے!
تتڑی واقع گھالے!

اکھاں نالے سوز بچالے — زخم جگر دے آکے
پریت نہ پالے کرداچالے — فکر فراق موںکھایا
خوشیاں کھسدا بھیت نہ ڈسدا — دل دل ڈھولنڑ لسدا
نیڑے وسدا سب کوئی ہسدا — جھیڑا جھگڑا سس دا
ڈوڑا ڈکھڑا جی بے وس دا — دلڑی مفت اڑایا!
روہ گھنیرے راہ اوڑے — وسدا یار پریرے
امڑی جھیڑے ویر ہنیرے — سس نناں نڑاں جھیڑے
آوڑ ویڑھے چھوڑ بکھیڑے — سٹ گھت شور اجایا
نکلن آہیں سنجھ صباہیں — برہوں ڈکھیندا بھاہیں
لگڑیاں چاہیں سنجھن نڑاہیں — رولدی بیلے کاہیں
سنجڑیاں جھوکاں اجڑیاں جاہیں — یار فرید نہ آیا!

کافی نمبر ۱۳

عشق لگا گھر وسریا — زر وسری در وسریا
گزرے ناز حسن دے مانڑیں — زیور تریور وسریا
وسرے کجلے سرخی میندھیاں — بولا بینسر وسریا
درد اندیشے دلدی موڑھی — بیاکل جوہر وسریا
دیر کنشت دوارہ مندر — مسجد منبر وسریا
ہکدے سانگے ہکدی سوں ہے — خیر بھلی شر وسریا

برہڑے ہر یاد اساڈوں ہور اوانہہ وسریا
ویساں کچھ فریدؔ نہ مرساں سُنج برہ دا ڈر وسریا

کافی نمبر ۱۴

کوئی مانسڑھوں آمیں یار دا ساتھی کھڑا سنیہڑا ڈیندا
عشق نہیں ہے تیر بلا دا ظلمیں چوٹ چلیندا
نازادا کجھ کرے نہ ٹالا حکمیں برہوں پھیندے
رمز ہونے گھڑے ہاتے سب کجھ درد سجھیندے
سوز فراق نے دردانیتے تن من پھوک جلیندا
ہرگز سول نہ سہندی دلڑی یار اے بار سہیندا
ہجر فریدؔ کیتی دل زخمی! دوست نہ مرہم بندا

کافی نمبر ۱۵

کیا حال سنڑاواں دل دا کوئی محرم راز نہ ملدا!
منہ دھوڑ مٹی سر پایم سارا ننگ نموز ونجایم
کوئی پچھنڑ نہ ویڑھے آیم ہتھوں الٹا عالم کھلدا!
آیا بار برہوں سر باری لگی ہو ہو شہر خواری
روندیں عمر گذاریم ساری ناں پایم ڈس منزل دا
دل یار کیتے کرلاوے تڑپھاوے تے غم کھاوے

ڈکھ پاوے سول نبھاوے
کئی سہنس طبیب کماون
میڈے دل دا بھید نہ پاون
پنوں ہوت نہ کھڑ مکلایا
سونڑھیں جانڑ پچھانڑ رلایا
ننفتڑ لیلے دھانہہ پکارے
سونڑھاں یار تونڑیں ہوارے
دل پریم نگر ڈوں تانگھے
ناں راہ فرید نہ لانگھے

اِتھو طور تیڈڑے بیدل دا
سے پڑیاں جھول پلاون
پووے فرق نہیں ہک تلڑا
چھڈ کلہڑی کیچ سدھایا
کوڑا عذر نبھایا گھلدا
تیڈا مجنوں زار نزارے
کڈیں چا پردہ محمل دا
جتھاں پینڈڑے سخت اڑانگے
ہے پندھ بہوں مشکل دا

کافی نمبر ١٦

مارو مٹھل دل مکھڑا چھپایا
تانگھیں تپایا موجھیں مسایا
آنتڑ نہ بھانواں سینگیں رووایا
سنجڑی سسی نوں جھلیں رلایا
پوریں پرانیں دلڑی نوں تایا
خوشیاں وہانڑیاں سانول سدھایا

ڈکھڑیں ڈکھایا دردیں منجھایا
سولیں ستایا نیڑے ہرایا
دھوتیں دادیڑھا ڈھولنڑ پرایا
ہے ہے پنل دل پھیرا نہ پایا
بیڑیں برانڑیں سکھڑا دکھایا
گل گیا فرید اجوبن اجایا

کافی نمبر ١٧

مانڑ مہیندا چاک، اساڈڑے من بھانوْدا
ہر دم ہودیں کولے میڈے کر رکھاں دِل پاک
وناں گلگڑی پانوْدا!
راتیں رِندیں پڈیں کھیدیں پھٹ گئی ہم باکھ،
کیوں گل نہیں لانودا!
سانول مینگھ ملہاراں آئی ملنڑ دی مُدساکھ،
نیڑا جیڑا تانودا
درد دں کھنڈڑیاں ساہیں کڈھدی رو رو ڈیواں ہاک
ڈکھڑا انگ نہ مانودا
نال فرید دے سیج نہ کیتو آونڑ دی گیوں اسے کھ
سونڑھاں دل نہیں آوندا

کافی نمبر ١٨

مُساگ ملیندیاں گذر گیا ڈینہہ سارا
سِنگار کریندی دا گذر گیا ڈینہہ سارا
کجلہ پایم سُرخی لایم
کیتم یار دسارا
کانگ اڈیندیں عمر وہانڑیں
آیا نہ یار پیارا
رہ ڈونگرتے جنگل بیلا!
رولیوم شوق آوارا!
ہک دم عیش دی سیج نہ مانڑیم
بخت نہ ڈتڑم وارا!

پڑھ بسم اللہ گھو یم سر کوں چاتم عشق اجارا
رانجھن میڈا ایں رانجھن دی روز ازل دا کارا
ہجر فرید النبی لائی جل گیوم مفت وچارا

کافی نمبر ۱۹

نام اللہ دے پاندھیڑا میڈا لے سنہڑا جا
اکھیں بٹھ گھت روہ پریت کوں یار نہ وٹڑا لا!
جیویں جیویں کنڈ ڈکھے گیا ہیں اوں نویں مُنہ ڈکھے آ
ہے ہے ظالم نیت مرادی بھولے کھوٹ کما
چالیں پیچ فریبیں والی ڈھولنڑ ریت ڈٹا!
کرکے سنگت سانگ بیگانے بیٹھوں من پرچا!
بیا ہے کون کہیندا توں ہی سا ڈے بار اٹھا!
سس ننانڑاں مارم طعنے مہنڑیں ڈیویم ما
آ گر باہی دیدیں دیرے دل وچ جھوکاں لا!
ناں کدھ گالیں ناں کدھ مندڑے دا توں سمجھ الا!
یاری لایو لانہ جاتو محض نہ آیو ڈا
جھور جھرا نڑیں جند دا جوکھوں ڈر ڈس ماس مُدکا
ڈُبھڑے با جھوں کیویں جتراں برہوں دگا ہڈ تا
سکھڑیں ناں ڈٹے یار اُلانبھے کر کجھ کانڑ حیا

سونڑھیں نال نبھاوے ہر کوئی   کوجھی نال نبھا!
جلدی آویں نال چڑ لادیں   ساہ تے نہم وسا
ڈے کر ساڈی بانہہ سراندی   سوہے سیجھ سُہا
تیں کن سانول دلڑی آپے   آ وے چیم سر چا
بے بھا گزران نہ بھلی   بٹھ پیا کوڑ بنھا
چارھیں تڑ نہ رہ وچ ولیں   رکھڑاں یار وفا
آ نگنڑ فرید دے بھورل جانی   سبھوں آپوں پا

کافی نمبر ۲۰

واہ واہ سونڑھیں دادر تارا   ہر صورت وچ کرے اوتارا
ہک جا چاوے عشق اجارا   ہئی جا ڈیوے حسن ادھارا
او مالک میں اونے سگ دا   ہر صورت وچ مٹھڑا لگدا
میں کیا مولیش من جگدا   ماریں ہر جا ناز نقارا
میں بے آس امید دا مانڑا   ہر کس ناکس دے من بھانڑاں
دوست اویڑا یار، ایانڑاں   ہر ہک دل کوں لگے پیارا
جو میں وانگ بھارت بجھدا،   سو تھیا واقف ساری گجھدا!
ہرگز دخل نہیں کہیں کجھدا!   جانڑ نظارا یار دا سارا
چرن گور دے سیس نوائیں   جو آکھے چم اکھیاں چائیں،
جہد جہاد دا بار اٹھائیں   قرب کمال ہئی مطلب بارا

بھی گرُ پیر دا چیلا سچا
نہ ہو قدم ہٹا کر کچا
برہوں کر ڈاہ چڑھیا مچ مچیا!
جل بل مار انا دا الغرا!
جو کوئی رکھسی ایہ گن چا رے
جو رانی جگ جوگ جگائے
وچ خوش وسی رام دلا رے
رہسی جنم جگت سوں نیارا
جگرت سپن سکوپت ٹڑیا
تیڈی سیر دے سانگے جڑیا!
جیندا ایہ سنجانڑ دل بھڑیا
پھر سی کارنی چوگوٹھ آوارہ
توں ایہہ سمجھ سنجانڑ نہ چھوڑیں
نرگن سرگن وچ جا جوڑیں
ایڑیں آپ توں مونہہ ناں موڑیں
سب ہے روپ سروپ تہارا
چاروں بید دانت پکارن
آدم برم نارائن دھارن
آتم ادتم سروپ سدھارن
دویت فرید ہے جو ٹھاہرا

کافی نمبر ۲۱

ہے ہے یار بروچل
ہک تل ترس نہ کیتا
کرکے سخت نمانڑیں
اپنے نال نہ نیتا
ہجر پیالہ ازلوں
میں مٹھڑی لو پیتا!
جیں ڈینہہ سجن سدھائے
ڈکھ آیا سکھ بیتا
سول کللڑا کو جھا
لوں لوں رگ رگ سیتا
اصلوں محض وساریس
لا کر پرم پلیتا!
روہ فرید لتاڑاں
شالا کھادم چیتا

کافی نمبر ٢٢

اتھاں میں مٹھڑی نت جان بلب
اوتاں خوش وسدا اوچ ملک عرب

ہر ویلے یار دی تانگھ لگی !
سنجیں سینے سِک دی سانگ لگی

ڈکھی دلڑی دے ہتھ ٹانگھ لگی
تھئے مل مِل سول سموے سب

تتی تھی جوگن چودھار پھراں
ہند، سندھ پنجاب تے ماڑ پھراں

سنجْ بار تے شہر بازار پھراں
متاں یار ملم کہیں سانگ سبب

جیں ڈینھ دا نیہہ دے شینہ پھٹیا
لگی ہِیش ڈکھاندی عیش گھٹیا

سب جوبن جوش خروش ہٹیا
سکھ سڑ گئے مر گئی طرح طرب

تو ڑے دھکڑے دھوڑے کھانڈی ہاں
نیندے نام توں مفت کانڈی ہاں

نیڈہاں بانڈیاں وی ہیں بانڈری ہاں
ہے دردیاں کتیاں نال ادب

واہ سوہڑھاں ڈھولنڑ یار سجن !
واہ سانول ہوت حجاز وطن !

آڈیکھ فرید دا بیت حزن !
ہم روز ازل دی تانگھ طلب !

کافی نمبر ٢٣

سُنڑ سمجھ اے زاہد جاہد توں
ہن عشق دے اے کلمات عجب

ہے گالھ عجب ہے حال عجب
ہے چال عجب ہے گھات عجب

ہے ذوق عجب ہے شوق عجب
ہے عین عجب ہے بین عجب

ہے ذکر عجب ہے فکر عجب
ہے نفی عجب اثبات عجب

کُل تانگ طلب مفقود کرن
سبھ صوت حق مسجود کرن

بھتی باذل نزک وجوُد کرن

سک صوم صلوٰۃ زکوٰۃ عجب،

حِکمات عجب، شبُہات عجب،
درجات عجب درکات عجب!

آیات عجب، طاعات عجب
طاغوت تے لات منات عجب

ہک ذاتوں سہنس ذات عجب
اسماو افعال صفات عجب!

خوش خِضر دے فلسفیات عجب
ظلمات تے آبحیات عجب

ٹھپ فقہ اصول عقائد نوں
رکھ ملّت ابن العربی دی،

ہے دلڑی غیروں پاک تری
مصباح عجب، مشکوٰۃ عجب،

حرکات عجب، سکنات عجب،
اشغال عجب، اوقات عجب!

اوراد عجب، دعوات عجب،
ساعات عجب ڈیہنہ رات عجب

لایدرکہ الابصار عجب!
لایحجبہ الاشکال عجب،

ہے بحر عجب ہے لہر عجب،
ہے نہر عجب، قطرات عجب

آفات عجب جذبات عجب،
صدمات عجب، حسرات عجب

واہ جذبہ من جذبات عجب
راحات عجب، لذات عجب،

ناسوت عجب، ملکوت عجب،
جبروت عجب، لاہوت عجب،

تلبیس عجب، تانیس عجب،
تقدیس عجب، سطوات عجب،

اوہام عجب، ابہام عجب،
اعلام عجب، الہام عجب،

ہمزات عجب، خطرات عجب،
لمحات عجب، شطحات عجب،

ہے قرب عجب ہے بعد عجب،
ہے وصل عجب ہے فصل عجب،

ہے قہر حجاب، عقاب عجب،
ہے لطف نجات ثبات عجب،

ابدال عجب، اوتاد عجب! — اقطاب عجب افراد عجب،

تحقیق عجب، تصدیق عجب — تقلید، عدول ثقات عجب،

ہے قلب عجب ہے سرّ عجب — ہے نفس عجب ہے روح عجب،

ہے حرم عجب احرام عجب — حجاج عجب عرفات عجب،

جبریل عجب، تنزیل عجب، — ترتیل عجب تعمیل عجب!

ہے ظہر عجب، تفسیر عجب! — ہے بطن تے تاویلات عجب،

ہے کبر تے فخر غرور عجب — ہے نار عجب، ہے نور عجب

ہے نخل عجب ہے طور عجب — ہے موسیٰ تے میقات عجب،

آغاز عجب، انجام عجب، — ہے شام عجب پربھات عجب،

ہے شمس تے مدّ الظل عجب، — ہے عکس عجب، ذرات عجب،

ہے طرح قیام قعود عجب، — ہے وضع رکوع سجود عجب

ہے شفع عجب ہے وتر عجب — ارکان عجب، رکعات عجب،

ہیں دوزخ دے طبقات عجب، — ہے جنت سبع صفات عجب،

عصیان عجب عصات عجب — ابرار تے باقیات عجب!

واللیل ہے رمز بطون عجب، — والقلم عجب ہے نون عجب،

والتین تے والزیتون عجب، — والشمس تے والصافات عجب

من این الی این اسدت عجب، — اسرار رموز نکات عجب،

گھر بار ڈٹھے بربار اساں — گئے وسر سبھے کم کار اساں

لاچار تے زار نزار اساں — واہ ڈٹھڑی برہوں برات عجب

نفقات عجب صدقات عجب
خیرات عجب حسنات عجب

ہے دنیا اصل احاد عجب
ہے دین الوف مآت عجب

ہک پاسوں ناز نواز عجب
ہے پاسوں عجز نیاز عجب

ہے سوز عجب ہے ساز عجب
ہے گھنڈ عجب ہے جھات عجب

واہ عالم حسن آباد عجب
وچ سونہڑیاں دی بیداد عجب

لٹی دلڑی دی فریاد عجب
مٹھیاں اکھیاں دی برسات عجب

ہر آن احد ڈوں دھیان دھرو
ہے بیشک دین ایمان اِہو

دِل نال فریدؔ دا وعظ سنڑو
سو بات دی ہے ہک بات عجب

کافی نمبر ۲۴

قسم خدا دی، قسم نبی دی
عشق ہے چیز لذیذ عجب

نفسی خلط ہے، تونڑیں غالب
پر مایوس نہ تھیویں طالب

پیر مغاں ہے خاص طبیب

لکھ لکھ سول ہزاراں ڈکھڑے
سو سو شکر جو آیم پھکڑے

بیشک ضرب حبیب ذبیب

عمر بھایم سڑدیں ڈکھدیں!
پندیں کھپدیں ڈکھدیں جھکدیں

پلڑے پیم نصیب نصیب

بھی اَنڑ سونہاں مُنہ نہ لاوے
جے لک ڈیکھاں گھونگھٹ پاوے

تونڑے دسدم سخت قریب

ہر دم اس دی پایں اسیسے، یں توہا اد مقناطیسے،
اِن القلب الیہ ینیب،
سر مکتوم معمہ جید، دنیا توں خود چینڑیا سید،
ذوق نماز لساۓ تے طیب،
یں مسکین فرید نمانڑاں دھوتا پاڑا یار ایانڑاں
سو سو ویڑھے دسن رقیب

کافی نمبر ۲۵

پیا عشق اساڈی آن سنگت گئی شد مد زیر زبر دی بھت
سب وسرے علم علوم اساں کل بھل گئے رسم رسوم اساں
ہے باقی درد دی دھوم اساں ہئی برہوں دی یاد رہیوے گت،
اتھاں جو بھتیاں غیراں ویریاں توں! اتھاں کوڑیاں کھیڑ باں بھیڑیاں توں
اتھاں کو جھیاں گیڑیاں پیڑیاں توں ہر ویلے یار گھسنم ڈت پت،
کر صبر تے شکر شکایت تئے رکھ آس امید عنایت تے
پئے فخر دی فقر ولایت تے ڈیہنہ راتیں دلڑی ڈیوم مت
مٹھی گلڑیں شہر دکھوہیں دی تئی ملک ملامت ڈیہیں دی
سنجیں دی اوسے وہیں دی ڈتی خلعت یار بر دیل جت
نت کھاداں ڈکھڑیں توں نک لت ہاں آکھن نیڑا الیئیں دت!
کڈیں ووتوۓ تے کڈیں کرن ہٹ ڈے ڈر کے خوب نیڑن ست

ست کلڑی یار فرید گیا! ایہو حال نمانڑیں نال تھیا!
فریاد کراں کر یاد پیا ہتھ مل مل مٹھی رواں رت

کافی نمبر ۲۶

میڈا مٹھڑا ماہنڑوں کاک جا شالا رانڑاں ایندم رات
تیڈی سک دے کانڑ ستی ہم سومل کوں گھن سات
پھیر سوہائیں جھنڈیں ماڑیاں توڑیں ڈیہہ چھ سات
سچ ڈس جو کجھ کیتی اَیہا! ماڑی ہئی مرجات
کاک کنڈھن نے رَل مل ماڑوں مانونڑ دی برسات،
کیں وٹڑی ویہہ گیو ہاں ہے دل، نہ پایو جھات
غم دا حال سنڑاواں کیوں! سو ڈکھ تے ہک وات
کانرگا کھنڈیاں چوڑیاں ڈتڑاں کر کئی ملنڑ دی بات
پیت پچھے نت درد کشلے واہ ڈاتے دی ڈات
ڈیہہ گھنڑیں روانیں کیتم راتیں کیئی پربھات،
موبجھ ملال فرید ملیو سے ازلوں برہوں برات

کافی نمبر ۲۷

پنل بھنبوں پاندھی یارا چھڈ کے گہری بَر دِ وچ،
ہر دم دتاں درماندی یارا سو سو روگ اندر دے وچ،

60507

پیت نہ پالی سِر دے والی، — توُں نہالی رولیُس خالی

دِل دَردوں کُرلاندی یارا — مُونہہ پلڑ د گھر گھر وِچ !

رکھدی آس امید ہزاراں — آخر یک ڈِینہہ موڑ مہاراں

ہوت پھنیسم آ کاندھی یارا — ینسم توڑ دبتر وِچ،

سُول دَے سِہرے سونڑ دے گانیں — مونجھ دے ہار ڈکھاں دے گہنڑیں

دَردی باہنہ سراندی یارا — وَسدی یاس نگر وِچ

نینہہ اویڑا، دُشمن ویڑھا — ہاہیو رِکھم بکھیڑا اجھیڑا

کیا بردی، کیا باندی یارا — کردیاں ٹوک شہر وِچ !

مارو تھل دے ڈُکھڑے گھاٹے — کپ کھڈ، کھڑبن، کھوہ گپلاٹے

رات ڈِینہاں تڑپھاندی یارا — رُلدی روہ ڈُونگر وِچ

برہوں بلائیں سنجھ صباحیں — دم دم آہیں نکلن دھاہیں

سیج فرید نہ بھاندی یارا! — لگڑی چوٹ اندر وِچ

کافی نمبر ۲۸

یار بروچل کانڑ — رُلدی روہ ڈُونگر وِچ

لائیس جُھٹ کر بانڑ — دلڑی جان جگر وِچ

سینگیاں سرتیاں کتنھ رِجھایا — اپڑیں اپڑیں ڈھول کُوں پایا

میکوں میڈڑے مانڑ — رولیا سُنجڑے بر وِچ

یار نہ پاداں بار اٹھاواں — نیر دہانواں، گانونڑ گانواں

رکھ رکھ ڈُتینڑ دی دانڑ — ہر کُوچے گھر گھر وِچ
ریت تتی ہیا ڈکھڑے گھاٹے — کھُڑ بنڑ دھوپ گیا پٹے گھاٹے
سڑ گیا جانڑ پچھانڑ — کانی مار اندر وِچ
حُسن حقیقی نور مجازی — کھیڈے ناز نیاز دی بازی
صدقوں سمجھ سُنجانڑ — آیا کوٹ شہر وِچ
راہ اوکڑے اوکھیاں گھاٹیاں — چھپدے ککرے کنڈڑے کانڈھیاں
مارِم سوُل وڈان — آیم ظلم قہر وِچ
پہلے ڈینہہ دی قسمت مُٹھڑی — جمدے ویلے امڑی مُٹھڑی
ڈتڑا ڈکھ دا ڈانڑ! — لوڑھیس بر ہوں بحر وِچ
دردِ فرید ہمیشہ ہووے — سارے پاپ دُوئی دے دھووے
رہندی تانگھ تے تانڑ — پہونچاں پریم نگر وِچ

کافی نمبر ٢٩

بُڈھ گھوٹ کوڑ زمکرڑے — ہک حق کوں کر یاد
ہٹی کر گا لھارت یوں تے — کر ڈیں دھانہہ فریاد
باجھوں احد حقیقی — محض خراب آباد
حُسن مجازی کُوڑا — ہے فانی برباد
کِتھ مجنوں کِتھ لیلے — کِتھ شیریں فرہاد،
کُل شئی غیر خدا دی — ہالک بے بنیاد!

باجھ محبّت ذاتی کو جھا شور فساد،
مرشد فخر جہان نے کیتم اے ارشاد!
عارف ابن العربی ساڈا ہے استاد،
سمجھ فرید ہمیشہ رہو غیروں آزاد

کافی نمبر ۳۰

حسن ازل دا تھیا اظہار احدوں ویس وٹا تھئی احمدؐ
سلب ثبوت جتھاں مسلوب، اُتھ نہ طالب ناں مطلوب!
ہے لایدرکہ الابصار بے حد مطلق، مطلق بے حد،
غیب الغیب دے ڈیسوں آیا شہر شہادت دیرا لایا،
احدیّت دا گھنڈ اتار تھیا اطلاقوں محض مقیدّ!
حق باطل سب حق ہے حق ہے پرلے راز ہوں مغلق ہے،
یار ہے یار ہے یار ہے، یار سونہڑاں کوجھا نیک اتے بد
اَو دلبر بے چون وچگونہ ناہیں جدیندا مثل نمونہ،
لسدا ہے بے شک تکرار دُنیا عقبیٰ محبلا مشہد!
گئی تقلید آئی تحقیقے تھئے واضح مکشوف دقیقے
فاش مُبیّن کل اسرار برزخ زیر زبر شد مد
کیتا ازلی لطف ظہورا! سو سو شکر ملیا گر پورا،
تھیا دل کوں تسکین قرار ہوئے سخطرات سکوک سبھے رد

پیر مغاں مسجود جتھو سے
فرض فرید نماز اتھو سے
کیتا من کر من اقرار
ہے خود اصل حقیقی مقصد

کافی نمبر ۳۱

سُنڑ دو سہیلی سگھڑ سیانڑیں
برہوں دے پندھڑے سخت بعید
نا کل میکوں تیغ قضا دی
نا تقدیر دے تیر وغا دی
کیتم دوست دی دید شہید

جے ڈینہہ بھلڑے سڑدی جلڑے
قسمت جوڑے جوڑ کلکڑے
یار شدید تے بخت سعید

رونڑ پٹنڑ کوں سمجھوں شادی
سنج بر، بھر، جھنگ ڈسم آبادی
عشرہ محرم ساڈڑی عید!

سو سو چھانگاں لکھ لکھ چھیڑو
دھرتے دی وہ ڈیون پندھیڑو
روہی تھئی آباد جدید

جند اسیرے جور جفا دی
دلڑی قیدی کرب بلا دی
ڈسم رقیب یزید پلید

سٹ خرقہ بٹھ گھت سجادہ
جامہ جاں شوپاک ببادہ
کردم پیر مغاں تاکید

سانول یار دے ناز نگہ دے
مارو چال تے خال سیہ دے
تھیوسے مفت فرید خرید

کافی نمبر ٣٢

رکوں کر مسجود، چھڈ ڑے ہیو معبود !
صُورت وچ یار کوں جانڑیں غیر نہیں موجود
نبھ اعداد کوں سمجھیں واحد کثرت ہے مفقود،
فخر الدّین مٹھل دے شوقوں دم دم نکلم دود !
وصل فرید کوں حاصل ہویا جب ہو گیا نابُود،

کافی نمبر ٣٣

اساں کنوں دل چایو وے یار چاپے کتھاں ونج لایو وے یار،
یار بروچل پکیچ دا والی کیتو حال کنوں بے حالی
پربت رہ رُلایو وے یار
ملک ہیر لیونس جھوکاں میں کلڑی وچ اوپریاں لوکاں
ہک تل ترس نہ آیو وے یار
میں کملی کیا جانڑاں نہیہ کوں ظلمی نہر تے قہری شینہ کوں
آپے دید اڑایو وے یار،
اپے اپڑاں سونہاں کیتو کر ہوں قطار یو نال نہ نیتو !
کیں دھوتی برمایو وے یار
یار مُٹھی کوں ڈِتڑو رَدلا ساڑیو، کیتو کیری، کولا،
تتڑی کوں کیوں تایو وے یار

آپے شہر بھنبھور ڈو آیوں یاری لا کر چھوڑ سدھایوں
مُفتا کُوڑ کمایو وے یار،

یار فرید کڈاں سنبھلیسی سہجوں سڈ کر کول ہلیسی!
جے دی بخت بھڑایو وے یار

کافی نمبر ۳۴

پردیس ڈہوں ویداں اڑیاں وے یار!
سانڈیاں وطن کنوں ویس سڑیاں وے یار

خبر نہیں اتھاں لمیاں لوکاں تیغاں تیز برہوں دیاں نوکاں
درد منداں سر کھڑیاں وے یار

جے نائیں موت کریسم ٹالا، ڈیکھاں نال اکھیں دے شالا
شہر ارم شہ پریاں وے یار

ین جھاں تیڈیاں سوہنیاں سہیلیاں ناز پنیاں راج جھیلیاں
تھیاں دیوانیاں چریاں وے یار

ڈیکھ کے چالیں یار سجن دیاں ناز خراماں من موہن دیاں!
کبکاں رہیں وڑیاں وے یار

کئی چایم نیہڑا لایم جندڑی مفت فرید گوایم،
نبھ گیاں سکھ دیاں گھڑیاں وے یار

کافی نمبر ۳۵

بِن دِلبر آہیں کر کر، کئی راتیں ڈِتم سحر کر
روہ روہی راوے رُلدی نِت قدم قدم تے بھُلدی!
کڈِیں تھک بہندی کڈِیں جُلدی ہُنڑ سانول یار ڈہر کر
ڈُکھی ڈُکھڑے سنبھ صباحیں ڈِٹھے ڈُونگر کوجھیاں جاہیں
جتھ ممّیاں غول بلائیں! رِچھ راخس بھجدے ڈر کر
بِن عاشق اہل وفا دے بِن شائق ذوق بقا دے
بِن صاحِب صدق صفا دے اِتھ آوے کون گذر کر،
لڈ نیتو جھوک پریرے، دل درداں لایم دیرے
ڈِسے روہی ٹھاں دے بیرے پیواں پانڑیں خون جِگر کر
بھئے کنڈڑے تول نہالی گھر ڈینوم ڈینڑ ڈکھالی
دل ہوت دِلیں دادالی آ پینڑں ساڈے گھر کر،
بجیوں دیری کیچ سفر کر جی جالیو ظُلم قہر کر،
مُجھ جھکدیں ولیاں مر کر، تھل مارو گور قبر کر،
سونڑھاں یار فرید ڈُوں آوے گل لاوے سیج سُہاوے
آ اُجڑی جھوک وساوے ہے ٹھڈڑی آہ اثر کر،

کافی نمبر ۳۶

پنل چھڈ کے کیچ سدھایوں دل ڑی نمانڑیں ہے زار نزار

یاس پیاس نصیب اساڈے　　ناں کوئی لوڑھے ناں کوئی ٹلڑے
ناں راہ ڈسم ناں کرہوں قطار

ردھیرے، ڈکھ ہزاراں　　دل تتی کوں تار متاراں
برہوں پھیندا رد آزار

سٹ کر شاہی تھیساں باندی　　ٹھیک سوہیساں نمانڈی
کیجو کرسم لوک وپار

بھادم پئی ترڑ پھاواں　　تارے گنٹر گنٹر رات بنھاواں
نہ کوئی ساتھی نہ غمخوار

وری مول نہ بھاندے　　مہنڑیں ڈیوم بردے باندے
سینگیاں سرتیاں کردے عار

یں تن لگڑی سو تن جانڑے　　غیر فرید نہ رمز پچھانڑے
جانڑم سونڑھاں دلبر یار،

کافی نمبر ۳۷

بولا بینسر کس نوں پاواں　　ڈھولنڑ کیتم نامنظور،
کتھ نوں بیناں مانگھ بناواں　　کجلا پاواں سرخی لاواں
یار نتی داد سدم دور

نازنیاز اساڈی موڑی　　قبلہ قدیں یار دی دھوڑی
حسن ازل دی چال غرور

سینگیاں سرتیاں سیج وچھاون　　　باہنہ چوڑیلی در گل لاون
ہک میں مفت رہی مہجور

رہی ایمن تھل دے چارے　　　جتھاں بروچل کرہوں قطارے
لگرے بڑے ہن کوہ طور

ملاں ڈیری سخت ستاون　　　جھگڑے راز دا بھیت نہ پاون
بے وس شو دے ہن معذور

ملوانڑیں دے وعظ نہ بھانڑیں　　　بشیک ساڈا دین ایمانے
ابن العربی دا دستور

عاشق مست مدام مدامی　　　کہہ سبحانی بنڑ لبسطامی!
آکھ انا الحق تھی منصور

حسن پرستی عین عبادت　　　شاہد مستی صاف سعادت
غیبت، غفلت محض حضور

ریت فرید دی پتھڑی ساری　　　رہند اصوم صلوتوں عاری!
رندی مشرب ہے مشہور

کافی نمبر ۳۸

ہے ڈکھ گل وچ جمدیں ویار　　　ناں رہ گیوسے کہیں کم دے ویار

باغ بہار اجاڑ گیتوسے　　　ہار سنگار وسار ڈتوسے

دولت دنیا دار رھنیوسے　　　نوکر تیڈڑے دم دے بار!

شرم شعور اساں توں رُٹھڑے
گھولے صدقے کیتے مُنٹھڑے
ہک ویلے احرام حرم دے
ناں پابند ہوں دین جرم دے
ڈیکھو چال ہے عشق دی پُٹھڑی
نازنیڈڑے دی راند نہ کُھٹڑی
لانڑیں پھوگ اساڈے مانڑیں
ڈسدے سکڑے کھیتر کمانڑیں
یار فرید ملم گھر اندر
کھادن سہجوں بوٹے بنیسر

ننگ نموز دے سانگے ترٹرٹے
آسرے بھیم بھرم دے یار
ہک ویلے زُنار دھرم دے
بندڑے عشق دے غم دے یار
کئی ونج پہنتی، کئی مرہٹڑی
گذرے وہ آدم دے یار،
ٹرٹے، بھٹڑے، ڈھڑ لکانے
ساگی باغ ارم دے یار
پاواں بھاگ سہاگوں زیور
لچکے کُل سُر سمدے یار

کافی نمبر ۳۹

پیڑ پرانڑیں بیشم کیتا نال نہ نیتم سانول یار،
پنل یار کوں چا بر میونے زورا زوری پکڑ نتونے
پووونے شالا رب دی مار
پیر ہواڑاں کھوج نہ پاواں رو رو کرڑ کنڈا گل لاواں!
نین سکیتے زار نزار،
تھی راہی تھل مارو جلساں لاند طھی تے لس بیلہ رُلساں
سُنج بربار، کیتم گھر بار،

پانڑیں مُول نہ مِٹھڑے کھارے ناگجھ پلڑے نہ کوئی چارے
ناں رہ ڈِہم شُتر سوار

وِسریاں رنگ رنگیلیاں جایئں باغ بغوچڑے ٹھڈڑیاں چھایئں
سہرے گلنے گہنڑیں یار،

نازک شوخ مزاج (نگاہ) انوہاں یاری لا کر بھیوں انڑ سونہاں
کیڈے گل گئے قول قرار،

کرم تتی دے ناڈکھ مِٹڑے کرم نہ کیتم مارو مِٹھڑے
جیتی بازی ڈِتڑس ہار!

کیچ ڈُو تنڑساں ہے تیئں جیاں جے دل دلساں کافر بھیاں
گل وچ پایم پریت مہار،

اوکھیاں گھاٹیاں گاٹیاں چاٹیاں لاہیاں چاڑھیاں سبھ اٹھ کاٹھیاں
سچ ٹوں کھڑوں سو سو غار،

بٹھ پیا بھرٹے داہن داجماں شہر بھنبھور دی کوڑ نکماں
کیچ ہئی وطن حقیقی یار،

یار فرید نہ کیتم ، گولی سُرخی ڈِسم بندوق دی گولی
دھار کجل دی تھئی تلوار

کافی نمبر ۴۰

بے شک جانڑاں بیٹ جانڑاں سونہڑیاں کوں ہے سخت غرور

موہنہ سر خاک سنگار اساڈے ہنجڑوں ہار ہار اساڈے
ہوت ہے پکیچ تے پکچ ہے دُور

یار نویں نت یاری لاوے کیویں ساڈے سُول سہاوے
دِلڑی نازک نرم کرور

ڈیہنہ تتی ہڈ ماس کوں چڑدی رات ہجر دی آہیں کردی
سڑ سڑ مردی صبح سحور

پڑھ بسم اللہ ڈکھڑے جیساں خوشیاں کر کر جھولی پیساں
جے دت تیکوں ہے منظور

دُور وسے منظور دِلیندا آوے موت نہ میلا تھیندا
فجریں، پیشیں، قہر کلور

اُٹھدیں بہندیں ڈینہہ ڈلاواں روواں کھانواں گانونڑ گانواں
ہر ہر رگ ہے تار طنبور!

جیں ڈینہہ دیاں دل لگڑیاں تانگھاں اجڑیاں سُرخیاں مہندیاں مانگھاں
بوٹے بینے بینسر چور،

یار فرید نوں ڈترڑے وڈھے پیچ آکھیا ہے قمر وشو دے
بیدر داں نال نیہنہ لاونڑ کوڑ

کافی نمبر ۲۱

نوں ناجھ تھئے سنج ویڑھے ویار دل وس وسجن آئیڑے ویار

قدسی گھر وچ کوٹھ بلھا کے، اپڑاں محرم راز بنا کے،
کیتو سخت پریرے دو یار

توں بن سارا ملک اندھارا سینے تے چڑھ لیٹ پیارا
اکھیاں تے کر ڈیرے دو یار

یار چھینڈا چاک مہینڈا باعث ساڈے درد دلیندا
ناں کر کوڑے جھیڑے دو یار

زیور، نیور، ہاہیں تریورا! کرساں ٹوٹے پرزے ہور
پٹ پٹ سٹاں سہرے دو یار

آپ سنبھالیں، پیتاں پالیں سو سو نظر کرم دی بھالیں
کردیں آپ بکھیڑے دو یار

عشق اولڑا، درد کلولڑا، بخت نہ بھلڑا، سول سولڑا
یار فرید آ دیڑھے دو یار،

کافی نمبر ۴۲

جتھ بھلڑا جتھ دربوں ہے یار اتھ ہر ڈیلے لد بوں ہے یار،
بدڑے چیکن، گیرے گھوکن، جر کھاں ترکھاں توں بنڑ کو کن
گوہیں، شوکن، ساہنے بھوکن، نانگیں دی شوں شوں ہے یار
سونڑ ٹھیاں ٹھیریاں ٹبڑے بھٹڑے نازو داے لکڑ ٹے دڑے ٹے،
ہاہیں ٹوبھے، پاٹے گھسڑ ٹے ڈبھریں ڈکھڑا دوں ہے یار،

کنڈریں کا بھٹیں نشتر ماری، سمجھوں یاری تے غمخواری
اکڑیں پھٹڑیں توں رت جاری خاص سہاگ دی پوں ہے یار
ہن کھل ہاسے سابڈے پیشے سول سڑاپے دور اندیشے،
زیرے زخم تے زخمیں ریشے سب ڈکھ ڈرڑا توں ہے یار
رہی محض بشارت درسوں مرسوں بھرسوں، مول نہ ڈرسوں
بیدرداں دی دلڑی ترسوں ڈینہہ راتیں گھوں موں ہے یار
جیں ڈینہہ ہوت نیتے پٹ دیرے شہر بھنبھوروں سخت پریرے
دل دیاں پوٹیاں ہاں دے بیرے سسی دی موں موں ہے یار
توں بن یار فرید دا جیونڑ جیندیں جگ وچ ڈکھڑا تھیونڑ
زہر ڈسیوے، کھاونڑ پیونڑ تیڈے سر دی سوں ہے یار

کافی نمبر ۴۳

چوریوں، جاریوں استغفار بخشیں شالا رب غفار
گندڑی عادت گندڑے فعلوں توبہ! توبہ!! لکھ لکھ وار،
کر کر سخت گنہہ پرتا بیم، توں ہیں خاوند بخشنڑ ہار،
پیر پیغمبر تیڈے باھیں توں مالک توں کل مختار،
میں بدعملی تے کر رحمت جیں ڈینہہ یار دی یار نہ یار
او گنہڑہاری ناں کہیں کم دی کوجھی کملی، بدکردار،
نیڈا شان ہے فضل کرم دا میں وچ ڈوہ تے عیب ہزار

آدِن یاد گناہ پُرانڑیں — پٹ پٹ رواں زار و زار
رات قبر دی ڈینہہ حشر دا — سِر تے کرڑ کرم بارے بار
مَیں مسکین فرید ہاں تیڈا — توں بِن کون اتارم پار

کافی نمبر ۴۴

جوبنڑ ڈینہہ اڈھائی ڈیار — سٹ گھت فخر ودائی دو یار
کِتھ او پینگھ پپل ملکانڑیں — ناز حسن کِتھ راج بہانڑیں
کِتھ ماہبینڑیں بھائی ڈیار
کِتھ رانجھن کِتھ کھیڑے بھیڑے — کِتھ رہ گئے او جھگڑے جھیڑے
کِتھ جوجک دی جائی دو یار
کِتھ او مکر فریب دا چالا — کِتھ وت جوگی مندراں والا
پرم جڑی جیں لائی دو یار
ماہی منجھیاں ہیر سلیہٹی — عطروں بھنڑی مُشک لپیٹی!
گئے سب جھوک لڈائی دو یار
جوبن ساتھی چار ڈہاں دا — جھٹ پٹ ضعف بڈھیپا آندا
کُوڑی آس پرائی دو یار
ہے ہے ڈِٹھڑی کہیں نہ ڈینی — کجل مساگ تے سُرخی مہندی
سُرمہ سیندھ سلائی دو یار

موسم رُل پھر دِل گھر آندی وِنجن نہ وقت نراس اجائی
آ ونر ٹھی کر کائی دو یار،

کوڑی صحبت کوڑی سنگت کوڑا فخر تے کوڑی رنگت
لپ دھوڑی بُک چھائی دِیار

مچھلیس پینگیں لاسوں تارین چنڑگیں گھنڈڑیں ہونگ تواریں
سیجوں راند رسائی دویار

تھیاں سرسبز فریدیاں جھوکاں مہر دن سبز تھیاں دل سوکاں
بختیں داگ ولائی دِیار

کافی نمبر ۴۵

دِل دردوں ہنڑ ہاری دویار دل کریں ہاکاری دویار
زلف سیاہ نانگ ورادھی ڈنگ ہریندی کاری دویار
لوں لوں سیٹرھاں جاری دویار

سانول آویں نہ ترساویں موسم چیت بہاری دویار
گھر گھر تھئی گلزاری دویار

یاری لا کر یاد نہ کیتو، جندڑی مفت ازاری دیار،
ڈِھٹری نیڈ ری یاری دِیار

سٹ کر کلھڑی تے بے داہی کیتو پیچ تیاری دِیار،

ہے ہے بے نردار ی وِدیار!

شاہ بر ہوں دے ڈِتڑم عہدہ گالھیں دی سرداری وِدیار
خلعت شہر خواری ڈِیار

سک مہینوال دی لوڑھ لڑھیم میں مٹھڑی مَن تاری وِدیار
کوجھی رات اندھاری ڈِیار،

ڈے کر دلبے کوڑ دلاسے لٹ نیتو دل ساری وِدیار
میں داری لکھ داری ڈِیار

تھل بر وہی رہیں رادیں ری ڈکھڑیں ماری وِدیار
بار بر ہوں سِر باری ڈِیار

یار فرید نہ آیم دیڑھے ہر دم مونجھ منجھاری وِدیار،
روندیں عمر گذاری وِدیار

کافی نمبر ۴۶

ڈکھ تھئے بانھ بیلی وِدیار ہتھیں آیم اکیلی وِدیار،
توں بن ڈیوم کون دلاسے تھی نہ سانول آسے پاسے
نانڑیں انگن حویلی وِدیار
عالے ادنے اجو جگ جیوے میں وانگنڑ ہئی کئی نہ تھیوے
ڈکھڑی! وانڈھی!! اکلی وِدیار

نال ماہی نال منجھیاں ڈسدیاں اکھیاں وسدیاں لڑیاں پھسدیاں
جندڑی تھئی بانہہ بیلی وو یار

سوں ہے ناز نگہ دی میکوں جے تیئں ول نہ ڈیکھاں تیکوں
جیاں ڈکھ ڈو ہیلی وو یار

بھاگ سہاگ سنجیں توں رُٹھڑے ہار حمیلاں، گانے ترٹڑے
لوٹے بانہہ چوڑیلی وو یار

ہک ہئیں درد اندوہ وچالے بئی سب نازنوازیں جالے
ترے سو سٹھ سہیلی وو یار

باجھوں یار فرید دا حیلہ گجھڑا، کوجھا تے رنگ پیلا
سینڑھ دھڑی تھئی میلی وو یار

کافی نمبر ۴۷

میڈا دستہ نرم کرور دا متاں ونگیں ہتھ ٹکور!
رُتھ تے ہندی ڈرگ نہ ہندی ہم طبع کمزور
روز ازل دی پاتم جگ وچ برہوں تیڈے دی ڈور
شالا مولا سلامت نیواں رہ وچ لڑدن چور
جیکر رُتھ بیٹھیں تھک پوسیاں گھوڑا گھنساں بور!
سو کھا، تیز لغام دا کولا! ناں اوکھا سر زور

رانجھن تے میں جوڑ کوں جوڑوں جوڑ جڑیندا جوڑ،
سِک تے طلب مِلنڑ دی سینے روز نواں ہم شور
پندھ اڑانگے دِلڑی تانگھے جلد پچُادیں توڑ!
میں تے یار فریدؔ مُنڑیسوں رَل مِل شہر بھنبھور

کافی نمبر ۴۸

پَپّل پھلڑے چبھن کُلکڑے تن من سِیس سریر
گوڑھیاں اکھیں دیاں نکھیاں زُلف سیاہ بے پیر،
کجلہ جنگلی ظالم زنگی کوہندا بے تقصیر
نیش ڈُکھیندے ریش ڈکھی دے رَگ رَگ کھ کھ سیڑھ،
سینگیاں سرتیاں کھرڑے دَرتیاں ویری ما پیو ویر،
لگڑیاں تانگھاں اجڑیاں مانگھاں مارُو وِسم ملھیر،
یار کراڑا، دھوتا پاڑا کیا کیجے تدبیر،
جنڈڑی چبھدی نوک غضب دی دِل غم دی جاگیر،
عمر فریدؔ نبھایم روندیں متھڑے دی تحریر

کافی نمبر ۴۹

سَدا جی پجلے دل جلّے دو یار لگیاں دِلاں کوں کون جھلیے دو یار
ڈِسم نہ رادل رانجھن سائیں رنگ پور سارا اجڑیاں جائیں

کوجھے تھر کُلّے ووَیار!

دردِ اندوہ تے سُول ہزاراں   سے سے سُول کلور دیاں ماراں
جند جُکھ جُکھ پئی گلّے ووَیار!

راتیں ڈِینہاں مُونجھ مُنجھاری   چھڈ گیا ڈھولا یار آزاری
رُنبھ گئے سُکھ دے رتّے ووَیار

رَل مِل سینگیاں ماردِن ڈھالا   منگوں دُعائیں ہیں وَل شالا،
ہوت پنّل ول وسّے ووَیار

یار نہ آوے سیج نہ بھاوے   ویڑھا کھاوے، گھر اگ لاوے
گزرے وقت سوَلّے ووَیار،

رانجھن ماہی مُرلی واہی   پریم جڑی جڑ لائیُس جاہی
ڈُکھ ڈُکھڑے سے پئے پلّے ووَیار،

آتش عشق رَ بھڑکے والی   ہوش فکر دی پاڑ پچالی،
ڈھانڈھ اندر وِچ بلّے ووَیار

آ تنڑ، آنگن، حویلیاں جاہیں   خواجہ جانہ ڈیوم کتھاہیں
کوئی جا سیکوں نہ جھلّے ووَیار

کھیڈنڑ، کدنڑ فرید گیوسے،   پنڈ ملامت مونت جیوسے،
ڈُھڑے عشق دے بھلّے ووَیار،

کافی نمبر ۵۰

سمجھ سُنجانڑیں غیر نہ جانڑیں سب صورت ہے عینَ ظہورَ،
رکھ تصدیق نہ تھی آوارہ کعبہ، قبلہ، دیر، دووارہ
مسجد، مندر، ہِکڑو نورُ!

حسن ازل تھیا فاش مبیّن ہر ہر گھاٹی وادیٔ ایمنَ
ہر ہر پتھر ہے کوہ طور

تھئے ظاہر اسرار قدیمی ہر ہر شاخ ہے نخل کلیمی
زیر، زبر، چپ، راست حضور

ویرانہ آباد ڈِسیجے جنگل بیلا شاد ڈِسیجے
دوزخ نظرم حور قصور

عادی پھر دے حج زکوتوں صوم صلوتوں، ذات صفاتوں
رند الستوں ہِن مخمورُ

کشف حقائق محض محالے جے تیئں مرشد نظر نہ بھالے
ہو کُل، کُوڑ، فریب تے زُور،

فقہ، اصول، کلام، معانی منطق، نحو تے صرف مبانی،
ٹھپ رکھ ہے توحید غیورُ

ملاں پھڑ ڈے معنی کر دے آیت درس حدیث خبر دے
صرف صدا ٹے تھئے مغرور

ملاں ویری سخت ڈِسیندے بے شک ہِن لِتّا دلیندے

ابن العربی تے منصور !

شاہد واحد اصل فرع وچ
راز طریقت رسم شرع وچ
ہے مشہور نہیں مستور،

بھٹ گھت ریت رُوش تقلیدی
رہ تحقیقی، سک فریدی
کر منظور تے تھی مسرور،

کافی نمبر ۵۱

سمجھ فریدا برہوں ہوں سرزور

اکھیاں اُبلیاں دِلڑیاں اُکلیاں
سینے پئے شر شور، !

غمزے، رہزن ملک مریلے
ناز نگاہ ہے چور، !

لور سراں وِچ ڈورکناں وچ
روندیں اکھیاں کور

لاکر یاری کرن نہ کاری
محض نہ چاڑھن توڑ،

ناز نہورے دلیاں لٹ کر
اُلٹا تھیندے، تور،

سگڑے چھُٹڑے سانگے ترٹڑے
عشق پیا گل ڈور،

میں اڑ چکرڑی پیچ ڈکھاں وچ
شالا نہ بھاسن ہور،

کافی نمبر ۵۲

سوہنڑیں یار پنل دا،
ہر جا عین حضور،

اوّل، آخر، ظاہر، باطن — اُس دا جانڑ ظہور،
آپ بنڑے سلطان جہاں دا — آپ بنڑے مزدور
تھی مشتاق پھرے وِچ غم دے — واصل تھی، مہجور!
تھی معشوق دیس لُٹ نیوے — جان کرے رنجور،
گل لاونڑ دل مار ترہاونڑ — ایھو نہیں دستور
چشماں فخر الدّین مٹھل دیاں — تن من کیتا چور
گھول گھتاں میں فخر جہاں توں — جنّت، حور، قصور،
یار فرید کوں اینویں ساڑیو — جینویں جلیا کوہ طور

کافی نمبر ۵۳

کہاں پاؤں، کہاں پاؤں یار،

جن انسان، ملائک سارے — کیا سر گلا سنسار،
حیرت دے قلزم وِچ کل تھئے — مستغرق سرشار،
صوفی شاغل گیانی دھیانی، — گئے اوڑک سب ہار
عرشی اتے بسطامی گل لگ — رووِن زار و زار،
بطلیموس تے فیثاغورس — کر کر سوچ بچار،
کھوج سراغ نہ پایا پتہ، — تھک بیٹھے تن مار،
بدھ، مجوس، یہود، نصاریٰ — ہندو تے دیندار،
آکھن پاک منزہ ہے، — بے انت الکھ اپار۔

پیر پیغمبر غوث قطب، کیا مُرسل کیا اوتار
کرن منادی رو رو کے لاَ یُدرِکہُ الابصار،
عالم فاضل عارف کامل عجز کیتا اقرار،
آکھ فریدؔ نمانڑاں بھولا توں وچ کونڑ قطار

کافی نمبر ۵۴

مٹاں مَن ماندا بھنوے، پُنل ناں بھی دھار،
ساڈنڑ ڈیہہ سُہاگ دے، ہر دم مینگھ ملہار
رَل کر ساتھ گذاروں جوبن دے دِن چار،!
موت سُنڑیندی سُولی، ونجڑاں وارو وار،!
چیتر بہار سُہاوں کر کے ہار سنگار
پلہر پانڑیں پیوں، ہِٹیا بھل باغ بہار،
خوش بھی رینہہ نبھاؤں رَس ناں سانول یار
توں بن جیونڑ اوکھا ڈکھڑے تار و تار،
یار فرید نہ وسرے دل کیتم لاچار،

کافی نمبر ۵۵

ناں کر بے پرواہی دلدار مِل سانول ماہی وڑ یار
بٹھ پیار نگ پوردا، پریتو نڑ توں بن جیونڑ، ڈکھڑا تھیونڑ

سمجھاں موت وسا ہی وو یار

باجھوں تیڈے باجھ اجائی امڑی بابل بھینڑیں بھائی
پھردی دل توں لاہی وو یار

کینویں پکیں ڑیں دلدی تورڑ اصل دی وزازل دی
ہیر رانجھن دی آہی وو یار

چائی جائی عشق دھنوائی پریت سوائی ریت نہ کائی
بے دا ہی بے ٹھائی وو یار

وسر یار نگ محل نچا نہ، ا جھنگ سیالیں تے مگھیانہ
لایو کیبر جاہی وو یار

دھوڑ مہیندی نور اکھیندا پاہ ہنباہ ہے مانڑ مہیندا،
ڈیوم حال گواہی وو یار

سہجوں سرخی میندی لیساں کجلہ پیاں مانگھ بنڑلیساں،
جے بھیوں میں ڈوراہی وو یار،

آپے تخت ہزاروں آیا ہیرے کارنڑ چاک سڈایا
سٹ کر شوکت شاہی وو یار

برہوں فرید بھیو سے ساتھی، جیں ڈیہہ رادل پاکر جھاتی
جادو مرلی واہی وو یار

کافی نمبر ۵۶

ناں کر کیچ وَنجنڑ دی رہو بروچل یار عشق لیوسے پھڑا بھل گیا کل کم کار
جان جگر تے ڈکھڑے سیسے سُول ہزار، ماجھوں ماڑو مٹھڑے یار ڈِسے گھر بار
توں بن ہوت پیارا، سیجھ تھئی کل خوار رل مل یار ہمیشہ، مانڑوں چیتر بہار
نینھ نبھاونڑ اوکھا اکھیاں زار و زار،
ڈھول فرید دے کولھوں ساری عمر گذار،

کافی نمبر ۵۷

نینہہ اولڑی چوٹک لائی! تن من کیتس چکنا چور
ماہی ماجھوں کینویں گذاراں، سوز گھنیرے ڈکھ ہزاراں
پوون تتی کوں پل پل پور
سیج سُتی نیناں نندر نہ آندی کیکر گذرے رین ڈکھاندی،
دل دا ڈھولا چھڈ گیا دور،
پیڈیں، کھپدیں عمر بنھاوے سونڑھیں ماجھ آرام نہ آوے
درد سوایا قہر کلور،
گمراہی سب زہد عبادت شاہد مستی عین ہدایت،
جس جا کیتا عین ظہور
نور حقیقی گھونگھٹ کھولے اُٹھ گئے اولے بھج پئے بھولے
ہر جا ایمن ہر جا طور،

فخر جہان ہک ریت سجھائی ارضی تھیا ہک بار سمائی
ظلمت بنڑ گئی نور و نور

نیت فرید نماز شہودی ہر شے میں ہے رمز وجودی
سٹ ملوانڑے جو مذکور

کافی نمبر ۵۸

دل کہیں ڈکھڑے دے ڈیندیں سانول دلڑی برما گیوں سونڑھاں یار
کنے کنے بندے گل جپ مالاں انہد بین بجا گیوں سونڑھاں یار
راول جوگی شاہ حسن دا، پرم جڑی جڑ لا گیوں سونڑھاں یار
اکھیاں سحری سحر کماون جادو چوٹ کما گیوں سونڑھاں یار
سوز تپش موجود ہمیشہ، بھا برہوں بھڑکا گیوں سونڑھاں یار
لا کر یاری یار وساریو کھوٹ، فریب کما گیوں سونڑھاں یار
کلھڑی چھڈ کے کیچ سدھاویں پربھت رہ رلا گیوں سونڑھاں یار
توں بن یار فرید ڈکھاں وچ سولیں جان اڑا گیوں سونڑھاں یار

کافی نمبر ۵۹

وے توں سانولا ناں مارنیاں دے تیر

اکھیاں شرکارنڑ بکھیاں، ہن پاپی بے پیر، !
زلفاں مشکیں ہنبھ ہنبھ ڈیون، دلڑی کوں تعزیر،

تیڈے نال ہے سانول سونڑھاں — دل لانونڑ تقصیر،
ناز نہورے غمزے تیڈڑے — مصحف دی تفسیر،
کاکل پینڑاں نانگ وڑادھا — ڈِھڑیں چڑھم سریر،
جھوکاں آن سولڑیاں سینڈگا — نین لڑھیندے نیر،
پاہ ہنبہاہ ادگاڑگییں دی — ہیں لیکھے اکسیر!
دو بھڑکنوں بھی دھرتی بھلڑی — ساگی ملک ملہیر،
رلڑے سجن سہاویں بھلڑے — کارُو کلی، کریڑ،
جیسلمیر نرھائی مانڑوں، — بھی ڈڈہیں کھنڈ کھیر،
تھل چترانگ اندر میں سسی — بیلیں بیٹیں ہیر،
رد ازل دا تیڈڑا ساڈا — مال مویشی سیر،
جانونڑ لادا ملک تساڈا — تن من سیس سریر،
کوجھی کملی تیڈڑے ناں دی — ناں کر یار کریر!
مونجھاں دست تے خوشیاں دشمن — سکھ ڈیری ڈکھ ویری
جانی جوڑ چلایو کانی! — سندھ سندھ دے وچ پیرڑ
بھٹ چوچک بھٹ کھیڑے بھیڑے — توں ناں بھی دل گیر،
ڈیہو ڈیہنہ کرارڑا بھتیوے — واہ سکدی تاثیر،
رو رو تنلیں پیاں ناسوراں — دل وچ سو سو چیر،
عریانی دی خلعت ملڑی — سنج بر دی جاگیر، !
ہوہو پھکڑی شہر خواری — ساڈی ہے تقدیر،

غوث قطب سب تیں توں صدقے، کون فرید فقیر،

کافی نمبر ۶۰

ہر صورت وچ آوے یار
کر کے ناز ادا لکھ وار
حسن ملاحت برہوں بھائے
رمز نزاکت بھا بھڑکائے
عشوہ غمزہ تیر چلائے
بیدل پھر دے زار نزار
سونڑھیاں طرزاں موہنیاں گالھیں
دلڑی خوب اجاڑن چالیں،
ہوش قرار بھلاون بھالیں
پلکاں کردیاں خون ہزار،
ہک جا روپ سنگار ڈکھاوے
ہک جا عاشق بنڑ بنڑ آوے
ہر مظہر وچ آپ سماوے
اپڑاں آپ کرے دیدار،
کڈیں شہانہ حکم چلاوے
کڈیں گدا مسکین سڈاوے
اس دا بھیت کوئی نہ پاوے
سب بدمست پھرن سرشار
فخر جہاں قبول کیتوسے،
واقف کل اسرار تھیوسے
ہر جا نور جمال ڈٹھوسے،
مخفی راز تھئے اظہار،
یار فرید عیان بیانے،
نحن اقرب وچ فرقانے
ایہو عقیدہ دین ایمانے
توڑے پکڑ چڑھاون دار،

کافی نمبر ۶۱

وطن بیگانے دل نہیں آنونڑاں
یاد کیتم دل دار،

کوے رہساں مول نہ سہساں — ہجر دا باری بار!
وسریا سارا راج بہانڑاں — وسر گیا گھر بار!
بھانڑ منڑ لیساں بھانڑ نبھیساں — گھولے عار و یار،
سُرخی کجل مُساگ گیو سے، — بٹھ پیا ہار سنگار،
یاروں ڈسدی جھوک سجنڑدی — کیوں رہساں اُروار،
میں منتاری تے نیں باری، — قادر نیم، پار!
بٹھ پئی سندھڑی کیچم مولی — ملک ملہیر ملہار
ڈیس عرب دا ملک طرب دا — سارا باغ بہار،
روہی راوے روہیں رولیس — نس گیا کرہوں قطار،
ڈینہہ ڈکھاندا ڈونگر ڈسدا، — رات غماندی غار،
ساونڑ آیا روہی وُٹھڑی — بار تھئی گلزار،!
دارمدار فریدؔ ہے دل نوں — ڈکھڑے تار و تار

کافی نمبر ۶۲

عشق اسا منجھی جا آہی انصاف — ظلم نبھائیندس، تاں بھی تہنجا تھورا گائیندس
سجدہ جا ب تہجی، تہجے گرد طواف، — ندم قدم تے سیس نوائیندس،
ترہنجی سیرت صورت سونڑھیں کیویں کیاں اوصاف — جندڑی توں توں گھول گھمائیندس
تن من سونڑھاں ملک ہے توہنجا سچ آہے لاف — قسم اوانجھے سر جی کھائیندس
ذکر اذان فکر ہے تہنجا دم جو ہیندیں صاف صاف — عبد معبود دیں توکھے پائیندس

باندی گولی یار دی آہیا رہنا فریدؔ حلاّ   اُنہیں لکھے بھائیندس خواہ نہ بھائیندس

کافی نمبر ۶۳

لُچ لوئی کین ادتار ییندس   تہنجا انجمل بھائیں ہارییندس
تہنجا زرد زلل اڈیں مکر دغا   تہنجے ظلم جیہاں گا رہیوں عمرادا
دنجیں وہڑیجن ساں گار ییندس
ٹھر بھوارن چاڈیس وطن   تھرآہے سہنجا ملک وطن
خوش سینگیں سال گذار ییندس
ہن قیدیں کیڑھو کام کیاں   شالا مارن وارے دہن دیاں
جابھی وار اد گار بوہار ییندس
ہوجے ہر دم ڈیہہ اباٹرین ملیر   آہے سک ساڑیہ جے راتیں ڈیہہ
دیہی دہانہہ کندس سنجوں ہائیندس
ہنھ ماڑیوں اڈں محلات جاگھر   آکھے مرک فریدؔ جا مارُد تھر
دہنڑ سانگے اڑن جے چار ییندس

کافی نمبر ۶۴

آہن قلندر روز و شب،   پُنہی خودی میں خود غرق،
حاجت نہ صوم صلوٰت دی   خواہش نہ حج زکوٰۃ دی
چاہت نہ ذات صفات دی،   ہک شان وحدت جی مرک،

نہ طلب ملک تے مال دی،
نہ غرض جاہ وجلال دی

مستی خدائی خیال، دی!
پوہنیں نہ آدم جیہے تے تک

تونڑیں جو دریا نوش ہن،
پر ہوش بھی خاموش ہن،

اسرار دے سرپوش، ہن،
صابرت رہن مارن نہ بک،

عاشق اتے معشوق ہن
سابق اتے مسبوق ہن،

خوددر اتے صندوق ہن
ہر طور وچ رہندے اچھک

غمگین اتے مظلوم ہن!
محزون تے مغموم ہن،

ہر وقت کالمعدوم ہن،
رکھدے نہ دل وچ کئی اٹک

سب کچھ ہے ظاہر برملا
جانڑاں میں کینویں ماسوا!

مرشد محقق درج وچا،
ہمہ اوست داڈتڑا سبق،

ایہو فکر ہے، ایہا گال ہے،
ایہو وجد ہے ایہو حال ہے

ایہو ذوق دم دم نال ہے
ایہو تسبیح ہے بیا سبھ ہے نحق،

بجھ وہم خطرے دی ادا،
ڈو جھا نہیں ہے ہک خدا،

اندر تے باہر برملا
موجود حق موجود حق،

توں بن نفقط بیا کو نہیں
منڈھوں غیر دی اتھ بو نہیں

ہے ہک سدا اتے ڈو نہیں،
ہک نال بھی ہک سٹ فرق،

اتھڑیں حقیقت، گول توں،
ہے کوں نہ اصلوں بھول توں

رکھ یاد ساڈا بول توں،
آنیں نہ شک ہے محض پک،

پی کر فریدی جام توں،
تھی رند مست مدام توں!

ڈینہہ وڈینہہ ددھار کھ گام توں   واہ واہ کرے ساری خلق

کافی نمبر ۶۵

اساکوں رہنڑ نہ ڈیندی،   لگی پنل دی تانگ،
کنڑیں دلدے روز ازل دی،   برہوں سنڑائی بانگ،
کُٹھڑی مُٹھڑی چاونڑلادی   ڈُنگڑی نیہنھ دے سانگ،
دلڑی دشمن سخت ستائے،   سینے چھبڑی سانگ،
یار پرو چل تیجھ سدھایا!   چالاں کیندے سانگ،
مارو تھل دی پٹڑی بلڑی،   ڈسم فرید نہ ٹانگ،

کافی نمبر ۶۶

ماڈی دلڑی اڑی،!   ہترت پنل دے سانگ،
سٹ کر خویش قبیلڑے،   سک سانول دے سانگ
رگ رگ زلف دے پیچڑے   نانگ اجل دے سانگ،
وسرے عشق مجازڑے   حسن ازل دے سانگ
ٹانگھ فرید کوں رولدی،   مارو تھل دے سانگ،

کافی نمبر ۶۷

ماڈی دلڑی، اڑی،!   یار سجن دے سانگ،

جیندیں میلا رب کرم، جوہ جتن دے سانگ،
نازو ڈھول دے ناز دے ہر ہر دن دے سانگ،
بھلڑے سکڑے سورہڑے، من موہن دے سانگ،
لانڑیں پھوگ پھلارڑی، سب پن پن دے سانگ،
وقت ضعیف بڈھیپڑے سن جوبھن دے سانگ
تانگھ فرید کوں آکھدی بیت حزن دے سانگ،

کافی نمبر ۶۸

میکوں کلھڑا چھوڑ تے ڈیندیں کیندے سانگ،
قطرہ محض ترس نہ آیو، لایو ہجر دی سانگ،
تھل مارو دا پینڈا سارا! رہسیم ہک ہلہانگ،
جے تئیں ناہیں ڈو وچ ساہم، رہسیم تیڈی تانگ،
جا ڈنڑلا دی برہوں سنڑایم کنیں ڈکھاندی بانگ،
صدقے کیتے ہیں نینہہ کوں تھوں کھا نزم کالڑا نانگ،
چھوٹے وقت کنوائے ویلے، لگڑم تیڈڑا وانگ،
میں ہاں کیرڑھے باغ دی مولی، کئی رل مویاں میں وانگ،
گھم گھیر فرید کیر دے نہ ترڑ ڈسم نہ ٹانگ،

کافی نمبر ۶۹

آ نونہڑ دی کر گئی سانول، مفت نہ وَنجم جوبن ڈھل،
ساونڑ وقت سہاگ دے، رم جھم برسن بادل
بھڑے ہجر دے ڈینہہ ڑے عمر گزاروں رل رل،
ناہیں پیت لجا ونڑیں، آ دیں رانڑاں، اج کل
پرسوں ترسوں مرستی، دل کہتھ لبھیسا مومل!
بار لڈ آ دیں آدسیں بڈھ گھت راجر دا تھل،!
گھولاں راج خراج کوں واراں سادھاں سومل،
جی کوں چاہ، ملاپ دی، دل کوں تانگھ اُتادل،
نین سکیندے درس دے لاون سخت اُپاہل!
مارو اکھیاں جادڑو نازو چالیں چینچل،!
شوخ نگاہ مریلڑی، ظلمیں زلف ولو ول
کوک نہ پاپن کونجڑی ڈال نہاں کوں پل پل رے
کوئل ساڑ پچایا، کر کر کوکاں دل دل،
واہ واہ یار دی یارڑی، پل پل دلڑی حرمل،
نیہہ نبھایا کھوڑا نظریم سوکھا ادل،
آخر اوڑک بھکڑی محض معمہ لاحل،
مارو تھل دے پینڈڑے پیچ کلکڑے دل چھل!
تھک تھک ہٹ ہٹ ہارڑی ہنھڑیں پیرڑیں کرڑ دل،
کُھتھڑے کُھتھڑے پیت دے ساڑے ڈردے ململ،

ادنی لوئی لاج دی، اطلس مشروع مخمل،
توں بن کون فرید دی جانی لہم آ کل!
جیجھی تیجھیں تیڈڑیاں، گال نہ ماہی لاگل،

کافی نمبر ۷

بندرا بن میں کھیلے ہولی، شام دوارے میرو لال،
ادھر مدھر موں بنسی باجے، چوراسی لکھ، ساج آداجے،
بھولی کایا مایا موری! سنڑ کے گیان انوکھے خیال!
ترکھٹ جمنا ترپھٹ ناؤں ورمت دویت پاپ ہٹاؤں
پی کے پی سنگ پریم کٹوری، ناچت گاوت رنگ رس تال،
انہد گھور گگن موں گاجے، چنگ مرونگ لکھو لکھ باجے،
لاگی جوری سبد ٹکورے برست گر پر تیرت گلال،!
برج موں دھوم پری دھن لاگے ابھمان ٹوٹے کبدھیا بھاگے،
بانہہ مروڑے بنگڑی توڑے، کنور کنہیا چنچل چال،
داس فرید آکاس ہمارا دیس ایہو ابناس ہمارا
آتم سوں کی لاگے چوری، ہوں میں سنسار رہت پتال،

کافی نمبر ۸

ڈیس سہاسانول اوح کل ناتاں ولیسائیں مرجل گل،

دھرٹ میں دسدا میندھرا، شہر بھنبھور دسے مومل،
برہوں ڈتی سدت سیجڑے، عیش کو سنڑی لاگل،
کنڑیں کھاون سینگیاں، کر کر کوڑی کل کل، !
توں بن نظرم اوبریاں! توڑیں سادھاں سومل
سڑ گئی سیج سہاگ ڑی پھاٹے ڈوریے مل مل،
سرخی لہہ گئی ڈہیہہ گئے! رد رو سرمے کاجل،
ہک سر مارم سانگراں تانگھاں تانوم دل دل
سول اندوہ اندیشڑے! رل مل آون پل پل،
بھنیڑیں دایاں ڈرانڑیاں امڑی دیرنڑ، بابل!
کون ہے درد فرید دا، توں بن دارو درمل،

کافی نمبر ۲۷

ذاتاً فعلاً کل شے باطل حق ہے فاعل ہیو سبھ عاطل
ذوق درائیں طور عقل دے بھٹ گھت کوڑی بحث دلائل
اُٹھدیں بہندیں ڑُدیں پھردیں نہ ہو زاہل نہ تھی غافل،
غیر محلے دیر خیالے! ہر ہک ڈو رکھ رافت شامل،
ساڈا ہے محبوب دلیندا، جو کوئی ہے توحید دا قائل،
علم حقائق دا ہے لائق، نفس مزکیٰ مادہ قابل!
باجھ محبت جانڑ برابر، کیا ناطق کیا ناہق صاہل،

ابن العربی دی رکھ ہلّت، بھٹپ رکھ فقہ اصول مسائل،
پہہ کر کلھڑیں رمز سمجھائی پیر مکمّل عارف کامل!
وجہہ اللہ فرید ہے، باقی، باقی ہالک زاہق زائل

کافی نمبر ۷۳

سٹ، سک غیر خدا دی سب شئے وہم خیال،
کتھ لیلیٰ، کتھ مجنوں، کتھ سونڑھیں مہینوال
کتھ رانجھن کتھ کھیڑے، کتھ ہے ہیر سیال،
کتھ سیفل، کتھ پریاں، کتھ اد ہجر وصال،
باجھوں احد حقیقی، کل شئے عین زوال،
چار ڈہاڑے چیتر دے گُدڑے ہجرّ وال!
ماخلا اللہ باطل، بے شک کوڑ پلال! !
یار فرید نہ وسرم، مشکل محض محال،

کافی نمبر ۷۴

سُنڑ یار پُرانڑیں پیڑ دو، بھیاں اکھیاں چھل گئی دلڑی جل
کا نہہ کمانڑیں اجڑیاں جھوکاں سخت سیالیں کر دیاں ٹوکاں
رہندی دل دلگیر دو، سر دُکھ اُٹل پیئے روگ اچھل،
لگڑا نینہہ ربھیٹے والا! وسریا فہم فکر دا چالا،

ہیر گئی جھنگ چھیر دو، ! ست سیج پلنگ تے رنگ محل
بھوگے مول نہ دشمن جائی جو جو سختی میں سر آئی
مارم ما پیو ویر دو، ! دل سینگیاں سرتیاں لہم نہ کل
چاک مہیندا آوڑ ویڑھے کھیڑے بھیڑے رکھن بکھیڑے
کپڑے لیر کتیر دو، ! گیا ہار سنگار مساگ کجل،
نازک ناز نگاہ سجنڑ دے عشوے غمزے من موہن دے
لگڑے کاری تیر دو، ! سے سینے پلپل چھبدے پھل،
اوکھے لانگھے روہ جبل دے چل چل چھالے پیر پچلدے
رلدی راہ ملہیر دو جتھ راکس ڈیسڑیں پودن ڈہل
سسی شوہدی پیر پیادی ناں ترڑ تاڈے جھوک آبادی
مٹھڑی بے تقصیر دو ناں خرچ پلے نہ گنڈھ سمل،
ماہی باجھوں سول قہر دے ڈینہاں رات فرید فجر دے
نیناں نیر دہیر دو، جھر جنگل بیلے چھلو چھل،

کافی نمبر ۷۵

پیچ گیوں یار برو چل، ناں کل لدھڑو سانول ول،
مصری کھنڈ بنا تڑیاں، ڈسریاں زہر ہلاہل،
گھولیئے زیور بھالگے، بھٹ پیئے ڈورے مل مل،
جوبن جوش جوانڑی، ناز نہورے گئے گل !

کپڑے لیر کینر ڑے ٭ لنگڑیں چائی ململ!
اکھیاں کجلوں کالیاں ٭ پیچی زلف وتو دل،
اد دل چوٹ چلاندیاں ٭ اے بھی پھائی پیے گل
ڈِٹھم ملک ملھیر ڈُوں ٭ کالے کارے بادل،
سِندر سرٹے رہن نہ ڈِیندیاں ٭ گرٹیاں تاں پلپل!
رہی مینگھ ملھارڑاں ٭ کھمدیاں کھمڑیاں اجکل
دلڑی سکدی دیس ڈُوں ٭ اکھڑیں ہنجڑدں پلپل،
ڈیکھاں باغ بغو چرڑے ٭ جیڑا جانوم جلبل،
لانڑیں پھوگ فرید دے ٭ درد دلیندے دمل،

کافی نمبر ۶۷

تیویں توں فردتے جزسڈادیں، ٭ توں کلی توں کل!
باغ بہشت داتوں ہیں مالک، ٭ خود بلبل خود گل،
عرش دی نیڈا فرش دی نیڈا ٭ توں عالی انڑمل،
چڑھ داریں منصور دے بھائی ٭ کرن عجب غل غل،
روح مثال شہادت توں ہیں، ٭ سمجھ سنجانڑ نہ بھل،
دنیا عقبیٰ، برزخ اندر، ٭ ناہیں تیڈڑا تُل،!
یار فریدا کول ہے نیڑے ٭ ناں بے ہودہ رُل

کافی نمبر ۷

مِل مہینوالا مِل مہینوال ہر دم رہندی تیڈڑی بھال
روز ازل، دی سختی ماری ڈِتڑی مُول نہ قسمت داری
مائیو، ویر نہ لہم سنبھال
فکر فراق تے مُونجھ مُنجھاری یاری لا کر مُٹھڑی ہاری
ڈِسم وَصل وصال محال،
روندی رڑدی کوکاں کردی آہیں بھردی جُھک جُھک مردی
عشق اولڑا جی جنجال،
زیورے تورے حسن دے بانڑیں سارے ہار سنگار رو ہانڑیں
آئی اڈرک سُولاں حال
ناز نزاکت نوکاں نخرے سبھوں سکھ سہاگ دے بخرے
ساڈے پچھڑے کو بھڑا حال
خویش قبیلہ دشمن سارا، ہر کوئی مارم جانڑ وچارا،
برہوں اولڑا اولٹی چال
ویڑھے یار فرید نہ آیا گل گیا جوبن مفت اجایا
ڈھٹھڑے ڈنڈ تے چیٹڑے وال

کافی نمبر ۸

میں تاں تیکوں منتاں کردی سانول اساں ول بھال !

وہ غمزے واہ ناز نہورے
دہ نخرے واہ تلک تلوے
وہ زلفاں وہ خال

بھی کردام دلیں نوں ڈنگن
بھی کر نانگ جگر نوں ڈنگن
عطروں بھنڑے وال

جیں ڈینہہ یار اساں توں رُٹھڑے
بٹھڑے ڈو ریئے ململ پھٹڑے
جر جر چر جر بگھ تے آل

بھاؤ ِن مول نہ باجھ سجنڑدے
کپڑے نازک وَنڑ وَنڑدے
زیور آلو آل

دردِ فراق دی چال اساڈی
سنجڑیں ٹھڑیں جال اساڈی،
بے واہی دا حال!

اتنا ظلم مناسب ناہیں!
رو رو پٹ پٹ کردھاہیں
گزر گئے سئے سال،

یار فرید نہ رولا ڈیسیم
اڈڑک سڈ کر کول بہیسیم،
ہے سوہنڑاں لجپال

کافی نمبر ۷۹

یار سپاہیڑا آدس ماڈڑے کول

ہک لکھ ڈیندیں ڈوں لکھ ڈیساں
ہک واری چا بول،

پہلوں ٹڈے کر بانہہ سرانذی
سانول یار نہ رول

یار پہنیدا مانڑ مہنیدا — آ وس ماڈڑے کول،
سانولیاں دے نین سلونڑیں — کجلے دے ٹک لوڑل،
پاپن چچوی کرکر چیہ کاں — آکڑے زخم نہ چول!
نیں سانونڑ دی ہیں منتاری — سے چھولیاں لکھ جھول،
مرمر جاندی رشک نہ سہندی — دلڑی سخت سٹڑول
بئے بوے بنیسر وسریے، — گئے نورے، رمجھول!
نخرے ناز نہورے ہر دم — ہیا ہیا کرن اول،
ادگن ہاری ناکسے کم دی — سونڑھاں عیب نہ پھول،
سمجھ فرید نہ تھی غم واسو — اللہ ملیسم ڈھول،

کافی نمبر ۸۰

دستوں پیر مغاں دے — پیتم عشق دا جام،
وحدت کیتا غلبہ — بھل گیا کفر اسلام
گزرے فرض فریضے — سنت کو بھی سلام
کشف حقیقی آئے! — گئے اضغاث احلام
وحدت ذاتی سبھ دا — ہے آغاز انجام،
تکھڑی تیغ نفی دی — غیر کیتا قتلام
باجھوں شغل حقیقی! — ہیو کل کوڑ تمام،
کر توبہ اغیار وں، — پھٹڑیئے برہوں پیام

ترت فرید فریدوں
تھی آزاد تمام ، !

کافی نمبر ۸۱

ڈکھڑیں کارن جائی ہم
سولیں سانگ سمائی ہم
درد اندیشے ، سکڑے سوڑے
بیا نہ بھینڑتے بھائی ہم
گاھی کملی سنجڑی دُھر دی
ہک غم دی سدھرائی ہم
جاونڑ لا دی پنڈ بلادی
چم سرا کھیاں جائی ہم
راحت دیندیں دِداع نہ کیتم
مئی ہم پر متسرائی ہم
پیڑ پرانڑیں امڑی سکڑی
مُونجھ منجھاری دائی ہم
سختی تے بدبختی ، تترڑی !
حال ونڈاڈ ہمسائی ہم
بے مٹھائی دی چولی چُنڑی
پائی ہم پا ٹھم کائی ہم !
سرتے چھتڑے ، چوٹیاں متھڑے
ہتں سنگ دلڑی لائی ہم
ہُو ہُو پھکڑی شہر خواری
جاتی فخر وڈائی ، ہم ، !
کینویں یار فرید دساراں
جیں کیتے اتھ آئی ہم

کافی نمبر ۸۲

سے سے سول سیاپے
ڈکھڑا نیڑا لا یم
توں بن گھر در دے
ہاں دا ساڑا دے
سینے لکھ لکھ کاپے ،
ویڑھا کھاونڑ آیم !

پپّل دِل نوں دے ! پورپنل دے دے !
دل آوے تاں چاپے، در دیں مار منجھایم
یار دِلیندے دے، پریت نہ پالی دے
کیئنوں، ڈیواں ڈڑاپے یاری ترد ڑ سدھایم
کیئنیں، دلدا دے، حال سنڑاؤں دے
لوک، سبھے ڈُڈ چلپے مفتی جان گنوایم،
سِک ساجن دی دے، رہنڑ نہ ڈیندی دے
جیں سنگ دلڑی اڑا جیندے ناز مسایم
آنگن نندیر دے دے، ساول اڈسی دے
کرم کریسم آپے، آنکھیں آس ددھایم

کافی نمبر ۸۳

ننیہہ ادلڑا ادکھا لایم، سِک پُلپل دی مار منجھایم
پھپھڑی ملا بھمن جوسی، کیڑھا وقت ملنڑ دا ہوسی
ڈھول اساڈے ویڑھے ادسی، رنج ہجر دے سخت ستایم
رہی دُھڑی مینگھ ملہاراں، بوٹے بوٹے تھیاں گلزاراں
شالا موڑم دوست مہاراں، بھاگ سہاگ دی موسم آیم
اکھیاں رددن دِل کرلاوے، دلڑی جکھدی تن تڑ پھاوے
رات ڈیہاں آرام نہ آوے، ڈکھ ڈہاگ دے بار اٹھایم،

عشق اویڑا پیش پیوسے، درد رگیتا لے سیج ڈھیوسے،
مونجھ منجھاری ہار پتوسے، سہجوں ڈکھ ڈہاگ سہایم،
حسن پرستی گھات اساڈی راز حقائق بات اساڈی،
رمز حقیقی جھات اساڈی فخر جہاں ایہا ریت سکھایم
ملسم یار فرید کڈاہیں ڈھوں ڈکھاواں کڈھ کڈھ آہیں
جان جگر تن بھڑکن بھائیں، سوز پنل دے صاف جلایم

کافی نمبر ۸۴

ہر صورت وچ دلدار ڈٹھم کل یار اغیار کوں یار ڈٹھم
کتھ جوہر تے کتھ عرض ڈٹھم، کتھ سنت نفل تے فرض ڈٹھم
کتھ صحت اتے کتھ مرض ڈٹھم کتھ چست اتے بیمار ڈٹھم
کتھ بطن بطون ظہور ڈٹھم کتھ زاہد تے مخمور ڈٹھم
کتھ ملاں تے منصور ڈٹھم کتھ چوب رسن تے دار ڈٹھم
اے مذہب پاک نبیاں دا، اے مشرب صاف صفیاں دا
اے رشد ارشاد ولیاں دا آیات ڈٹھم اخبار ڈٹھم
کتھ پھل گل باغ بہار ڈٹھم کتھ بلبل زار نزار ڈٹھم،
کتھ خس خاشاک تے خار ڈٹھم ہک نور تے سب اطوار ڈٹھم،
کتھ برہم نرائن نرنجن ہے، کتھ رام کنیا لچھمن ہے،
کتھ بید بیاس برہمن ہے، کتھ راجس تے اوتار ڈٹھم

ارداح نفوس عقول ڈٹھم — انسان ظلوم جہول ڈٹھم
معقول ڈٹھم منقول ڈٹھم — اقرار ڈٹھم انکار ڈٹھم
کتھ منطق نحو تے صرف ڈٹھم — کتھ اسم تے فعل تے حرف ڈٹھم
ہک معنیٰ ہر ہر طرف ڈٹھم — چوگوٹھ ڈٹھم چودھار ڈٹھم
سب اعلیٰ اعلیٰ شان ڈٹھم — حسنینؑ تے شاہ مردان ڈٹھم
بوبکرؓ، عمرؓ، عثمانؓ ڈٹھم — واہ پاک نبیؐ مختار ڈٹھم
کتھ شاہ نظام الدین ڈٹھم — کتھ فرد فرید الدین ڈٹھم
کتھ قطب معین الدین ڈٹھم — کتھ فخر جہان دلدار ڈٹھم

کافی نمبر ۸۵

اپرم بید بتاؤں، — ہیں اگیانی کر گیان سناؤں
سرت سندھ ہاتھ موں لے کر! — پریم کی تار بجاؤں
پانچ سکھی مل رام دلارے، — ست گر کی جس گاؤں
کونج گلی ہیں شام سندر سنگ — ہوری دھرم مچاؤں
میت چیت پچکاری ماروں! — پریت گلال اڑاواں
کہاں اجودھیا سنبل متھرا — کہاں گوردھن جاؤں
لچھمن، رام کبنا کلکی، — اپنے آپ موں پاؤں،
دسیوں کہاں بدیس کو دوڑوں، — جوگ براگ کماؤں!
سورج چاند کو سنمکھ راکھوں — سن سمادھ لگاؤں،

پیپل تلسی کاہے کو پوجوں، کاہے کو تیرتھ ناؤں،
اوسے کام فرید نہ میرا! انتم دیو مناؤں،

کافی نمبر ۸۶

اج زیور پئے چھندے ہن، متاں ڈینہہ سہاگ دے آندے ہن
کجلہ مارو دیداں بھلے، سرخی مسک مسک غم ٹلے
بوٗے بینے تے کتھالے، سہجوں پچکے کھاندے ہن،
باد شمالی رُکے رُکے بارش رم جھم برکے برکے
اکھیاں پھرکن لوں لوں مرکے جھڑ گئے گوشے ہاں دے ہن،
جنیدیں عرب شریف ڈھٹوسے، ہندیں سکدیں ناں ہر گیوسے،
سونڑھیں سالول یاد کتوسے ہار سنگار سہاندے ہن،
صدقے صدقے واری واری، اودلے گھولے لکھ لکھ داری
سر قربان تے جان نثاری! ملک مٹھے متراں دے ہن،
وادیاں راہ مدینے والیاں، ساگی باغ بہشتی چالیاں،
ہر ہر آن سدا خوش حالیاں، سکھ سہرے ڈکھ ماندے ہن،
عرب شریف دی سونڑھیں ریتے لاوے دل نوں پرم پلیتے،
دسریئے چاچڑ صدقے کیتے، اصلوں مخفی نہ بھاندے ہن
حسن جمال دی دھرتی آئی سب شئے چار ھی طرز ڈکھائی
فرحت روز فرید سوائی ڈکھڑے ماندے ساندے ہن

کافی نمبر ۸۷

اَڄ شہر یاں شغدف بھانے ہِن
مستان ڈیس ماہی دے آندے ہن،
نازو جمل جمیل وطن دے
راہی راہندے راہ سجن دے،
ہر دم ہو دِن نال امن دے
ساتھی دردمنداں دے ہِن،
لب مُسکاوِن اکھیاں پھُرکن
رگ رگ ہلکے دلڑیاں سُرکن،
غم غم کھاوِن ڈکھڑے کُرکن
سُول سروں نس جاندے ہِن،
سونہڑھیں جمل جمیل بدادی،
شمس و قمر دے نال مساوی،
سارے حسن جمال دے حاوی
ساڈے گوشے ہاں دے ہن
بدلیں جُھڑ گھنگھور مچائی، !
پھوگیں لانڑیں خُنکی چائی،
ناز کریندی لائی لائی،
عارف عبرت کھاندے ہن،
آئے بھاگ سُہاگ سدھائے
بھاگے بھاگ ڈُہاگ سدھائے،
تن من ڈکھڑے جھاگ سدھائے
جو چاہندے سو لہندے ہن
بینسر لوبے بینے بھٹمکن،
والیاں والے جُھمکے جھمکن،
کڑیاں نوبے پریں گھمکن،
زیور تریور ٹھہندے ہن!
زُلفاں سہجوں سَو دِل یادِن
تلک تلولے لٹکے لاوِن،
سُرخیاں کجل مُساگ سُہاوِن
ہار سنگار سُہاندے ہن،
طالع بھلے بخت سوتے
آئے محض فرید دے وتے،
پلپل یار سنہڑے گھلتے
ڈیہہ ڈکھاں توں واندے ہن،

کافی نمبر ۸۸

اساں سو بد مست قلندر ہوں، کدہیں مسجد ہوں کدہیں مندر ہوں،
کدہیں چور بنڑوں کدہیں چار بنڑوں کدہیں توبہ استغفار پڑھوں،
کدہیں زہد عبادت کار بنڑوں، کدہیں فسق فجوریں اندر ہوں،
کتھاں درد کتھاں درمان بنڑوں کتھاں مصر کتھاں کنعان بنڑوں
کتھاں پیچ بھنبھور داشان بنڑوں کتھاں واسی شہر جلندر ہوں،
کتھاں صومعہ دیر کنشت کتھاں کتھے دوزخ باغ بہشت کتھاں
کتھے عاصی نیک سرشت کتھاں کتھے محرم ہوں کتھے رہبر ہوں،
ہیوں اد تلاش تے رنداساں، پئی لونڈی ہے ہند تے سندھ اساں
ہیوں بے شک عارف چنداساں کل راز موز دے دفتر ہوں،
ہن نازنواز دے ٹول کدہیں، ہے مونجھ منجھاری کول کدہیں،
رتے ڈھول کدہیں گیا دل کدہیں کدہیں بر در ہوں کدہیں در بر ہوں
دل وانوں سمجھ فرید الا، کر محض نہ شعر جدید دلا!
ہے چالوں حال پدید بھلا، تو نڑ کیجو سارے ابتر ہوں،

کافی نمبر ۸۹

آ رل ا کٹھ سونڑ کھاں سائیں نال تا مفتی خون پھسائیں،
توں بن مول نہ سہنیاں جائیں، سنڑ دل نال تاں گاکھ الکھائیں،
پر بھت دھاراں روہ گھنیرے، جتھ لانگھے جتھ پھوم دیہرے،

بے شک درد منداں دے ڈیرے ــــــ جتھ تھلڑا جتھ سنجڑیاں جائیں
ہک پل عیش نہ پایم گھر دِچ ــــــ گزری ساری عمر سفر دِچ
پوندے سو سَر پور اندر وِچ ــــــ یارب یار دے ڈیس وسائیں
جان ڈیکھاں جھٹرڑ مینہ کمنٹر منٹر کوں ــــــ رووان کر کر یاد سنجنڑ کوں
اکھیاں بلکن موہنہ ڈیکھن کوں ــــــ گل لا دمڑ کوں پھسکن باہیں
ڈاٹے نہاراں کانگ اُڈاراں ــــــ پنڈت جوسی دے کن کھاداں
سو پونج ہاراں فالاں پاداں ــــــ اَدسی میڈا یار کڈاہیں !
میں بدناں ہیں بھیم بھرم دا ــــــ توں ہیں صاحب لج شرم دا
زور فرید کوں تیڈے دم دا ــــــ لگڑی سانول توڑ نبھائیں

کافی نمبر ۹۰

آ مل مارُو ، مارڑو! ــــــ بھل وچ کردیاں تھاہاں
ماراں ہکلاں کو کڑیاں ــــــ کر کر لمبڑیاں باہاں
بھل گیاں رسماں ریتڑیاں ــــــ جئیں ڈینہہ لگڑیاں پتیاں
بھڑپے خویش قبیلڑے ــــــ پرہک تینوں چاہاں !
کینویں جیوے حالڑے ــــــ سنجڑی ، ہیر سلیٹی
رانجھنڑ تخت ہزارڑے ــــــ سکیاں لایاں کاہاں
ماپیو ڈیر ، وساریم ــــــ راول ڈِتڑم ردلا !
پاداں پیرے میلڑے ــــــ چولی چنڑی لاہاں

جا ہی چوٹ، فرید نوں، لایو لا ڈکھلایو!
مول نہ وسرم نیدڑیاں سانول ناز نگاہاں،

کافی نمبر ۹۱

اے حسن حقیقی نور ازل، تینوں واجب تے امکان کہوں
تینوں خالق ذات قدیم کہوں تینوں حادث خلق جہان کہوں
تینوں مطلق محض وجود کہوں تینوں علمیہ اعیان کہوں
ارواح نفوس عقول مثال، اشباح عیان نہان کہوں
تینوں عین حقیقت ماہیت، تینوں عرض صفت تے شان کہوں
انواع کہوں اوضاع کہوں، اطوار کہوں اوزان کہوں،
تینوں عرش کہوں افلاک کہوں تینوں ناز نعیم جنان کہوں
تینوں تت جماد نبات کہوں حیوان کہوں، انسان کہوں،
تینوں مسجد، مندر، دیر کہوں تینوں پوتھی تے قرآن کہوں
تسبیح کہوں زنار کہوں، تینوں کفر کہوں ایمان کہوں
تینوں بادل برکھا گاج کہوں تینوں بجلی تے باران کہوں
تینوں آب کہوں تے خاک کہوں تینوں باد کہوں نیران کہوں
تینوں دسرت لچھمن رام کہوں تینوں سیتا جی جانان کہوں
بلدیو، جسودا نند کہوں، تینوں کشن کنھیا کان کہوں،
تینوں برہما بشن گنیش کہوں، مہادیو کہوں بھگوان کہوں،

تینوں گیت گرنتھ تے بید کہوں ، تینوں گیان کہوں اگیان کہوں

تینوں آدم حوّا شیث کہوں ، تینوں نوح کہوں طوفان کہوں

تینوں ابراہیم خلیل کہوں ! تینوں موسیٰ بن عمران کہوں

تینوں ہر دل دا دلدار کہوں تینوں احمدؐ عالیشان کہوں

تینوں شاہد ملک حجاز کہوں تینوں باعث کون مکان کہوں

تینوں ناز کہوں انداز کہوں ، تینوں حور پری غلمان کہوں

تینوں نوک کہوں تینوں ٹوک کہوں تینوں سرخی ، بیڑا پان کہوں ،

تینوں طبلہ تے تنبور کہوں ، تینوں ڈھولک سر تے تان کہوں

تینوں حسن تے ہار سنگار کہوں تینوں عشوہ غمزہ آن کہوں ،

تینوں عشق کہوں تینوں علم کہوں تینوں وہم یقین گمان کہوں

تینوں حسن قوی ادراک کہوں ، تینوں ذوق کہوں وجدان کہوں

تینوں سکر کہوں سکران کہوں تینوں حیرت تے حیران کہوں ،

تسلیم کہوں تلوین کہوں ، ! تمکین کہوں ، عرفان کہوں ،

تینوں سنبل سوسن سرو کہوں ، تینوں نرگس نافرمان کہوں ،

تینوں لالہ داغ تے باغ کہوں گلزار کہوں بستان کہوں ،

تینوں خنجر تیر تفنگ کہوں ، تینوں برچھا بانک سنان کہوں

تینوں تیر تفنگ کمان کہوں ، سوفار کہوں پیکان کہوں ،

بیرنگ کہوں بے مثل کہوں ، بے صورت ہر ہر آن کہوں ،

سبوح کہوں قدوس کہوں ، رحمان کہوں سبحان کہوں ،

کرتوبہ ترت فرید سدا، ہر شے نوں پر نقصان کہوں
اُسے پاک الکھ بے عیب کہوں، اُسے حق بے نام و نشان کہوں

کافی نمبر ۹۲

ایّھا ریت سکھی ہئی کیں کنوں ڈھولا لک چھپ بہندیں کنوں
جھٹ تیغ برہوں دی مار گیوں، کھس صبر آرام قرار گیوں
کیوں جھوک لڈا لنگھ پار گیوں کوئی پچھنڑ والا ہم تیں کنوں
ڈینہاں ڈوڑے ڈکھڑے بانودیاں، رت رو رو رات بنھانودیاں،
کروینڑ ڈہاگ سہانودیاں ونج حال کھنو ہمسائیں کنوں
جیندے نال محبت جکڑی ہے، لگی شہر ملامت پھکڑی ہے،
دل مہنڑوں سٹھڑ توں تکڑی ہے، نسے ڈر دے بہنڑیں تیں کنوں،
اے رہی یار ملا وڑی وے، شالا ہووے ہر دم ساوڑی ہے،
ونج پیسوں لسٹری گاوڑی وے، گھن اپنے سونڑھیں سیں کنوں
غم درد فراق دی رولڑیاں گیاں ناز نواز دیاں لوڑیاں
تھئی گہلی کملی بھولڑیاں، دھک مار جھلاں جیں تیں کنوں
دل جھر جنگل دی باندی ہے، جتھاں جھوک مٹھے متراں دی ہے
بو صدق وفا دی آندی ہے، انہیں سادیں سنڑیں لیں کنوں،
کجھ یاد ہسالی توں نہیں، کوئی سنگتی باجھوں سول نہیں
ترڑ پار ونجنڑ دا مول نہیں، ہیں نینہ دی باری نیں کنوں،

بن یار فرید نہ جیواں میں، کیوں اکھیں اُکھی بھیواں میں
بھر زہر پیالہ پیواں میں،! چھٹ پوساں سُولیں سَیں کنوں،

کافی نمبر ۹۳

بری بیزار ہن ذاتوں صفاتوں، مست جانا نوں،
محض آزاد ہن ناموں نشانوں، دین ایمانوں!
چھُٹے اِکروں، لنگھے بھکروں، عبادا توں اتے فکروں،
گذر کر ذاکروں ذکروں، نکل گئے کون امکانوں،
تھئے دل دور اغیاروں، بھری معمور دلداروں
پیوسے خبر آثاروں، تے اخباروں تے قرآنوں
جتاں ڈوں تریں توں غافل ہے تداں ہک نال واصل ہے،
لدھا قرب النوافل ہے، دل ایقانوں تے احسانوں،
ڈٹھیاں اُستاد استادیاں، ہمیشہ رات ڈینہہ شادیاں،
تھیاں سُنج بر تے آبادیاں، شہود س ذوق وجدانوں،
جتھاں خود قرب ہے دوری، اتھاں کیا وصل مہجوری،
انانیت تھئی پوری! ہے انسانوں تے رحمانوں،
عجب مشرب تے ملت ہے، سبھو وسعت نہ قلت ہے،
نہ انیت دی علت ہے، نہ حسناتوں، نہ عصیانوں،
فرید آئی ہے ہشیاری، نچت گئی چوت اندر ساری،

پئی بدھ سدھ سبھی ساری جگائی جوت تن جانوں،

کافی نمبر ۹۴

بن یار سانوں ہو کو نہیں، ہٰذا جنونُ العاشقین،
پیے ادنٰی آنت دے نہ ایں، ہٰذا جنون العاشقین،
تھل بر تتی رلدی ہے کیوں، سدھ وات توں بھلدی ہے کیوں
یار است ہمدم ہمنشیں، ہٰذا جنون العاشقین!
کیا نار کیا گلزار دے، کیا یار، کیا اغیار دے،
ادرا بداں ادرا بہ بیں، ہٰذا جنون العاشقین،
مذہب وجودی فرض ہے، ہیو کل اجائی غرض ہے،!
دیدیم با چشم یقیں، ھٰذا جنون العاشقین
ڈینہہ ہجر دے مکلا گئے، ویلے وصال دے آ گئے
جانم بجاناں شد قریں، ہٰذا جنون العاشقین،
نہیں قال بیشک حال ہے، پئیل اساڈے نال ہے،
نازک مزاج و نازنیں، ہٰذا جنون العاشقین،
واہ عشق ڈیڑی ڈات ہے، تھئی رات سبھ پربھات ہے
شد فرش دل عرش بریں ھٰذا جنون العاشقین
خلقت کوں جیندی گول ہے ہر دم فرید دے کول ہے،
سوگند پیر فخر دیں، ہٰذا جنون العاشقین،

کافی نمبر ۹۵

بیٹھی رو رو عمر نبھایاں ، سبھے خوشیاں عشق ونجایاں
واہ سانوں دھار تجل دی بے شک تیغ اجل دی
دیداں تیر پلالون کاری پلکاں کرن لڑائیاں ،
عشوے غمزے ناز نہورے نخرے نوکاں ٹوکاں ،
حسن ملاحت شکل شباہت ساریاں طرحیں سدھایاں
ہنجڑوں جاری تتلے رتڑے پپلیاں اجڑیاں پجڑیاں ،
لوکاں لیکھے اکھیں آیاں ظالم برہوں چو نبھایاں !
ہنجڑیں سٹھڑیں دردا اندیشے ڈکھڑے پکھڑے آیم !
دلڑی سنجی بلڑی سنجڑی ، اوکھیاں یاریاں لایاں
مفت ملامت سخت ندامت شہر شکایت چایم ،
ویڑھے یار فرید نہ آیم ، مشک لکھیاں پایاں ،

کافی نمبر ۹۶

ہر رنگ راول دے کیتے ، رو ندی وتاں رڑدی وتاں
دل سنگ سانول دے سوا سو سول لکھ سٹھڑیں سہاں
سک سکھ سبھو سہی سیج کھسے ڈکھ رنج ویڑھے وچ وسے ،
دشمن سجن ہر ہک ہسے ، ٹوکاں کرم سارا جہاں ،
کیتو پنل واہ ڈیرے ، قرنج پیچ لایو ڈیرے ،

ڈکھڑے ڈتونی ڈھیر وے، سُنج برِھاں سر بھر ڈھہاں،
دلڑی غماں دی بھینٹر ہے ، سُولاں ڈکھاندا ڈینٹر ہے،
پربھت جبل چپٹ ڈینٹر ہے چار ٹھیاں چڑھاں لاہیاں لہاں
سب آس ہو گئی یاس ہے، ہر دم اُداس ہراس ہے،
مونس نہیں کوئی پاس ہے ہے دِل کہاں دِلبر کہاں،
آسے فرید ایں اِلتجا، رحمے بحالِ بے نوا،
دارد گدا امید ہا، صد گونہ زالطافِ شہاں

کافی نمبر ۹۷

تتی رو رو واٹ نہاراں، کڈیں سانول موڑ مہاراں،
جیں کارنڑ سو سختی جھاگی ، بھراں ڈھاگی دیس براگی
جنیدیں ڈیکھاں سانول ساگی، تھیواں باغ بہاراں،
یار بروچل وسم سولڑا ، جیندے سانگے مانڑیم تھلڑا
خان پنلڑا نان کر کلھڑا، توں سنگ چانگے چاراں
جیں ڈینہہ یاراساں توں نکھڑے ہندی روپ ڈکھائے پھکڑے
ڈسدے سُرخی دے رنگ بکھڑے، دگھریاں بجل دیاں دھاراں
مَن مَن مَنتاں پیر مُناواں مُلاں کول تعویز لکھاواں،
سڈ سڈ جوسی پھالاں پاواں کردی سونہڑ ہزاراں،
خواجے پیر دے ڈیہاں پھنے، ایتھے ڈینہہ اتھائیں بھنے!

جیندیں سبھ دِل کیتیاں منتے، وَسم سداگھر باراں،
بَندڑے نال نہ کرسیں مندڑا توڑیں کوجھا کملا گندڑا،
لٹک سُہایئں صحن سُوہندڑا پوں پوں توں جندواراں،
چھوڑ فرید نہ یار دا دامن، جیں جی کیتا جرڑ کر کامن،
ڈوہاں جہانیاں ساڈا امن، کینویں دِلوں دِساراں

کافی نمبر ۹۸

تتی نینہہ دے پندھ اڑانگے نیں ڈونگھے ڈونگرا وکھے لانگھے نیں
ڈِنگے راہ اَوکڑے دلڑے وے ہیا پندھڑے رہ جبلڑے وے
تماں سمجھیں مفت سہانگے نیں
رکھ طرح طریق توکلّ نوں، کرحوصلہ صبر تحمّل نوں،
دل وصل وصال مہانگے نیں،
سے دِھکڑے دھوڑے سُول بھوں لکھ خار آزار ببول بھوں
سبھ سہندے یار دے لانگھے نیں
بن ماروالے تھل مارُو ہے، ناں جھوک ہے ناں کوئی چارو ہے
نہ بھیڈاں ،بکریاں چانگے نیں،
سُنج بر ہے ڈر ہے ڈر بڑ ہے رِچھ راخس مم دی گر بڑ ہے،
کئی سنجھم نہ اصلوں ٹانگے نیں،
سر بھوندے تے روح پھردے ہن دل ڈکھدے تے ہاں گھردے ہن،

چم پیراں ماس وی کھانگے نیں

غم محنت دی دِل جوئی ہے، سر گٹھڑی مونڈھے ٹوئی ہے،
گئے پوے بوجھنڑ لانگے نیں،

گھر بارُوں بِرہوں بعید کیتا، کم کاروں فرد فرید کیتا،
دِل پریم نگر ڈُوں تانگھے نیں،

کافی نمبر ۹۹

جند سُولاں دے وات نیں ڈِتڑی برہوں برات نیں،
کڈیں ڈینہہ ڈکھاندا سر تے کڈیں غماندی رات نیں،
تُول تلیندی سیجھ سڑیندی جلدیں بھٹی پر بھات نیں
روندیں عمر وِہانڑی ساری، یار نہ پایم جھات نیں،
پنل ہے مسجود دلیں دا، دین ایمان دی بات نیں،
احد تے احمدؐ فرق نہ کوئی واحد ذات صفات نیں،
حسن پرستی تے میخواری، ساڈی صوم صلوٰت نیں،
فقر فنا دارہ اڑانگا، ہِن لکھ لکھ آفات نیں،
ٹھڈڑے ساہ تے ہار ہنجوں دے مُٹڑی عشق سوغات نیں،
ساڑے سُول فرید دی سنگت، درد کِشالے سات نیں،

کافی نمبر ۱۰۰

جیں رمز ادل جی بجھی - !
نہیں جا اتھاں اپنیوں دی،
جنہاں سدھ رکھی بے چون دی
رل وسدے لوکاں نال ہن،
ہر آن غرق خیال ہن،
خود لوتوں خودی لوتوں دُر ہن،
حق دے ہمیشہ حضور ہن،
نہیں ملک ملک تے مال دے
ہن ذوق وجد تے حال دے
سرڈے لہن سر دا لقا،
ہو کر فنا پا دن بقا،
ڈکھ وکھڑے دیس سہاگ دے
پا رھاں ہینے بھاگ دے،
جیں من اندر پایا پیا،
ہتی محو اشتاقی تھیا،

تن کھے مشاہدہ رات دن،
ناں بھنگ نہ معجون دی
نت مست رہے پیتیں وتن،
در اصل فارغ بال ہن - !
شاغل رہن شاغل اٹھن
سرمست جام طہور ہن،
ادلیں وچوں بھوے کھن،
نہیں زال دے نہیں بال دے
گم کر گماں یک سو رہن،
گئے محض مرنوں سر رکا !
سو سو دنقصانوں کرن،
شکھ روپ مانڑن بھاگ دے
پا چین چڑھ تسبیحیں رہن،
ڈکھ پاپ سارا مٹ گیا
رہندا فرید فرید بن،

کافی نمبر ۱۰۱

درشن بن اکھیاں ترس رہیاں
نے سول سہاں سک سانگ سوا شکھ سڑ گئے خوشیاں راکھ تھیاں

جی جلدا سینے اگ لگی، دِل بیکل منجھڑوں ڈھلک پیاں،
بھڑ سیجھ سڑی بھڑ تول تتی، گیاں سینگیاں سرتیاں وسریاں،
گل کو جھے کانٹے خار چبھن! تھئی چوپی ساھوں سہنس دھیاں،
کئی لہر اُڑھئے کئی رہ رُلیئے، کئی پھر دے پوٹے ہریٹ لیاں،
دِن بیت گئے سُدھ بسر گئی، ساجن نے برائیاں جوڑ کیاں
ہے ناز نہیں اعراض منڈھوں رکھ آس نہ بھتی غم داس میاں،
بن یار فرید نہ عید ڈِٹھم، کھل کھیڈاں ساریاں وِسر گیاں

کافی نمبر ۱۰۲

دِل عشق مچائی اگ سائیں، ڈُکھ سوز رچیا رگ رگ سائیں،
گھر گھر مِل گئے ہوکے، قبلہ یار دی جھوکے،
ایں جگ تے اوں جگ سائیں
دِلبر دور سدھانڑاں ساڑاں تول وہانڑاں،
جینواں کیندے لگ سائیں،
ہور نہیں کئی باقی ہے ایھا ذات صفاتی،
ہاں دلدار دا سگ سائیں،
مَن موجھا تن ٹونڈے، لِنگ میلے سر بھونڈے،
سُول آدن کر دگ سائیں،
برہوں روح حیاتی غم ہے بیلی ساتھی،

دردّاں دی ہم تنگ سائیں،

حال فرید خوارے، دلڑی زار نزارے،
کیتم ہجر الگ سائیں،

کافی نمبر ۱۰۳

دِل مست محوِ خیال ہے
سرِ مُو تفاوت ناسھُوں،
اے خیال عین وصال ہے،
تے کمال ہے نہ کہ ہے جنوں
اصل الاصُول شہدتہٗ،
ہمہ سُو لبسُو ہمہ کُو بکُو!
چہ شہود عین بعینہٖ،
نہیں فرصت اتنی کہ دم بھرُں
جو مکاں تھا بن گیا لامکاں
جو نشاں تھا ہو گیا بے نشاں،
شدہ اسم و رسم زمن دواں
اللہ اپنے آپ کو کیا کہوں،
نہ عیاں ہے نہ نہان ہے،
نہ بیان ہے نہ دھیان ہے،
نہ رہیا اے جسم نہ جان ہے
کہاں ڈِدس ہوش وسواس کوں
شدہ عکس در عکس ایں بنا
کہ فنا بقا ہے بقا فنا،!
باقی نہ ماند بجز انا،
کتھ اوتے لتس کتھ ہاں تے ہُوں
کدّیں شور دے سطوات ہن
کدّیں زُر دے شطحات ہن،
کئی قسم دے بکوات ہن،
ستوں دے بتوں بتوں دے ستوں،
اُٹھ گئی فرید ہوس منڈھوں،
نہ رہا ہئی وس ہک خس منڈھوں
کے کس ہو کس نا کس منڈھوں
چپ چاپ فسیل فسادتوں،

کافی نمبر ۱۰۴

ڈکھاں سُولاں کیتم تک سائیں ، مُنڑ موت بھلی بے شک سائیں،
پُنّل پیچ سِدھایُم ، ولدی خبر نہ آیم ، !
رہیاں راہیں تک سائیں
گھولاں بھیڑی گھِل کوں ، پودن تتی دے دِل کوں،
سُوسُو پُورتے جک سائیں،
آئے سخت کروپ کشالے ، کون بندی دے ٹالے،
جو لِکھیا مستک سائیں،
ڈُکھڑے درد ڈُکھیندے ، جان جگر وِچ پیندے،
سُو ڈُھونڈھی لکھ جک سائیں،
بھاگ سُہاگ گیوسے ، یار دلوں وِسریوسے،
پک سائیں ہم پک سائیں،
ہجر فرید اُجاڑیُم ، سوز اندر دے ساڑیُم،
دلڑی ہم چک تک سائیں

کافی نمبر ۱۰۵

ڈُکھ ڈھیر سُکھ دا دیر ہے ، ریڑاں گھنڑیاں پیڑاں ہوں،
رت دے ہنجواں نیراں وہن ، تک سیڑ ھتے سیڑھاں ہوں،
جُھک جُھک گراں ڈھاہیں ہوں ، ڈُکھ ڈُکھ کڈھاں آہیں ہوں،

دُکھ دُکھا اُٹھن بھائیں بھوں، | اک چک پیاں وِھیراں بھوں

سِر بھونڈا اجڑیا خاک ہے، | مُونہہ دُھوڑ سینہ چاک ہے،

چو چک بھیا ہُنڑ چاک ہے، | مُٹھی جھوک دل ویراں بھوں،

سب لوک کردا ٹوک ہم، | لگی دِل نیارڑی نوک ہم

ڈِتی بِرہوں ڈاڈھی چوک ہم | چُبھٹی درد دے تیراں بھوں،

بے پیر دل دیاں چالیاں، | سبھ ہِن او پُٹھیاں گالیاں،

پِتیم نہ پِدیتاں پالیاں، | رو رو کرے رڑاں بھوں،

کلھی ہِیں ہنہیں اہیں جو لدی، | پھرے لِکھ فریدا اہیں تولدی،

دل بوڑدی دِل رولدی، | سونڑھیاں سسیاں ہیراں بھوں

کافی نمبر ۱۰۶

ڈُکھڑے ٹُکھڑے آ ئیم ! ! | غوشیاں بھاوڑوں رہیاں،

چاندڑیاں راتیں برہوں براتیں | سیّاں کھیڈ نڑ گیاں،

رُت ساونڑ دی مینہ برساتیں | رَل مِل دُھانون پیّاں !

صدقے کیتا نال نہ نیتا، | پکڑ نہ کھیسڑا بیّاں،

روز ازل دا وارث ساڈا | توں ہیں راجھن سائیاں،

وسریم سارا راج بابانڑاں، | وِسریاں سینگیاں سیّاں،

سکڑے سوڑے خویش قبیلے، | سٹ کر تیڈڑی بھئیاں ، !

سینگیاں سرتیاں شہر سہاون، | ہیں دِتت بُوٹے لیّاں،

عشق فریدؔ کوں خلعت ڈتڑی   مونہہ سر بھسر چھیاں،

کافی نمبر ۱۰۷

ڈکھے ڈیہہ فرقت دے ہنجن،   مٹھے نین رد رد رت بھتون،
ساتھی پنل گیا دور ہے،   سر درد قہر کلور ہے۔
تن چور من رنجور ہے،   شالا سجن کولے دسن،
ماہی مٹھل گیوں رول وے   واہ ڈھول تیڈڑے بول وے
ڈیکھاں ہیں کیندے کول وے   دل ڈھانڈھ درداں بلن!
دلڑی پتے سینہ جلے،   بیڑا ڈکھے جندڑی گلے!
ہڈ چم سڑے لوں لوں تلے،   اکھیاں ڈکھن دیداں سکن،
مونس تے نا غمخوار ہے،   چو گوٹھ سخت اجاڑ ہے
پلپل غماندی دھاڑے   مشکل نبھاواں رات ڈن،
ڈھڑے سوا کیکر رہوں،   سنج برپھروں ڈکھڑے سہوں
جتھ رچھ گھنڑیں راکھس بہوں   بامدر بلائیں بھوت جن،
سید فرید سہسی سبھے   ماہی تجھے، راہی تھئے،
یا درنج ملے یا رل موئے   گئے ہن ڈکھاں نوں ساتھ گھن،

کافی نمبر ۱۰۸

ڈکھے عشق دے ڈکھڑے گھاٹین   سر بھسر اتر ٹڑے گاٹیں،

مَیں جاتا سونڑھاں یار پنل، رہسی کول نہ ولیسی کیچ ڈوں ول
ہنڑ ولول پور پودن پلپل، اکھیں نیر ہنجوں فرڑائے نیں،
سُنج سیجھ اتے گل خار تھئے ڈھیاں ہار رحمیلاں مار تھئے،
جند جو کھوں تار و تار تھئے، مٹھی دلڑی کرم گھگھاٹے نیں،
برا برہوں بری بیمادی ہے، ڈکھ پیڑتے نالہ زاری ہے،
ڈھولے باجھ نہ ہرگز کاری ہے کوڑے شربت گھوٹے چاٹے نیں
بدوں باندر لوز ادائیں ہن گد گینڈے گرگ بلائیں ہن
تھل مارڈ اوکھیاں جائیں ہن، سر ٹراٹے سخت چکاٹے نیں،
بٹھ والی دالیاں لول تتے، آئے پیش تتی دے سول تتے
پیریں چبھن ہزار ببول تتے، ہک ریت تتی بیا بھاٹے نیں،
آتی روہاں جبلاں چال میری ممیں ڈینٹرس لہن سنبھال میری
رچھ راخس رکھدے بھال میری ڈینہہ رات فرید گپاٹے نیں

کافی نمبر ۱۰۹

ڈھولنڑ تیڈھی سک ڈھیر ہم، تانگھاں گھنڑیاں چاہیں بہوں
کھپ کھپ کراں آہیں بہوں، تپ اتپ اُٹھن بھاہیں بہوں،
کھسی دل مہینڈے چاک ہے، جیڑا اسدا غمناک ہے،
تن چور سینہ چاک ہے، سر دھوڑ مونہہ باہیں بہوں،
لگا سخت ڈکھڑا روگ ہے، بے پیر دل نوں جوگ ہے،

نتی پئی بھوگیندی بھوگ ہے،
ماہی پُنل دِلڑی لُٹی،
رُل رُل تھکی پھر پھر ہٹی،
جڈاں دِل نوں نینڈی چاہ بھئی
سنج برکلہی بے واہ بھئی،
گزری فرید آخر عمر،
ڈھونڈاں جنگل جھر بر بجر،

رو رو کرے دھانہیں پہوں،
دِل لٹ کے بھنیا راہی پوبھٹی
بوٹے لیاں، کاہنیں پہوں،
سٹ سبجھ تھل دے راہ بھئی
چھڈ آسرے واہیں پہوں
آئی نہ دلبر دی خبر،
تک تک رہاں راہیں پہوں،

کافی نمبر ۱۱۰

ڈینہاں راتیں سنجھ صباحیں کنڑیں کاں بجادم بین!
قدسی بنسی انہد ازلوں رانجھن پھوک سنڑا نوم فضلوں
رکھ رکھ وحدت دی آئین

اثنینیت دی گئی عِلت عوج مٹی سب حنفی ملت
سین بلال دا بشیک شین

جو ہے مرد محقق موقن، اوسدا بھنیا شیطان بھی مومن،
مِلل نحل کل قیم دین،

دِلڑی غیروں دیروں خالی، صدر صدور ولایت والی،
راسخ مالک ملک یقین،

میثاقوں تا روز حشر دے جُود وجُود نثار فقر دے،

دولت صحبت فخر الدین،

ظلم جہالت تھیوم پرے، کیتے عدل عدالت دیرے،
آئی تمکین تے گئی تلوین،

بھٹ گھت اے تلبیس ابلیسی، اے دل سکھ تدریس ادریسی،
تھی وارث فاران تے سین،

سو سو حمد تے لکھ شکرانے یار فرید لدھوسے خانے،
گئی تشویش تے آئی تسکین

کافی نمبر ۱۱۱

ڈینہہ رات ڈکھاں نوں ح چالاں
گیاں خوشیاں بیٹھی غم پالاں

یار پنل گیا کیچ شہر وڈوں
تھی راہی رہی تھل بر ڈوں

ہوا ہی کیوں آکر گھر ڈوں،
جُھکجُھک عمراں گالاں،

ڈیون ڈو ڑے سول سہیلیاں،
بر ٹنیت چھڑ یاں تے دلبلیاں

سُنج بر سارے صحن حویلیاں،
سر ساڑاں جی جالاں،

پریت پریندی رنز سوائی
وسرے خویش قبیلے بھائی

سٹ کر دیر نڑ بھینڑیں مائی
ساول تینوں بھالاں

یار نہ پاواں پئی کرلاواں
سوہے سیجھ نوں بھا بھڑ کانواں

پٹ پٹ رو رو بار اٹھاواں،
ڈینٹر کراں رو دڈالاں،

لگڑی جرٹر کر چوٹ اندر تح
آیم ڈرڑے ظلم قہر دتح،

چھڈ کر کلہڑی رہ ڈڈ نگروچ ہوت نہ ہم سنبھالاں،
یار فرید نہ لہندا ساراں سہندی ساڑے سول ہزاراں،
رت رو رو کر رات گزاراں ڈکھ ڈکھدیں ڈینہہ ڈھالاں،

کافی نمبر ۱۱۲

رت رو سر پاہ رنگاونڑ ندیاں برے برہوں دے سگنڑ سہاونڑدیاں
سبھ سینگیاں سرتیاں بھاگ لدھا سر گوڈڑے کنتھ سہاگ لدھا،
میں مٹھڑی مفت ڈہاگ لدھا ڈکھے ڈکھڑے بار اٹھاوندیاں
کہیں سرخی کجلہ دھار بھٹے کہیں چوڑا ہار سنگار بھٹے،
کہیں نوریں دا ٹھمکار بھٹے میں کھڑے سانگ رساوندیاں،
ہکو جیڈیاں بینسر لوُل چھکے ہجر سیجھ نہالی تول پھکے
میں موئی نوں کوجھا سول چھکے مونہہ پلڑ ڈگھر گھر پاوندیاں
سونڑھاں یار فرید نہ بھاونڑیاں سڑ ہی سیجھ سنجیں اگ لاوندیاں،
نڑپھاندی رات نبھاوندیاں رو بھن پاند پوساوندیاں،

کافی نمبر ۱۱۳

رت روندیں عمر نبھیساں ایہو داغ قبر وچ نیساں،
لگا تیر جگر وچ کاری بھیا خون اکھیں توں جاری،
میں مٹھڑی ڈکھڑیں ماری ہے کیندے سانگ جلیساں،

اِتھ رہنڑ نہ ڈیندیاں پیڑاں، تھئے نیر ہنجوں نک سیڑھاں،
ڈینہہ رات ڈکھاندیاں بھیڑاں ہنڑ موت دا لگ وسیال،
سٹر سونٹریں دی گئی مہندی، تھئی کنڈڑے سیجھ پھلیندی،
تتی قسمت رو دھے ڈیندی، میں مٹھڑی کیڈڑے ویساں
کھُل کھیڈڑدے وقت وہانڑیں بٹھ پھلوں تول وہانڑیں،
بھن ہار حمیلاں گانڑھیں بھن چوڑا اگ وزح لیساں
ہڈ جالے تنڑیں آہیں، ! تن گالے ٹھڈڑیں ساہیں،
میں ویساں یار دے راہیں دھ یخ پیچ فرید منڑیساں،

کافی نمبر ۱۱۴

روندی سنجھ صباحیں،

پنل آدم آگل لادِم، پُوم قبول دعایئں، !
یار بروچل پھیر نہ آیا، اُجڑیاں جھوکاں جاہیں،
مارُو تھل دے ڈکھڑے پیندڑے سہنس ہزار بلائیں،
پاجھ مٹھل دے پاجھ نہ کائی سُجھم نہ ہرگز راہیں،
روز ازل دی ایں جگ اوں جگ ہیں باندی توں سائیں،
ساڑاں ہور، زیور، ترپور، بدیناں بینسر باہیں !
تیکھی بیچی دے ہتھ ویچی، جندڑی سترٹے پاہیں،
عمر وہانڑیں کانگ اڈیندیں تھکڑی تک تک راہیں،

کر کر یاد سجن دے رَلڑے نکلن لکھ لکھ آہیں ، !
ڈھونڈن کارن جاؤں ڈلاویاں لگڑیاں دل نوں چاہیں،
انگن فریدؔ دے آ البیلا، کر کر ناز ادائیں ،

کافی نمبر ۱۱۵

روہی لگڑی ہے ساونڑیں ترُت دلا ہوت مہاراں،
کھمڑیاں کھمنڑ زکیلڑیاں، رم جھم بارش باراں
سارے سگن سہاگڑے، یار ملم آ ، یاراں ، !
بدلے گوڑھے ساونڑے وِچ برسات دیاں دھاراں
گردھد کالے گا جڑاں، گاون برہوں دیاں واراں،
مارو والیاں کھارڑے، سونجڑے تھلڑے باراں،
کارن مٹھڑے یار دے، گل گلزار بہاراں،
سختیاں سول سڑا پڑے، سہندی ساریاں ماراں،
شالا بھیڑیں ریجڑیں، توں سنگ ڈاگاں چاراں،
سجنڑ سنجیں ڈاکوئی نہیں، دشمن سہنس ہزاراں،
ڈوڑے ڈوہ ڈرا پڑے، گلڑے کرن پچاراں !
اوٹھی اوٹھی تنڈرں رندڑی سے سے سُفنے گا رھاں
سنڑ سنڑ ہس ہس سینگیاں اُلٹا کرن دیار ماں،
ہڑے ڈہر سلاہڑے، ڈوبھے تار متاراں،

چھیڑن چھیڑ د چھانگڑاں، ناز ڈو کرن تواراں، !
مکلوادھ سواد ڈو، رو رو واٹا نہاراں،
ڈسدا یار پرد بھرا ! بیٹھی کانگ اڈاراں،
ککڑے ٹے ڈھانڈے کنڑ منڑ میہنہ پھنگاراں،
ڑفاں مرجاں بھوگڑے لانڑیں لائیاں کھاراں،
پورب ہیلاں بھانوڑیاں ٹھڈڑیاں مینگھ ملہاراں
کوئل اغن پپیہڑے، دردوں کدھن پکاراں
سونہڑاں عربی سانورا، آہو سا ڈیاں ساراں،
تیڈے باجھ فریدؔ نوں، ڈکھڑے، تارو تاراں،

کافی نمبر ۱۱۶

ساری عمر گذاریم گڈ سائیں ہنڑ ہوت پنل گیوم لڈ سائیں
ناکل یار سجن دی نارہ گئی جوہ جتن دی،
نہ ترٹ تا ڈے مڈ سائیں
تھل مارو دیاں پٹیاں، ڈونگرا دکھیاں گھٹیاں،
اپڑم تور نہ سڈ سائیں !
سخت ادیرڑے پینڈے، ! درڑے رچھ نے گینڈے
اٹھ گئی آس تے تڈ سائیں
باندر راکھس گھاٹے، کھڑ ہن کھوب گیاٹے،

قدم قدم تے کھڈ سائیں،

درد فرید ستاوے، اگ لاوے بھن کھاوے

پٹ پٹ ماس تے ہڈ سائیں،

کافی نمبر ۱۱۷

ساونڑ مینگھ ملہاراں، ترس پووی پیل آموڑ مہاراں

منجھڑوں ہاراں واٹ نہاراں بیٹھی کانگ اڈاراں!

تڑں بن ہیچ شہر دا والی، ادکھی عمر گذاراں،

سجڑیاں راتیں پاواں فالاں ڈیہاں ڈھلے ماراں

روز ازل دیاں لدھیم لاداں، ہنڑ کیوں کردیں عاراں

سنجڑیں ٹبڑیں دلڑی موہی دسرے شہر بزاراں،

ٹلک ملہیر وسایم موڑے تھیاں چوگوٹھ بہاراں،

تھل چتر انگ ڈیسیجن ندیاں رم جھم لاسوں تاراں،

نیلیاں، پیلیاں، زتیاں پینگھاں مچھلی سہنس ہزاراں،

سرخ کریہنہ تے چیڑیاں لوٹیاں سادیاں لائیاں کھاراں،

جوہ پر جوہ پٹر گھنگھن ٹمیاں، سہندیاں گھنڈ تواراں،

گائیں، بکریاں بھیڈاں چانگے چیڑوے جوڑ قطاراں!

یار فرید ملم دل بھاندا،

میلے دیس اتاراں،

کافی نمبر ۱۱۸

سجنڑ نوں بن نہ تھیساں یئیں — گھڑی کیا پل نہ جیساں ہیں،
گیا سولاں اندر سڑ گل، — سبھو مشکل تھیوسے حل،
سسی سوہنی اتے مومل، — انھاں وتج ہئی کنڑیاں یئیں،
نتو نت ٹیک ڈکھلاوے — کرے وعدے تے نہ آوے
جے آوے آئے تاں کھٹ مٹھا وے، — نالہ دل سستی مینساں ہیں،
نہ سڈ دیندے نہ آندا ہے، — ڈیہر ڈیہہ روح ماندا ہے،
تناجیونڑ نہ بھاندا ہے، — ہلاہل جھول پیساں ہیں،
کئی ڈکھڑے توں پنج پنج گیاں — کئی درد نال رنج رنج گیاں،
کئی سک سانگ تج مچ گیاں، — کراں کیں نال ریساں ہیں
فرید آیا نہ ماہی ول، — ڈتی سولاں نہ ساہی دل،
پیا ڈکھ ڈرڑ پھاہی گل، — اجھو اج کل ہریساں ہیں،

کافی نمبر ۱۱۹

سکھ ریت روش منصوری نوں — ہنڑ ٹھپ رکھ کنڑ قدوسی نوں،
جو کوئی عشق مدرسے آیا، — فقہ اصول دا فکر اٹھایا،
بیشک عارف ہو کر پایا، — رمز حقیقت پوری نوں،
جو کوئی چاہے علم حقائق، — راز لدنی کشف دقائق،
تھیوے اپنے آپ دا شائق، — سٹ نزدیکی دوری نوں!

ہمہ اوست دے بھید نیارے
جانڑن وحدت دے ونجارے

ہر ہر شے وچ کرن نظارے
اصل تجلیٰ طوری نوں،

بید انوکھے پنتھ اڈیرڑے
ویڑھے وسدے رکھن بکھیڑے

ہور نہ کوئی آپ نبیڑے
اپنی اِکیّ پوری، نوں،

لطف ازل دا ویلا آیا
فخرِ جہاں گر گیان سنایا،

طبع سلیم فرید دی پایا
فہم لغات طیوری نوں،

کافی نمبر ۱۲۰

سُتڑیں ہوت سدھانڑیں

گئے کر ہوں نظاری بر ڈو
ناہیں ہک تِل ترس جتن ہیں،

کر زور ازور دھنگانڑیں
تھی پاندھی پیچ شہر ڈڈو،

تتی کلہڑی نے ہندرائی،
خوش ڈکھڑے دیس وطن ہیں

مونہہ بسر ایہن کمانڑیں،
ہوا ہی مونجھ مونجھائی،

بھٹ بے درداں دی یاری،
ہوش • سر ہیں سُرت نہ تن ہیں،

نت جھر دی جھور جھرانڑیں،
ہیں مٹھڑی لا کر ہاری،

آآپلے یاری لالیس،
رہندی در دانڈہ محن ہیں،

سبھ رہ گئے حال پرانڑیں،
دل ڈِبندیں نہ مُرکلا بیس،

ڈے ڈبرن ڈڈر ڈڈڑاپے،
دل دی دِل بیں من دی من ہیں،

موئیں جیندیں تھلڑے مانڑیں
رکھ آس ملنڑ دی آپے،

نیتں پوری گور کفن ہیں،

گئے جوبھن جوش بہاری، گئی ہار سنگار دی واری،
تھئے کجل مُساگ بِمانڑے ہن، والی وٹڑی سو ہم نہ کن ہیں،
ٹھگ باز بہوں دل کالے، گئے پیچ کرن لکھ چالے،
کر کوڑ فریب اگھانڑیں، ڈسدے پورب دِسن دکھن ہیں
مینہ سینگیاں ملک امن دِتح میں چھوری بیت حُزن دِتح
کر ہنبھُم جاٹکانڑیں، سوز بدن ہیں درد دہن ہیں
تھیاں خوشیاں آسے پاسے، گئے وسر مزا خاں ہاسے،
کیا حسن جمال دے مانڑیں، بُڈھڑی بھیم نویرے سن ہیں
اے عمر نے ناز نہورے لے خوشیاں زورے تورے
ہن ڈاڈھے سخت سیانڑیں ہر علم تے ہر ہر فن ہیں،
لا ہنھ فرید نہ پھر ساں، اِتھو گھیر کلکڑا گھر ساں،
اوہ جانڑیں خواہ نہ جانڑیں رہسوں ہر دم ہکڑے دن ہیں،

کافی نمبر ۱۲۱

سونڑہیاں رمزاں تیریاں بھانودیاں سانوں گھبری چوٹک لانودیاں،
چشماں جادو قہر قیامت ہوش حواس بھلانودیاں،
ابرو قوس تے مژگاں کیبر، ظلمیں چوٹ چلانودیاں،
چڑھ جن شکار نہ مڑدیاں ہرگز، زلفاں صید پھہانودیاں!
چا لیس نازدیاں دلوں منہیاں، حکمیں برہوں پھانودیاں،

تیغاں تیز نگاہ دیاں ہر دم، لال لہو وچ دھانودیاں،
عشق فرید کئی گھر گالے سہنس پیاں ترٹپھانودیاں،

کافی نمبر ۱۲۲

سینہ محض نویراں دلڑی دھیاں دھیاں

دردلبراں اکھیاں سنجڑیاں چولی چنڑی لیراں، کھلدیاں سینگیاں سیاں،
عشق برائی بورڑ کرائی لوں لوں لکھ لکھ پیڑاں، وس سولیں دے پیاں،
دردانددیں سوز گزرچ اکھیاں نیر دہیراں! منہ سر بھسڑ چھیاں،
ریڑ ڈیڑ ہیم سخت نہیڑیم چنڑی ہجرے تیراں، او خوشیاں کن گیاں،
کھڑ کھاون کوڑ الاون کوڑیاں ڈلیوم دھیراں، چھڈ دے ساول بیاں،
برہوں بھنوالی ڈیکھ فریدا سے سئیاں لکھ ہیراں رلدیاں بوٹے لیاں،

کافی نمبر ۱۲۳

عشق ادلڑی چال بھلا یار دے یاریاں لانونتر سر منگدیاں،
زلفاں دل نوں پاون حالی، اکھیاں کردیاں مست موالی،
ناز نگاہاں دے نال بھلا یار دے برہوں چھیندیاں نہیں سنگدیاں،
چشماں تہری رمزاں ڈیری، اکھیاں ظالم دید لیٹری!
ڈیون جندڑی گال بھلا یار دے برہوں بہادر رہن جنگدیاں،
نازک چالیں یار سجن دیاں، مونہیاں گالھیں من موہن دیاں،

کرن دلیں پامال بھلایار دے — ہر ہر آن کھڑیاں تنگدیاں
چاہڑی طرز ڈِکھاوِن اکھیاں ، — زُلفاں تیل پھلیل دیاں مکھیاں
گھتدیاں جی جنجال بھلایار دے — زودرے رگ رگ نوں ڈنگدیاں
عشق فرید کِشلے گھلے ، — آس امید نسلے بھلے ،
کوڑا وہم خیال بھلایار دے — ڈِھڑیاں پیتاں دل سنگدیاں ،

کافی نمبر ۱۲۴

عشق بھلائیاں کُل طاعاتاں ،

اے گھر میرا انگھ مندر ، — معمور خفی دے اندر ،
جتھ بحر محیط دا بندر ، — اُتھ ہر جنس ملن سوغاتاں ،
آئی حال مقام دی داری — تھئی رفع حجب یکباری ،
گئی زہد عبادت ساری ، — حج زکوٰتاں ، صوم صلوٰتاں ،
تھئی نصرت فتح فتوحی ، — سب سری قلبی روحی ،
بگی ظلمت نور صبوحی ، — کیتاں جسم عجب پربھاتاں
سترا تہد طبل شہانہ ، — خوش مطرب تان ترانہ !
گیاں نفل نماز دوگانہ — وسریاں ڈِرں تے چار رکعتاں
گر بات بتائی پوری — طیفوری تے منصوری ،
تھئی فاش تجلیٰ طوری ! — ہر جا ایمن تے میقاتاں ،
لے وجدانی شطحاتاں ، — ہن وحدت دیاں آیاتاں !

کرتمس دلیں سطواتاں، کردا ظاہر اے کلماتاں،
کل اُٹھ گئے فتن زلازل، بھج پیئے اغلال سلاسل
دل ہک پاسے تھئی شاغل، بٹھ در کاناں تے درجاتاں،
تھئے بھاگ فرید بھلیرے، دل دلبر لائے دیرے،
آکان ڈُوارے میسرے، بنسی جوڑ سنڑائیاں گھاتاں

کافی نمبر ۱۲۵

گذریا وقت گنھا ونڑ دہڑیاں، ڈسریا ہار سنگار اساہاں
روگ کروپ کشالے ہر دم، درد ڈُوں نالہ زار اساہاں،
سر سر پاونڑ سرخی لاونڑ، بینسر لوں تے مانگھ سنبھالونڑ،
سہجوں پھلوں سہرے پاونڑ، سب کجھ تھیا بیکار اساہاں،
تن من تپھڑی سانگ غماندا، جان جگر وچ چوک ڈکھاندی
دلڑی سولیں کیتی ماندی، سینے سو سو خار اساہاں،
ہسنڑ کھلنڑ کجھ یاد نہ آوے، رندیں کھیڈیں عمر بنجاوے
ہوند جکھ بکھ لکھ رنج اٹھاوے، ڈکھڑے تار دتار اساہاں،
پیت پنل دی رگ رگ گھیرم، یار اغیار کنوں مونہہ پھیریم،
جھور جھورانڑیں جر جر ڈیریم، چھٹ گیا کل کم کار اساہاں،
یار فرید نہ آیم ویڑھے، ٹوکاں کرتے کھیڑے بھیڑے
سونڑسیں کیتے سخت بکھیڑے، تول تنی بھنئی دار اساہاں،

کافی نمبر ۱۲۶

کلھڑی رول ہلیھیر گیوں ، یار وَلا ہنڑیں ہنڑیں اگاں
روہ جبلڑے اَد کھڑے ، ڈکھڑے تھکڑے جھاگاں ،
قدم قدم تے ڈُھے پوواں ، دِلڑی بگڑیاں لاگاں ،
روہی ڈُکھڑی گھاتھیے ، مَتڑیں بگڑیاں جاگاں ،
گائیں سہنس سُوائیاں سَے سَے چیڑن کرَ اگاں !
ہندھڑی ڈُکھڑے گھاٹڑے روہی ملڑے بھاگاں ،
لانڑیں پھوگ بھلا ریئے ، رَل مِل چارُوں ڈاکاں
ڈیہاں ڈِرڑے ڈِڈرڑے ، رتیں روندیں جاگاں ،
سینگیاں سرتیاں مِل ہِلا ! سُرخیاں کجل مساگاں ،
مِیلے ولیں سُہاندرے ، پھیری کینڈ سہاگاں
درد فرید اُجاڑیا ، ڈکھڑے ڈِتم ڈڈھاگاں ،

کافی نمبر ۱۲۷

گوڑھیاں اکھیاں سدا متوالیاں رنتا پینونڑ کانڑا ہلیاں ،
تن من بنھ بنھ قید کریندیاں رگ رگ وگ وگ پیچ اڑیندیاں ،
ایھے زُلفاں دِلڑی کالیاں ،
جان جگر تیغ یادِن داماں ، عشوے غمزے ناز خراماں ،
واہ نازک رتیاں چالیاں ،

کرن نہ ٹالے موہن ملے، بینسر کول اَتے کٹملے،
کرا پھلوارے کیا دالیاں،

سارِم دِلڑی ڈکھڑیں گھٹڑی جندڑی ہٹڑی مکھڑیں لُٹڑی،
بیاں اکھیاں درڈوں آلیاں

گھوے کوچے شہر بازاراں سوہن فریدنوں اُجڑیاں باراں،
ڈتیاں برہوں مُلک نکالیاں،

کافی نمبر ۱۲۸

کون کرم بزدار، تیغ برہوں دی کُٹھیاں کُٹھیاں

اَنہدبین بجامَن موہیس، راول جوگی لُٹیاں لُٹیاں،
راز حقیقی فاش ڈِکھوسے علم و عمل توں پٹیاں چھٹیاں
عشق نہیں ہے نار غضب دی دھانہہ کریندی سٹیاں ہٹیاں،
کلھڑی چھنڈ کے تیکیچ سدھایوں اکھیں کلیندی اُٹھیاں اُٹھیاں
جام زہر دے ظلم قہر دے درد بلیندا گھٹیاں گھٹیاں،
عشق فرید نہیں اَجکل دا، روز ازل دی مٹھیاں مٹھیاں

کافی نمبر ۱۲۹

گھلڑے عشق دے گھلڑے جاتے ہیں، ناں بھی جُرم سر اکھیاں چاتے ہیں،
کھوٹا نینہہ انوکھا دیری ہے، مُونہہ ڈھوڑ مٹی سرکیری ہے

ڈکھاں سولاں دلڑی گھیری ہے ، پلوں سول کپتڑے پلتے ہیں ،
سبھی رات سجنیں ترڑ پھاندی ہے ، تتی تول ستیں اگ لاندی ہے
ڈکھی ڈسک ڈسک کرلاندی ہے ، برے بر ہوں دے ساہ سنجلتے ہیں ،
بیراہی وہ وہ واہ میری ! ہے ہو ہو عزت جاہ میری ،
سنج واہ ہے تکیہ گاہ میری ، پاپی پریت نوں اچھا براتے ہیں ،
لگی تانگ پنل دی سانگ جڈاں ، بھناں سوڑا اجڑی مانگ تڈاں ،
اللہ تھیسم وصل دا سانگ کڈاں ، سہرے مار ڈسے گھنڈ لس لائے ہیں
ناں ماہی ہے ماجھ خواری دے ایھے حال تسا ڈڈی یاری دے
ڈکھے کدرن ڈینہہ آزاری دے مٹھے نین کلکڑے لاتے ہیں ،
گل زلف پنل دا پیچ پیوم ! ہتھ ہوت دے دلڑی ویچ ڈتم
سٹ سیجھ فرید لبعید تھیوم ، ویساں پیچ نہ رہساں حلتے ہیں

کافی نمبر ۱۳۰

ماہی ماجھ کلیساں ، دلدار بغیر اولیاں
ماہی جھوک لڈائی دیندا ، سانگ ہجر دے رلیاں
ترس نہ آیس ہک تل تینوں ، سخت غماں دچ گلیاں
ڈیڑھا کھاوے انگن نہ بھاوے اگ فراق دی جلیاں ،
شرم دنجایم بھرم گنوایم ، رلدی کوچے گلیساں ،
عشق فرید بہوں ڈکھ ڈتیم اج کل موئی بھسلیاں ،

کافی نمبر ۱۳۱

آپل ماہی ماندی ہاں ، بے دس برہوں دی باندی ہاں

عشق اڈیڑے دشمن ویڑھے ، سس ننانڑاں کرم بھیڑے

امڑی جھر جھر لادم بھیڑے بابل ویر نہ بھاندی ہاں ،

کھیڑے بھیڑے سخت ستاون ، نیڑے ڈسدے مارنڑ آون ،

سینگیاں سرتیاں تہمت لاون ، کلہڑی پئی کرلاندی ہاں ،

سیجھ سڑیندی لیندے لیندی ، گلنے گہنڑیں پھل نہ پیندی ،

تول تلیندی چوڑ جلیندی ، روندی نے غم کھاندی ہاں ،

ڈکھڑے پاواں نیہنہ نبھاواں ، توں بن کیکوں کوک سنڑاواں ،

تیڈی کھیڈی وقت ونجاواں ، ول ول جھوکاں جاندی ہاں

مولا بھوکال پھیر وسیسی ، سارا دکھ اندر دا ویسی ،

یار فرید انگنڑ پوں پیسی ، ڈیسم باہنہ سراندیاں ،

کافی نمبر ۱۳۲

میڈا عشق دی توں میڈا یار دی توں ، میڈا دین وی توں ایمان وی توں

میڈا جسم وی توں میڈا روح دی توں ، میڈا قلب وی توں جند جان وی توں

میڈا کعبہ قبلہ مسجد منبر ، مصحف تے قرآن دی توں ،

میڈے فرض فریضے حج زکواتاں ، صوم صلواۃ اذان دی توں ،

میڈی زہد عبادت طاعت تقویٰ ، علم دی توں عرفان دی توں ،

میڈا ذکر وی توں میڈا فکر وی توں — میڈا ذوق وی توں وجدان وی توں

میڈا سانول مٹھڑا شام سلونڑاں — من موہن جانان دی توں !

میڈا مرشد ہادی پیر طریقت — شیخ حقائق دان دی توں،

میڈی آس امید تے کھٹیا وٹیا ! — میڈا تکیہ مانڑ تے ترانڑ دی توں

میڈا دھرم وی توں میڈا بھرم وی توں — میڈا شرم وی توں میڈا شان وی توں

میڈا ڈکھ سکھ روونڑ کھلنڑ وی توں، — میڈا درد وی توں درمان وی توں،

میڈا خوشیاں دا اسباب وی توں — میڈے سولاں دا سامان وی توں

میڈا حسن تے بھاگ سہاگ وی توں — میڈا بخت تے نام نشان وی توں

میڈا ڈیکھنڑ بھالنڑ جاچنڑ جوچنڑ — سمجھنڑ تے جانڑ سنجانڑ دی توں

میڈے ٹھڈڑے ساہ تے موجھ منجھاری — ہنجواں دے طوفان وی توں

میڈے تلک تلوے سیندھاں مانگاں — میڈے ناز نہورے تان وی تس،

میڈی مہندی کجل مساگ وی توں — میڈی سرخی بیڑا پان وی توں،

میڈی وحشت جوش جنون وی توں — میڈا گریہ آہ و فغان دی توں،

میڈا اول آخر، اندر باہر، — میڈا ظاہر تے پنہان دی توں،

میڈا شعر عروض قوافی توں ! — میڈا بحر وی توں اوزان وی توں،

میڈا فردا تے دیروز وی توں — الیوم وی توں الآن وی توں !

میڈا بادل برکھا کھمڑیاں گاجاں — میڈی بارش تے باران وی توں،

میڈا ملک ملھیر تے مارو تھلڑا، — میڈی روہی تے ٹبتان وی توں

جے یار فرید قبول کرے — سرکار وی توں سلطان وی توں،

تاں گھنتر، کمتر، احقر اَدنیٰ لاشئے لا اِمکان دی توں !

کافی نمبر ۱۳۳

میڈا یار گیا پردیس ڈوں ڈیمیاں، جگ نے گھنتر میں کیویں باوا ں رُٹی باواں
ساڑاں سینڈھ تے مانگھ اجاڑاں، پوڈی نوں اگ لاواں رُٹی لاواں،
بُٹھ کجلا بُٹھ سُرخیاں مہندیاں، سُولیں سانگ نبھاواں رُٹی نبھاواں
ہجر ٹی رات کراں فریاداں، ڈیہاں وَینڑ وَلاواں رُٹی وَلاواں
ککرڑے کنڈڑے فرش وِچھا کر، ڈکھ دی سیجھ سُہاواں رُٹی سُہاواں
ٹک ٹھیرنہ دُھڑکم ہے ہے، رو رو سِندھ ڈُڈواواں رُٹی آواں
بھینڑیں ویر تھئے سبھ ویری، اُٹری مُول نبھاواں رُٹی بھاراں
باجھوں یار فرید ہمیشہ، رَت رُواں غم کھاواں رُٹی کھاواں

کافی نمبر ۱۳۴

ناصح ناہی ناتھی مانع عِشق اَساڈا دین ایمان،
کُنتُ کنزاً عشق گواہی، پہلوں حُبّ خود ذات کُوں آہی
جیں سانگے تھیا جُمل جہان،
عِشق ہے ہادی پریم نگر دا، عشق ہے رہبر راہ فقر دا،
عِشقوں حاصِل ہے عرفان،
مال عیال دی بُجھ گھنت یاری دُنیا عُقبےٰ توں تھی عاری،

بے سامانی ہے سامان

مذہب مشرب لامذہب دا   لب ہے سارے طرز عرب دا
شاہد درس حدیث قرآن

سکھ خلت سٹ عزی دی علت   ابن العربی دی رکھ ملت،
آکھم سونڑھیں فخر جہان

غافل، شاغل، ناسی، ذاکر   صالح، طالح، مومن، کافر،
سب ہے نور قدیم دا شان

احد اوہی ہے احمد او ہے   میم دے ادلے دلڑی موہے
دھیان فریدؔ رکھیں ہر آن

کافی نمبر ۱۳۵

یہہ لائیم کارن سکھ دے میاں   پئے پڑدے ڈوڑے ڈکھ دے میاں
نہ خواہش دنیا دولت دی   نہ شاہی شوکت صولت دی،
ہے ہک دیدار دی بکھ دے میاں

ناں قاصد ناں پیغام آیا   ناں خشک جواب سلام آیا
گئی گزر عمر جھکھ جھکھ دے میاں،

وچ دلڑی درد اندوہ بھری   پئی رُدڑی ونگے چینڑ گڈری
نت سڑم تتی   دکھ دکھ دے میاں

کہیں خبر ڈساں میں ڈھالا دی،   دل سُنجڑی منڑی منڈھ لادی،

تھولے گالھوں وِیندی ڈُکھ وے میاں

یُوں عشق دے مُلک دے میر اَساں پوشاک ہے سَو سَٹھ لِیر اَساں،
ہے بستر کھتھڑی نکھ وے میاں،

اِبھو کھٹیا علم ہُنر دلہے کیوں وسرے نقش پتھر دلہے
سو نڑھیں خان پنل دانکھ وے میاں

ہے چھوٹیں لادی دِل گُھڑی ہتھوں ناز بروچل دے مُٹھڑی
اجاں ڈِتے نہ ماس سکھ وے میاں،

نھل مارُو دے وچ رول گیا آیا سخت ڈُکھاں دے دات جیا
تلے ریت تتی اُتوں لکھ وے میاں

جیں ڈِینھ فرید توں یار رُٹھن پٹ رو کُٹ کُٹ پیٹ مُٹھن
ماری مُک سینے لگ لکھ وے میاں

کافی نمبر ۱۳۶

وِچ رُوہی دے رہندیاں، نازک ناز و جٹیاں،!
راتیں کرن شکار دلیں دے، ڈِینہاں وَلوڑن مٹیاں،
گجھڑے تیر چلاون کاری سے سے دلڑیاں پھٹیاں
کر کر دردمنداں کوں زخمی، ہے ہے بدھن نہ پٹیاں،
چھیڑن بھیڈاں بکریاں گائیں، لیلے گابے کٹیاں،!
کئی مسکین مسافر پھاتے، چوڑ کیتو نے ترٹیاں،!

دھوئیں دار فقیر تھیوسے رو وڈائیاں سٹیاں،
ہُوں دلبر دے کُنڑے در دے برہُوں پیاں گل گٹیاں،
مُونجھ فرید مزید ہمیشہ اُجکل خوشیاں گھٹیاں

کافی نمبر ۱۳۷

دلیسوں سنجھ صباحیں خالی رہسن جائیں،
پکھی پردیسی لُبھے ہر دے ڈو ڈینہہ دے خلقائیں
مُلک بیگانہ دیس پرایا کو جھیاں کوڑ بنائیں
نہ کوئی ساتھی نہ کوئی سنگتی کینوں درد سنائیں،
قسمت سانگے ڈُکھم اے دھرتی آندا کون اِتھائیں
حسن نگر ڈوں تھیوم روانہ یارب توڑ پچائیں،
منگاں دعائیں اللہ سائیں وچھڑیا ڈھول ملائیں
عشق فرید ہوں ڈُکھ ڈِتڑے بچھیاں برہُوں بلائیں

کافی نمبر ۱۳۸

ڈیندیں دل پیچ ڈو پَنّل کیندے کانڑ
جلیندیں ساوّل رلمل مانڑدوں شہر بھنبھور سیوہانڑ
توہیں جلیونڑ جوگا سادڑی ڈُکھڑی دِل دا مانڑ
ڈتڑی جھدیں امڑی مٹھڑی غم گھٹڑی ڈُکھ ڈانڑ

ایہ جگ اوں جگ موئیں جیندیں | ہاں تیڈی جانڑ نہ جانڑ
توں بن گانونڑ یار مٹھی دے | ویندڑ تتی دے وانڑ،
جے ڈیہہ بھلڑے مرشد دی بھلڑے | ہے مشہور اکھانڑ،
دو مٹھا چک چونڈھیاں پاوے | مارم سول وڈانڑ!
لیلے، مجنوں، ہیر زلیخا، | مئے کرڑھ گئے ہس کھانڑ
باجھوں یار فرید نبھایا، | جیوے کینڈے ترانڑ.

کافی نمبر ۱۳۹

ہر جا ذات پنل دی ہے | صوفی سمجھ سنجانڑ،
لیس کمثلہٖ شیء | سب شے اس نوں جانڑ
یبقیٰ وجہ ربک | باقی کل شئ فان،
لا یحتاج سوی اللہ | ہے فقر دا شان،
لا موجود سوی اللہ | ساڈا دین ایمان
حق باجھوں ہیو باطل، | دھیان رکھیں ہر آن،
علم فرید ہے واجب | بے شک بے عرفان

کافی نمبر ۱۴۰

ہر جا ذات پنل دی | عاشق جانڑ یقین،
ہر صورت وچ یار دا جلوہ | کیا اسمان زمین،

اَحَد آہا بنڑ احمد آیا، موہیُس چھین مچین!
حاکم ہو کر حکم چلاوے آپ بنڑے مسکین،
آپ کرے بہہ وعظ نصیحت آپ بجائے بین،
جے چاہیں توں یار دا میلہ سٹ کاوڑ بُھٹ کِبن،
زاہد کوں جا خبر سنڑاوَ عشق اسا ڈا دین،
پیر مُغاں ہک رمز سجھائی ساجن سمجھ قرین،
غافل نہ تھی یار توں ہکدم ہر جا جگھہ ہر جین،
دل فرید دی لُٹنڑ کیتے بنڑیا فخر الدین،

کافی نمبر ۱۴۱

ہکو ناز ڈھُم ہر گال کنوں ہر کار رمز لدھم ہر چال کنوں،
ہر صورت من نوں موہندی ہے ہر مُورت دل نوں کوہندی ہے
سب نسبت یار نوں سوہندی ہے ہر حال کنوں، ہر قال کنوں،
کتھے دلبر تھی من موہندا ہے، کتھے عاشق ہو کر روندا ہے
کتھے ربطوں فارغ ہوندا ہے، غم ناز دی قید وبال کنوں،
بدنامی میڈا نام ، ہو یا، غم کھاونڑ شرب مدام ہویا
رت پیونڑ کام دوام ہویا چھُٹ پیوسے شرم دی جال کنوں
ڈیکھو حسن حقیقی ظاہر ہے کیا اندر ہے کیا باہر ہے
کتھے ناسی ہے کتھے ماہر ہے سونڑھاں اپڑیں وصل وصال کنوں

جڈاں عشق فرید اُستاد تھیا ، سب علم عمل برباد تھیا
پر حضرتِ دل آباد تھیا سو وجد کنوں لکھ حال کنوں

کافی نمبر ۱۴۲

ہُنڑ دل پَدلایم سُر سائیں گیا دردوں جیڑا جھُر سائیں ،
درد دے کنڈڑے سینے لگڑے لگڑے ہن دیرینے ،
پئے نکلن بھُر بھُر سائیں
ڈُکھڑے روز سوائے جیں ڈِینہہ سجنڑ سدھائے
شہر بھنبھوروں ٹُر سائیں
ڈیہاں راتیں ماتم ڈُکھ آیا سُکھ دا اُٹھ !
خوشیاں دے تھئے پُر سائیں ،
یار نہ آوے اکھیاں ، رو رو ہٹیاں تھکیاں
ڈِینہہ راتیں دی بھُر بھُر سائیں
صبر فرید نہ آوے گھر کھاوے تے جھر تاوے
دلڑی کیتم لُڑ سائیں ،
چمڑا ماس تو ویراں ، کپڑے لیر کتیراں ! بُرہوں ڈِتو سے پُر سائیں

کافی نمبر ۱۴۳

ہُنڑ عشق دِ نجایم چپ سائیں لکھ واری ساڈی بس سائیں

رات ڈینہاں تڑپھاواں اتے رو رو حال ونجاواں
رحم نہ کیتو خس سائیں،
کلہڑی پئی کُرلاداں کھپدیں عمر نبھاواں
ڈھاں کراں بے وس سائیں
چاک مہیں من بھانڑیں ہنڑیں ڈیوم نِنانڑیں!
طعنے مارم سس سائیں
نِندر سبھو ڈُکھ لایم، سُتڑیں ساتھ لڈایم!
ناں کئی خبر نا ڈس سائیں
عِشقوں سود نہ پایم، سارا بھرم ونجایم!
جو لگڑی سو کس سائیں
ڈُکھ پینڈے تھل دے پور پوون پل پل دے،
دردیں دی ہتھ رس سائیں
درد اندوہ گھنیرے گرد سول دھیرے
نس گیوں دل کھس سائیں!
غم فرید ستایم، ڈُکھڑا نیہڑا لایم!
مُنہ سِر پایم بھس سائیں،

کافی نمبر ۱۴۴

ہُنڑ کیتم برہوں تنگ سائیں، دِل نال اساڈی جنگ سائیں،

غم نے سخت اُویڑے جھیڑے کرن بکھیڑے!
ناں کجھ ترس ناں سنگ سائیں

عِشق مریلے لُٹیاں، ! ہُٹیاں، مُٹھیاں کُٹھیاں،
تن من چور چور رنگ سائیں

گزرِیے ویلے سُکھدے جی جُھکدے پیا ڈُکھدے
رگ رگ تے انگ انگ سائیں

درد اندوہ پرانڑیں، جھُردی جھور جھُرانڑیں!
یار ظلم دِل سنگ سائیں

عِشق علامت ظاہر سُول گھنڑیں تے لاغر،
ساوا پیلا رنگ سائیں

نینہہ نرالی ڈِٹاتے، ملی فرید براتے،
گیا ناموس تے ننگ سائیں

کافی نمبر ۱۴۵

ہُنڑ وطن بیگانے دل نہیں آنونڑاں	یاد کیتم دِلدارنیں!
کولے رہساں مُول نہ سہساں	ہجر دا باری بارنیں
وِسریا سارا راحج بیانڑاں	وِسر گیا گھر بار نیں،
بھانڑ منڑھیاں مانڑ نیہساں	گھولے عار و یار نیں،
سُرخی کجل مُساگ بیگو سے ،	بٹھ پیا ہار سنگار نیں،

پاروں ڈِسدی جھوک سجن دی کیوں رہساں اُروار نیں،
میں مُنتاری تے نیں باری ! قادر نیسم پار نیں،
بُھٹ پئی سِندھڑی کیتم مُولا، مُلک ملہیر ملہار نیں!
دیس عرب دا مُلک طرب دا سارا باغ بہار نیں
رو رو راویں رہیں رولیس تَس گیا کر ہُوں قطار نیں
ڈیہہ ڈُکھاندا ڈو نگر ڈِسدا، رات غماں دی غار نیں
سانول آیا روہی وُٹھڑی یار بھئی گلزار نیں،
دار مدار فرید ہے دِلڑوں ڈُکھڑے تار و نار نیں

کافی نمبر ۱۴۶

ہے صدقے گھولے یار توں اِتھو جیڑا نینہہ پنڑاں
شالا حُسن جوانی مانڑے مُنھڑی دل دا دَناں،
تھل تیڈڑے چتر انگ دی تیڈڑے مُلک ملہیر دا بناں،
ڈُکھ دا حال نہ تھیوم، پورا چتراں سو سو پناں
جے توں آویں تن من ڈیساں پیر پرم دا چھناں !
بیعت کرکے عشق کڈھایم ! علم و عمل توں پناں
سو نڑ ھیاں دے دَم گالھ وفا دی میں ایہہ گالھ نہ مناں،
بر ہوں فرید تھیوسے ساتھی،
سبے تے توں جی بھناں

کافی نمبر ۱۴۷

تم بے شک اصل جہان کے ہو

نا تم فرشی نا تم عرشی، نان فلکی نان ارضی ہو،
ذات مقدس نور معلےٰ آئے وچ انسان کے ہو
روتے ہو، کبھی ہنستے ہو،! کتھے عاشق تے معشوق ہو،
اپنا بھیت بتاؤرے تم کون ہو بھلا کہاں کے ہو
روپ انوکھے طور اڈیڑے نازک چالیں من موہنیاں،
ناز نزاکت حسن ملاحت، صاحب سب سامان کے ہو،
کتھے جاہل کتھ فاسق فاجر، اپنا آپ گماتے ہو،
کتھ عارف کتھ اہل حقائق واقف سر نہان کے ہو،
قبلہ کعبہ، مسجد، مندر، دیر کنشت سب تجھ میں ہے
صوم و صلوٰۃ کے خود ہو والی کیوں پابند گمان کے ہو
غیر تمہارا محض محالے، اس جگ میں اور اس جگ میں
دنیا تم ہو، عقبےٰ تم ہو، مالک کون و مکان کے ہو
وعظ نصیحت رمز فریدی، سوچ سنجانڑ دم دم سے
اپنی عظمت یاد کرو، کیوں ٹھئے یوسف زندان کے ہو

کافی نمبر ۱۴۸

ڈِٖھڑی یار بھلائی، ہک تل ترس نہ آیو،

یاگلواڑی سُتڑوں، وینڈیں نہ مُکلایو
سُہجوں کول بلہا کے، کیوں جانی! دل چایو،
ہَے ہَے یار بَرجِیل، کیں یَیں توُں بھرمایو
جے ہا وی اے نیّت کیوں وَت یاری لایو
جان فرید نکمڑی، مُفت ڈُکھاں وِچ پایو

کافی نمبر ۱۴۹

کر یار اساں دل آنونڑ دی اوہ سہج کنوں اکھ پھڑکے دو
گذری ڈُکھ ڈُہاگ دی وا ری، روہی گل پُھل نال سنگاری
مُدمستانی ڈینہہ مِلہاری باد شمالی لڑکے دو،
کیتی بھاگ سُہاگ اُتادل رُت آئی کر تُرتا دبادل
کنڑ منڑ کنڑیاں رم جھم بادل بارش بِرکے بِرکے دو
سدھڑی تھئی دل قِسمت پُھٹڑی آپے مُنڑی راحت رُٹھڑی
سونڑھیں موسم روہی وُٹھڑی وحشت ڈوں دل سُرکے دو،
بھڈڑیاں ہیلاں پوربالیاں کجلے بادل لسڑیاں کالیاں
سینگیاں سُرتیاں نوں خوشحالیاں ہک وِیرن بیٹی کُرکے دو،
آپے یار فرید سنجھا تیم سونڑھیں ساوُل پتیاں پالیم
بختیں سُنجڑی سِستی ٹالیم،
جی مُسکے دل مُرکے دو،

کافی نمبر ۱۵۰

کیں پایا ۔۔۔۔ باجھ فقیراں
کل شئے وِچ کل شئے ڈیکھو سے
برکت صحبت پیراں،
جب مدہوشی ناز ڈکھایا
خرقہ پاڑ لویراں،
دردمنداں کوں دسو سلامت
دُکھ دُکھ اُٹھڑیاں پیڑاں،
حسن فرید اکیں گھر لُٹے
سے سیاں لکھ ہیراں،

جذبۂ عشق کی لذّت کو،
ہمہ اوست دا درس کیتو سے
پی کر بادۂ وحدت کو
عریانی نے رنگ جمایا،
پہنیم رندی خلعت کو،
بار محبّت پنڈ ملامت
گھول گھتاں سب راحت کو،
رُلدیاں پھردیاں جنگل بوٹے،
ڈیکھو عشق دی شدّت کو،

کافی نمبر ۱۵۱

رنیہہ رنبھایا سخت بُرا ہے
بار اجل سر باری بھلو،
مارو محبّ ٹھیر سدھایا،
ولدا کوئی پیغام نہ آیا!
پھر دی شہر آواری بھلو،
پیچھے گیاں دی خبر نہ آئی
روندیں جگ گئی عمر اجائی،
یار نہ ریتم کاری بھلو،
ڈکھڑے ڈوڑے آیم پچھڑے
تا ڈے ڈھٹھڑے لُٹھے سکڑے
دلڑی دردیں ماری بھلو،

کِکرے کنڈڑے رَاہ جبل دے   اوکھے پینڈے مارُوتھل دے
سُولیں سَاڑی ہاری بھلو
ذیت ٹھلاندی پیر پچالے   جھلکن چھلکن لکھ لکھ چھالے
پلڑے پیوم خواری بھلو!
رڈ ڈونگردیاں اوکھیاں گھٹیاں،   ماروتھل دیاں ڈُکھڑیاں پٹیاں،
واہ وا یاردی یاری بھلو،
عِشق فریدؔ نہ کیتم بھلا،   ہے ہے بخت نہ تھیوم سولاّ
ڈیندم ہوت وِساری بھلو

کافی نمبر ۱۵۲

ہر دِل جو دلدار! یار مھنجو،   سونڑھیاں جو سَردار! یار مھنجو
کتھ مُلا کتھ آمر، ناہی!   کِتھ منصورتے دار! یار مھنجو،
آپ چھپائے راز حقیقی،   آپ کرے اظہار! یار مھنجو،
کِتھ بلبل، کِتھ گُل جی صورت   برگ کتھاں کتھ خار! یار مھنجو،
کِتھ سُرخی کِتھ ناز نزاکت   کِتھ کجلا کِتھ دھار! یار مھنجو،
کِتھ ڈھولک کِتھ تان ترانہ   کِتھ صوفی سرشار! یار مھنجو
کِتھ عابد کِتھ نفل دوگانہ   کِتھ کیفی میخوار! یار مھنجو،
کِتھ عاشق کِتھ درد کشالے   کِتھ دلبر غم خوار! یار مھنجو،
یار فریدؔ نہیں وِچ پردے   خود پردہ ہے یار! یار مھنجو،

کافی نمبر ۱۵۳

پَریں اَج نہ گیو سے کل ہی سہی ایھو وطن بدگانہ کُوڑا کُوڑ ٹکانہ،
رنگ گُل پھُل دیکھ کے بھُل نہ ہیں سِدھے راہوُں سالک رُل نہ ہیں،
ایہیں جگ دی جگمگ سمجھ بہانہ،

اے نگری مُلک پرایا ہے اِتھ آ سرار کھنڑ اجایا ہے،
مُنڈھوں ہُنڑ نہ ڈیندے کرن روانہ

بھی غافل اصلوں ہک نہ گھڑی ہُنڑ ہتھ ململ پر تاب فری،
اجھو موت نہ بھیجیا لِکھ پروانہ!

بھُڑ دُنیا فانی ڈیس ایھو سب مکر و فریب دا دیس ایھو
کیا ناز نہورے تان ترانہ،

کر توبہ استغفار سدا رکھ بدعت شرکوں عار سدا
تھی محض مُوحّد صاف یگانہ

رب باجھ فرید کوں آس نہیں ایھو عمر سبھو ہک پاس نہیں
کہیں نال نہ چاڑھے توڑ زمانہ

کافی نمبر ۱۵۴

تھیواں صدقے صدقے، آیا شہر مدینہ!
سُکھ دی سیجھ سُہائم گیا ڈُکھڑا دیرینہ،
مارُو و دلڑی لُٹڑی! نا ڈُکھ سنجڑا سینہ،

سجھ سونے دا اُبھریا،	ڈِٹھڑا نیک مہینہ،
حرم معلےٰ روشن،	ہے نوری آئینہ!
عرب دی ساری دھرتی،	سونڑھیں صاف نگینہ
ملسی جیہڑا رکھسی، !	صدق ثبوت یقینہ
تھیا شیطان پسیلہ،	مر گیا نفس کمینہ،
خبر فرید سنڑیوسے	ملسوں نذب آ دینہ

کافی نمبر ۱۵۵

ہے عشق دا جلوہ ہر ہر جا	سُبحان اللہ سُبحان اللہ
خود عاشق خود معشوق بنڑیا	سُبحان اللہ سُبحان اللہ
خود بلبل تے پروانہ ہے	گل شمع اُتے دیوانہ ہے
کتھی چاند چکور نوں موہ لیا	سُبحان اللہ سُبحان اللہ
کدیں موسیٰ تھی میقات پڑھے	دل وعظ کرے توریت پڑھے
کدیں عیسیٰ، یحییٰ، ذکریا	سبحان اللہ سبحان اللہ
کتھے شاد کتھے دل تنگ ڈسے	کتھے صلح ڈسے کتھے جنگ ڈسے
تھیا شان جلال جمال ادا،	سُبحان اللہ سبحان اللہ
کتھے راز انا الحق فاش تھیا	کتھے سُبحانی دا درد پڑھیا
کتھے انی عبدہٗ رسول کہیا!	سُبحان اللہ سُبحان اللہ
ہن ہستی دے نیرنگ عجب	ہن حسن ازل دے ڈھنگ عجب

بیرنگ بہر ہر رنگ عجب، سُبحان اللہ سُبحان اللہ،
ہے محض مقامِ تحیرؔ دا! بھٹ حیلہ درک و تفکرؔ دا،
ہِن ڈونگھڑے ڈِینہہ ڈوں ہتھ نہ پا! سُبحان اللہ سُبحان اللہ
تقدیس کِتھاں تنزیہہ کتھاں، تِقیید اتے تشبیہ کِتھاں
ہے حیرت سِکھ تسلیم و رضا سُبحان اللہ سُبحان اللہ
تھئی عمر تلف برباد سبھو، ہیہات سبھو فریاد سبھو،
مر مر ڈیکے تیکں نہ پیوم سما سُبحان اللہ سُبحان اللہ
ہے پیت فریدؔ دی ریت عجب، ہے درتے سوز دی گیت عجب
سُنڑ سمجھو سارے اہلِ صفا، سُبحان اللہ سُبحان اللہ،

کافی نمبر ۱۵۶

آپہو نتم جیندیں مکے، رایہیں شہر مبارک یکے،
واہ دیس عرب دیاں چالیں، خوش طرحیں خوب خصالیں
گیاں دِسر وطن دیاں گالہیں، کیا خویش قبیلے سکے
ہے لذّت وادھو وادھی ہے ہر دم ڈوڑی شادی
ہر ویلے تانگھ زیادی، کئی ہارے تے کئی تھکے،
ہِن پتھر سیجھ پچلاندی، ہے ڈسوڑی توں گلاندی،
شب بادِ صبا مَن بھاندی! تا صبح جھلیندی نکھے،
انگور ہزار متیرن خربوزے پنڈ کیشرن!

رُمّان صغیر کبیرن ! چُنڑ دانڑیں مارُوں پھکے،
ہے ملک مقدّس نوری ہے جنّت حور قصوری،
بن عاشق پاک حضوری بیا کون قدم اتھ رکھے !
ورچ ڈِٹھم مدینہ عالی جتھ کون و مکان دا والی
ہے دھرتی عیبوں خالی، پیا نور رسالت چھکے
کیوں ڈسرن یار دے دیرے ، ہُنیاں اکھیاں رو رو بیرے
دم جیندیں کرسوں پھیرے یا اللہ پہسوں آپکے ،
توڑے تگدے دِھکے دھکے ، اکھ ول ول یار ڈوں تکے
تن آگ محبّت بھکے ، دل درد دی لذّت چکھے،
ہے سخت شدید آزاری کرے کون فرید دی کاری
تھئے تُنلے نلے جاری دل سوزوں بھج بھج پکے،

کافی نمبر ۱۵۷

آپلے بار محبّت چایم ڑی ورچ آپ کوں آپ اڑایم ڑی
سب ڈکھاں سُولاں دی تات بلیم غم درد اندوہ برات ملیم،

بھیڑے ڈکھڑیں یار مونجھایم ڑی

سونڑھاں ہوت ٹِپل چھیکپیچ گیا گل سوز فراق دا پیچ پیا !

جو لکھیا پلڑے پایم ڑی

ڈکھا تھل مارو آ پیش گیا دِل جان جگر تن ریش تھیا

تتی عشق اولڑا لایم ڑِی !

مہنجا یار پنل گیا کیچ رُٹھا، سر ظلمی نینہہ جو مینھ وُٹھا،
رب ایڑھے بار سہایم ڑی

ہک وار فرید نوں یار ملے، سرون پنڈ ہجر دا بار رُٹلے،
جیندے کارن عمر گنوایم ڑی

کافی نمبر ۱۵۸

آپے کیتوئی یار وے ! کیوں بھی کھڑوں اوازار وے
ہیٹوں نہ ہا لائق پنل، کلھڑی دی ول لدھڑ دنہ گل،
دیج چپ کیچ لائیو عیش بجل، میں بجل موئی وتح بار وے
دلڑوں نہ سنجڑی نوں چھیں، شرموں کشرموں آ بہیں
شاد سدا توں خوش رہیں اصلوں نہیں اے کار وے
جڑ جڑ لگی آسا نونڑیں بدمست مینہہ وسانونڑیں
موسم سہاگ سہانونڑیں میں سر ڈہاگ دا بار وے
گئی مست اچیتر بہار دی سُرخی تے کجلا دھار دی،
مہندی تے ہار سنگار دی کریاد قول قرار وے،
سو تتی توں دور ہے ڈکھ درد قہر کلور ہے،
ذل سبھو منظور ہے ہک توں نہ تھی بیزار وے
آیاں رُتاں من بھانونڑیاں لالیاں لون تے کانونڑیاں

وت تانگھ چاوے چانوݨیاں، ول رس وسوں ہک وار وے
گیوں رول مٹھڑا ڈھول وے سارے بھلے ٹک ٹول وے،
وسرے الول مخول وے ڈکھ سول نا سیس تار وے!
دل شِ نینہہ دے وات ہے ہیہات ڈینہاں رات ہے،
اے مونہہ ماندی بات ہے دل ہک تے لکھ آزار وے
قسمت پُٹھی دیاں گالیاں، مارُو نہ پیتاں پالیاں،
وڈے ٹگیوم مُلک نکالیاں، گھر بار تے گھر بار وے
ڈکھ پیا پہِی دے پیش ہے غم صبح و شام ہمیش ہے
دل زخم زخمی ریش ہے، توں بن بھیوم لاچار وے
بابل دی شفقت کھٹ گئی، ما مار مار تے ہٹ گئی!
بھینڑیں دی سنگت ترٹ گئی! ویرنڑ دا نت تکرار وے
جے تیں نہ ڈٹھیاں ول تیکوں اصلوں نہ ٹِک ہساں منڈھوں،
رکھسیں جے اپنی تانگھ توں! ہنڑ پار نیلا پار وے
سنڑ ہٹ دی کوڑی بج گئی، ریڑے کنوں دل رج گئی،
ڈکھڑیں توں دلڑی بھج گئی بس یار گیو سے ہار وے
آ آپ کیتو پیار وے، چا سر تے ڈوہ ہزار وے
بکڑے، بچار ویار وے، ٹھنڈی نہیں ہنڑ عار وے
سُتڑی کوں کلھڑا چھوڑ گیوں واگاں وطن تے موڑ گیوں،
سُنجھ بر دی سنگت تروڑ گیوں لٹ دھار ظلم اندھار وے

ہن ظلم توں کر بس کڈیں
زلڑے فرید دے وس کڈیں
وس رس اتے کھل ہس کڈیں
جیونڑ دے ڈینہہ ہن چار دے

کافی نمبر ۱۵۹

اج بن موں برج راج بنسری بجائی
بنسری بجائی اگم گیت گائی
رت سہاگ بھاگ پھاگ راگ رنگ پیا سنگ
بھیو آنند انگ انگ ہر موں سربائی
کو نج موں بھلی کرشن سے کھیلوں ہوری
پریم نیم کی گلال کو اڑائی
بین بین چین میں بین تھیو نہیں بین
اہند گھن گھور شور جو سے مچائی
سن مینہ سمادھ سدھ وا لاگ رہو
جہاں گھٹ وہر ٹ پٹ جوتیں جگائی
کہاں گنگ گومتی جمنا ارم گنگ
دل جل موں ڈوب ڈوب تیرتھ پربائی
کاشی متھرا پراگ برما بشن مہیش
سب ہی اپنے بھیس کیوں بیج لین جائی
برم کی فرید کھیل بسری جگت موں بیل
درمٹ کے پھول کو پھلا کے پھل کھائی

کافی نمبر ۱۶۰

اج پھلوں سیج سنگر سنڈی ہے
تتی تول سڑی چک پنیدی ہے
ڈینہہ فراق اساں سر گڑکے
دلڑی پھڑکے چھاتی تھڑکے
سول نویں نت ڈیون دڑکے
سختی سخت ستیندی ہے
اجڑی نگت بھٹڑے بھٹڑے
ہار حمیلاں سہرے ترٹڑے
اے ڈکھ کٹھڑے سکھڑیں کھڑے
پل پل پیڑ مو بھنیندی ہے

وطن پیاساں چایاں ختکیاں، خوشیاں ڈُسکیاں مونجھاں مُسکیاں
ساکوں ڈُوڑیاں ڈُوڑیاں خشکیاں، قسمت رُخ بدلیندی ہے،
پاس نہ کیتی آس دلیں دے یاری تروڑی یار چھیندے،
مانڑ وَنجایم مانڑ مہیں دے جندڑی کھتر کریندی ہے،
مستک لکھڑی پیش پیوسے، یار فرید نہ کھڑ مُکلیوسے،
بیدرداں دے ساتھ رُلیوسے، سب کئی جھنڑیں ڈیندی ہے

کافی نمبر ١٦١

اَج ڈٹھڑی سِک دیدار دی ہے مَتاں آئی نگری دِلدار دی ہے،
ارض مقدّس ملک عرب دی، ہر ہر وادی فرح طرب دی،
منزل منزل طرح عجب دی، ساری وضع سنگار دی ہے،
ہَر ہَر قطرہ آب ہے کوثر گرد و غبار ہے مشک تے عنبر،
کرڑ کنڈا شمشاد صنوبر، خار دی شکل بہار دی ہے،
عرب شریف ہے سونہڑیں ساری نازک ناز دے متواری
تھیواں داری لکھ لکھ واری دار نبی مختار دی ہے
آئے حج عُمرے دے وارے سبھ رَل مِل لبیک پکارے
جنہیں ڈیکھاں رب نہ ملے دِسری حُب گھر بار دی ہے
انگن نہ بھاوے تے گھر کھاوے ساڑے توں نہالی تا وے،
کئی شئے اصلوں مَحض نہ بھاوے سِک ہِک سانول یار دی ہے،

عشق فریدؔ خرید کیتو سے ــ کُل کاروں آزاد تھیوسے
سُرخی سیندھ مُساگ گیو سے ــ ناکل کجلے دھار دی ہے

کافی نمبر ۱۶۲

اَج رنگ رُخ تے وَیلہ ہے ــ مُتاں ماہی ماہنڑوں گھلیا ہے
جنگل بیلے سبزی چھائی ــ رونق روز بروز سوائی
رَل مِل سیّاں ڈیون وَدھائی ــ رانجھن لوں لوں رَلیا ہے
کانہہ کہیلے خُنکی چھائی ــ چائی لیاندے لُور للائی
گُل پھُل کر دے حُسن نمائی ــ سُکھ ملیا ڈُکھ ٹلیا ہے
رانجھن جوگی میڈا ماہی ــ مَیں بے واہی دلہے واہی
روز ازل توں اس دی آہی ــ جَیں دلڑی نوں مَلیا ہے
ڈھولنڑ ڈِتی بانہہ سِراندی ــ سَس ننانڑ تھئی دَرماندی
کھیڑیں بھیڑیں حسرت آندی ــ کوئی گلیا تے کوئی جلیا ہے
ماہی کیتے تھوکیں ڈیرے ــ تھئے ہُنڑ میرے بھاگ بھلیرے
ہتھ گانے سِر سوہندے سہرے ــ باغ خوشی دا پھلیا ہے
تھیوے سُول کنوں جی واندا ــ گذریا ویلا وقت ڈکھاندا
یار فریدؔ ملیوم دل بھاندا!
بخت اساں دل ڈھلیا ہے،

کافی نمبر ۱۶۳

اَج فال فراق ڈُسیندی ہے　متاں یار کنوں نکھڑیندی ہے

سختیاں وَدھیاں سُکھ تھئے تھولے　رَنج والم غم سوز سمولے

چرکھا ڈکھڑی رُوں رُوں بولے　تَندڑنگی وَل پیندی ہے

سِیندھاں کِجریاں مِینڈیاں پھکڑیاں　لُوں لُوں وَینڑ وَلیندی ہے

تَول نہالیاں دار ڈِسیجن　ہار پُھلاندے خار ڈِسیجن

صحن حویلیاں بار ڈِسیجن　سَب شے مُونجھ وَدھیندی ہے

بھاگ گیا بدبختی جاگی　بانہہ چوڑیلی بھیوم ڈوہاگی

جِنڈیں ڈیکھاں سانول ساگی　جِنڈڑی مَر مَر وَیندی ہے

ڈوٹے، کنگن، کڑیاں، نیور　ٹکڑے بکنے۔ لُولے بَنیسر

کٹمالے تھئے نانگ برابر　چوسذب کلی جک پَیندی ہے

نظر نہ آوے رانجھن ماہی　کیتس بیوس تے بے واہی!

مُونجھ مونجھاری گل دی پھاہی　صبر آرام وَنجیندی ہے

درد کنوں مُنہ ساوا پیلا　چولا کالا۔ لوچھن نیلا!

توں بن اساڈا کو جھا حیلہ　ہَر کئی سخت اَلیندی ہے

سونڑ شگون سبھے تھئے پُھٹڑے　وصل وصال دے سانگے تُرٹڑے

نین نبھائے رو رو ٹُٹڑے　دلڑی کیس کریندی ہے

چیتر بہار خزان ڈِسیجے　جھوک سبھی ویران ڈِسیجے

ناں کوئی علم نہ بانڑ ڈِسیجے　روہی ڈینڑ ڈَریندی ہے

یار فرید نہ کھڑ مُکلایا! باری بار ہجر سر آیا!
سِک ساڑ یا تے تانگھاں تایا قسمت رِدھے ڈینِدی ہے

کافی نمبر ۱۶۴

اَج کل اَکھ پھُر کاندی ہے کئی خبر وصال دی آندی ہے
وقت مِلنڑ دی موسم آئی لذّت روز بروز سوائی
خوشیاں کر دی نا پیوے جائی کیا بردی کیا باندی ہے
درد و الم برباد تھیوسے، جنگل بیلا شاد تھیوسے
ویرانہ آباد تھیوسے! فرحت مُول نہ جاندی ہے،
ہر ویلے ہر آن ہے شادی ڈیوِن لوک مبارک بادی،
ہر آزاروں تھئی آزادی سُول کنوں دِل واندی ہے،
رانجھن جوگی آیُم ویڑھے، سڑدے مردے کھیڑے بھیڑے
ہنڑ دَت ساکوں کون نکھیڑے، پلپل باہنہ سِراندی ہے،
تھیا فرید سُہاگ سوایا مولا جھوک نوں آن وسایا!
رانجھن میڈا ایں گھر آیا! جیں کارن دل ماندی ہے

کافی نمبر ۱۶۵

اُج مانگھ مہینے دی ناؤیں وے دل آنوِیں آ گل لانویں وے
رُت رنگیلی تے ساعت سونڑھیں موسم گل پھُل دی من موہڑیں،

مُٹھڑی رُتی ہ کبی ا ے تو گوبلی بھیرے

مُستانی ڈکھڑیں کو سنڑیں
ساؤنل صحن سُہانویں وے
سیّاں ناز نواز کریندیاں،
کجلہ سُرخی مانگ ہنڑیاں!
چیتر سہندیاں وَر گل لیندیاں
مَیں گھر دی پوں پاویں وے،
مُٹھڑی رُپ الوپ وِسارے
ڈُکھڑی رِندیں عمر گزارے،
سونڑھاں ڈٹے کر کوٹے لارے،
آندیں ناں مُڑ جاویں وے،
کھیڑے بھیڑے رکھن بکھیڑے
سَس نِنانڑاں لانوم جھیڑے،
چاک مہینڈا آوڑ ویڑھے
تتڑی نوں ناں تانویں وے
سیّاں جُگتاں نوکاں کر دیاں
ہنڑیں ہاپ کریندیاں بردیاں
مِل ماہی ہنڑ بھٹ گھت سر دیاں
ناں دُھوتیں لاج لجاویں وے
توں بِن میرا ہور نہ کوئی!
طعنے مارم خلق سبھوئی
روز ازل دی تیری ہوئی،
لگڑی توڑ نبھاویں وے
ساہوں بھنڑا اکھیاں نیرے،
چولی چُنری لیر کیترے،
دُں لوں میرڑھاں لکھ لکھ پھیرے
الڑے زخم مِٹاویں وے
رِنیھہ فرید فقر دی موڑی
باجھ بِرہُوں دے کُل گل کوڑی
مَردیں جِنیدیں نیویں پوری
دِل نوں داغ نہ لاویں وے

کافی نمبر ۱۶۶

اَج مانگھ ہینے دی یادھی وے
کیوں ہیٹھیں یار وِساری وے
آئی موسم چیتر بہاراں
سینگیاں سرتیاں ملیاں یاراں

ڈوبھے لہریں تار متاراں
سیاں دھانون گانون گانون!
مانگ نڑانون دھڑیاں گندھانون
سرخی کجلہ مہندی سُہندی،
ہیں مٹھڑی غم لٹڑی ہندی،
زیور پانون پیڑے لانون،
بانہہ سراندی در گل لانون،
رت سونڑھیں تے وقت سکھیلے
میکوں وی رب رانجھن میلے،
گل پھل دھجراں جوڑ ڈکھادم،
دل دل حسرت سڑے آنوم
اجڑے سہرے ہار کمانڑیں
گزرے ارے مانڑ ترانڑیں،
راتیں نندر نہ ڈینہہ قرارے،
تول نہالی ڈسدی دارے
بانہہ چوڑیلی سِک سِک ہٹڑی
پریت کلکڑی ریت اپھٹڑی
ماہی مٹھڑا گل نہ لانوم، !
باس گلاندی ساہ موجھادم،

ہک میں مفت آزاری وے
سبھوں ہار سنگار سہاون
ہیں سر ڈکھڑے باری وے
ہر ہک اپنے ڈھول نوں مہندی
کردی لکھ لکھ زاری وے
کنتھ رجھاون سیجھ سہاون،
میں ہک سولاں ماری وے
انگن سہیلے گھر البیلے،
قسمت ڈیوم واری وے،
بلبل بھونرے خوشیاں پانوم
پلپل چھمم کٹاری وے
ناز نوازے تول دھانڑیں
لکڑی شہر خواری وے،
ہر ہر ویلے دار مدارے،
تنڑی اوڑک ہاری وے
گل نہ لاوے ڈینڈا اپھڑی
ڈبھڑی یاردی یاری وے
گانے گہنڑیں کھاونڑ آدم،
ساڑے باد بہاری وے،

دردانددہ تے ڈُک رُکشا لے، سوز بچالے اکھیاں نلے،
شالا یار فرید سنبھالے، ظالم موںجھ موںجھاری وے

کافی نمبر ۱۶۷

آ چُنڑدوں رل یار! پیلوں پکیاں نی وے،
کئی بگڑیاں کئی ساویاں پیلیاں، کئی بھوریاں کئی پھکڑیاں نیلیاں
کئی اودیاں، گلنار، کٹوریاں رتیاں نی وے
بار تھئی ہے رشک ارم دی، سک سڑ گئی جڑھ ڈکھڑے غم دی
ہر جا باغ بہار! ساکھاں چکھیاں نی وے،
پیلوں ڈیلھیاں دیاں گلزاراں، کہیں گل ٹوپیاں کہیں سر کھاریاں
کئی لاہ بیٹھیاں بار، ! بھر بھر پچھیاں نی وے،
جال جلوٹیں تھئی آبادی، پل پل خوشیاں دم دم شادی
لوکی سہنس ہزار! کل نے پھکیاں نی وے،
حوراں، پریاں ٹولے ٹولے، حسن دیاں ہیلاں ہسول دے جھولے
راتیں ٹھڈریاں ٹھار، کوتینیں تتیاں نی وے،
رکھدے ناز حسن پروردے، ابرو تیغ تے تیر نظر دے
تیز تکھے ہتھیار، ! دلیاں پھٹیاں نی وے،
کئی ڈیون ان نال برابر، کئی گھن آدن ڈیڈھے کر کر
کئی ویچن بازار، تلیاں تکیاں نی وے

کئی دُھپ وِچ دی چُنڑدیاں ہنڈیاں
کئی گھن چھاں چھوڑے بہندیاں،
کئی چنڑ چُنڑ پیاں ہار
ہُنڈیاں بھکیاں نی وے
ایڈوں عشوے غمزے نخرے
اوڈوں یار رخرایتی بھرے
کسنڑ کا نڑ تیار،
راندیاں رسیاں نی وے
پیلوں چُنڑدیں بوچھن لیراں
چولا دی بھیا لیر کیتراں،
گلڑے کرن پچار،
سِنگیاں سکیاں نی وے
آیاں پیلوں چُنڑن بے سلنگے
اڈڑ کِھڑیاں فریدن وانگے،
چھوڑ آرام قرار،
ہکیاں بکیاں نی وے

کافی نمبر ۱۶۸

اَج ڈیرھا پیا بھاندا ہے،
کوئی وصل سنہڑا آندا ہے،
مِل مِل آئے بادل کارے،
بجلی چمکے مینہ چُھنکارے،
گج گج گاج کرے دھد کارے،
جھوک سہاگ سہاندا ہے
ٹوبھے اُچھلن ہال نہ ماوے
رانیں یار اساں گل لاوے
ہر کوئی فرحت نال بنھلوے
ہک ہک ڈکھ پیا کھاندا ہے،
کوئل کوکے مور چنگھاڑے،
اغن پپیہے کرن بلارے
ہر ہر دِشی کر للھ کارے،
گیت خوشی دے گاندا ہے،
دشت بیاباں ڈسن بہاراں
برٹے بوٹے سہنس تواراں،
راحت ہوئی ہے تار متاراں،
پچولے انگ نہ ماندا ہے،

چنڑکے کردے چنڑک سہیلی، دیہلے آن سنبھالیم ہیلی،
سینڈھ فرید رکھاں کیوں میلی ناز نواز سُبھاندا ہے،

کافی نمبر ۱۶۹

اَجھوّ مارو رلیو، دل نہ مانڈی ہتی
سُوہے سیج کوں ساڑتے درنج متراں دی ہتی
بانڈی بردی، یار دی بردی بانڈی ہتی،
عیروں الفت یار دے دلڑی وانڈی ہتی
نینھ نبھیندیں مر گیوم، پَل کانڈھی ہتی!
تانگھ فرید نوں آکھدی بَرڈوں پانڈھی ہتی

کافی نمبر ۱۷۰

الف اِکو ہم بس ہے میاں جی

ہو کھانڑیں مُول نہ بھانڑیں، الف اگیوم دل کھس دے میاں جی
بے تے دی ہئی گل نہ کائی، الف ہکیتم بے دس دے میاں جی
کھٹ رکھ فقہ اصول دے مسلے ابے ہوں دا ڈس دے میاں جی،
جے کر لگ دے چاٹ برہوں دی جایاں کوں قریسین کردے میاں جی،
برہوں سکھیں تے برہوں سکھائیں ہئی شاباس شاباس دے میاں جی!
جے نہ سبق برہوں دا ڈتڑدے اج کل ویساں نس دے میاں جی،

جینڈیں مویں ہک یار دے رہسوں، وسری ہور ہوس وے میاں جی،
منتر پریت دا پھوک شکاریں، لنگڑیں ہم لس وے میاں جی،
اُلفت زردی گھر دی وردی، ناں رہ گئی ہک خس وے میاں جی،
رانجھنڑ میڈا میں رانجھنڑ دی، کھیڑیاں دے مونہہ بھس وے میاں جی
سٹ گھر بار تے بار وسیساں بدلیں کیتی لس وے میاں جی،
علم عمل بھل ویسی جے کر، عشق پیو کن رس وے میاں جی،
اور ک عشق اندر جند ڈیسوں ناں سمجھیں کھل ہس وے میاں جی،
نینہہ کڈ دکڑاں پیو سے پھٹرے ناں ہئی قلم تے مس وے میاں جی
ناں اجکل دی یار دے دل دی، روز ازل دی ہس وے میاں جی!
عشقوں مول فرید نہ پھرسوں، روز نویں ہم چس وے میاں جی،

کافی نمبر ۱۷۱

اللہ میلے ول سنگ یارا،
بردی توں دلبر دی،
ناز نزاکت، حسن ملاحت کیا چالیں کیا ڈھنگ یارا
سونڑھیں طرح نظر دی
عشوے غمزے کرن لڑائی چشماں کردیاں جنگ یارا
ڈاڈھے ظلم قہر دی،
ہر ہر کاکل نانگ ورادھا، زلف مرینڈی ڈنگ یارا،

لڑدی مول نہ اڑدی،

قامت یار قیامت ساری سہنس فریب فرنگ یارا،

کردی جو جو سردی

تیر نگہ دا رگ رگ رچیا، سارا بدن چور نگ یارا

نگڑی نوک ہنر دی،

عشق فرید رلایم بردوح ہڈ ہڈ تے انگ انگ یارا

نکھڑیم کونج وِلھردی

کافی نمبر ۱۷۲

اَلیَومُ لَصَرُ حَدِیدُ وے ہر وقت یار تے دید وے

کھولی عشق قلب کلید وے تھئے گھڑے راز پدید وے،

ڈینہہ رات ساڈڑی عید وے تھیا البعد سخت بعید وے،

غیروں ہے قطع برید وے، ہٹ کھٹ گئی تقلید وے،

دل مل گھدی توحید وے ہے حال روز مزید وے،

ہر لحظہ شوق شدید وے ہر آن ذوق جدید وے،

امارہ نفس عنید وے، کر صلح تھیوم مرید وے،

وہ جذب دی تائید وے وہ فقر دی تمہید وے

تھی محو گفت وشنید وے، گئے وسر وعدو وعید وے،

ٹھنڈی نہیں تشدید وے، کا وڑا تے تہدید وے،

ایہو اَدنے عبد فریدوے ازلوں ہے دید خریدوے

کافی نمبر ۱۷۳

اُٹھ درد منداں دے دیرے، جتھ کُرڑ کنڈا لُونی ڈھیرے

لے اُچے ٹبڑے عالی اے سونہڑیں ککڑی والی،

ہن مشتاقاں دے والی، ہیا کون قدم اتھ پھیرے،

کِھپ کھاراں تے لئی لانڑیں سنڑھ پھوگ ہوُں من بھانڑیں

تھل سبے ڈُہر ٹکانڑیں ! ہر بھٹ بھٹ نال بسیرے

مُڈ جھوکاں تے ترٹا ڈے رس پُھٹڑے کھیلاں کھانڈے،

واہ تکیہ گاہ اساڈے، ہُنڑ ہووے کون نکھیڑے،

ٹب ٹوبھے باہیں سوہندے وِچ چُکے دل نوُں موہندے

جی ہر ویلے پیا لوہندے، ہے ہر دم ہوون نیڑے،

جھڑ گاجاں، بجلیاں بادل، کیا چِٹڑے گورے ساونل

سِک ساونل کرے اُباہل، لڈ ہوت وسم آ دیڑھے

وِلھ ککڑیاں ریہجڑ پھریاں کئی سبز متیرے کھکڑیاں،

کئی گدریاں پیلیاں ککھٹیاں سرڑہی سوہندے سہرے

خوش فطرن عطروں بھنڑی، گز لائی ساوی سنڑی

کھا ساگ پوسی دی پھُنٹری رنبھ وِیندے وقت سکھیرے

دل ہر ویلے پیئی تانگھے، ! دِرنج ڈیکھاں مال دے لانگھے

بکریں، بکریاں، بھیڈاں چانگھے   لنگھ لونڈم قدم اگیرے،
سُنج واہ اساڈیاں جھوکاں،   سُنڑ کملے کردے ٹوکاں،
کجھ خبر نہیں اِنہاں لوکاں   دل پھٹے سخت اڈیڑے
بٹھ شہر، بازار عمارت،   بے واہی بر ہوُن بشارت،
پرَبے شک عشق اشارت،   چھڈ جھگڑے کوُڑے جھیڑے
تھیاں رُوہی مینگھ ملھاراں   گُل گُل گلزار بہاراں،
وِچ سوہندیاں گھنڈ تواراں   ہر ٹوبھے چھانگاں چھیڑے
سو ککڑے کنڈڑے کاٹھیاں   نکھ ڈونگر اوکھیاں گھاٹیاں
سب ڈِنگڑے وَڑے چاٹیاں   جِتھ تھیوم فرید دہیرے،

کافی نمبر ۱۷۴

اے عشق نہیں سر رُوہ ہے   ڈُکھیں سُولیں دا انبوہ ہے،
ناں تولہہ ٹانگ سنداری   ہیں من تاری تے نیں باری،
ہینہ پوری رات اندھاری،   ہیا خاص مہینہ پوہ ہے،
تھی یار رکھے ہم رازی،   ہے کوُڑی حیلہ سازی،
ہے ہیچ اتے ٹھگ بازی،   اے لطف نہیں کوئی درُوہ ہے
پیاں گھوُنج پنل دیاں خبراں،   گیاں رگ اندر دیاں ڈمراں،
جدڑاں عاشقاں بدھیاں کمراں   تھئی دلّی ڈھائی کوہ ہے،
رو رنگ رِنگ کہم کریہل،   بٹھ ڈکھ سکھ رَج بکھ دی گل،

دم جلیندیں توڑیں گھہل، جتھ جوہ جتن دی بھوہ ہے
ناں یار فرید ملیسے، ناں در دیں واند ڈتو سے،
پندھ کر کر ہٹ پیو سے، سندھ سندھ دی بھتی موسے

کافی نمبر ۱۷۵

آئے مست ڈہاڑے ساونڑ دے واہ ساونڑ دے من بھاونڑ دے
بدلے پوب، مارڈ ڈھنڑ دے کجلے بھورے سوسون دے
چارے طرفوں زور پون دے سارے جوڑ ساونڑ دے،
چکویاں، چکورے اغن پپیہے، کوئل مور پچونے چیہے،
سہنس چکور چنڈور پپیہے! شاغل گیت سناونڑ دے
ڈیہاں پینگھاں سائیاں پیلیاں راتیں کھمڑیاں کھمن رنگیلیاں
گج گج گاجاں گجن رسیلیاں وقت سنگار سہاونڑ دے
روہی راوے تھیاں گلزاراں تھل چتر انگ وی باغ بہاراں
گھنڈ تواراں بارش باراں، چیچے دھلونڑ گاونڑ دے
چاندنیں رات ملہاری ڈینہہ ہے ٹھڈڑیاں ہیلاں رم جھم مینہہ ہے
سوہنڑیں موسم نگر انہہ ہے، گئے ویلے غم کھاونڑ دے،
مدمستانی تے خوش دنڑے، سا ہوں سوہے کیسر بھنڑے
سہجوں مینہہ برساتوں سنڑے جھڑ گے لانگھے لاونڑ دے،
ویہنہ فرید آباد تھیو سے! مال مویشی شاد تھیو سے،

دِل درد٘وں آزاد تھیوسے ۔۔۔ چولے انگ نہ ما نونڑدے

کافی نمبر ۱۷۶

ایتھے نازاد سانولڑے دے ۔۔۔ ہن باعث عشق اولڑیدے

گئے ویلے بھاگ سولڑیدے ۔۔۔ آئے دورے ڈکھ کلڑیدے

ڈتے پیش فراق پنلڑیدے، ۔۔۔ ڈکھے پنڈے مارو تھلڑیدے

گئے گزر ڈہاڑے رلڑیدے ۔۔۔ ترسلڑے عیش سوکھلڑیدے،

ہن پربت روہ جبلڑیدے، ۔۔۔ سکھیاں تھئے دِل جلڑیدے،

جڑ کیتے برہوں چپول متھی، ۔۔۔ گیا ہار سنگار دا ٹول اٹھی،

لگی پھکڑی ہو ہو دول پھٹی ۔۔۔ واہ بھلڑے بھاگاں بھلڑیدے

سب مصری کھنڈ نبات بھلیم ۔۔۔ اعجاز مسیح دی بات بھلیم،

مے کوثر آب حیات بھلیم، ۔۔۔ سنڑ شوخ سخن راولڑیدے

لگا نینہہ نیارڑی پیڑ اساں ۔۔۔ دل چبھڑے برچھے تیر اساں،

سو نشتر لکھ لکھ پیڑھ لساں ۔۔۔ نبھ وقت جھکے درملڑیدے،

لگی نوک نظر گیا ہوش ہنر، ۔۔۔ رہے درد اندر سدا سول جگر

ڈورڑے ظلم قہر ڈٹھاں مونہہ نہ ڈبھر ۔۔۔ ڈکھے روہ ڈونگر راہ ولڑیدے

سٹ مخمل ململ رنگ محل ۔۔۔ گئے سانگ بدل کوئی لہم کل،

رکھ راغس کھل ممین ڈینہ رس ول ۔۔۔ آئے پیش سنبھل سر کلھڑیدے،

ول ول پیا زلف پنل دا کل ۔۔۔ پے سو نا وچل پے رڈک آٹل

گئے سُکھ ڈھل گیاں خوشیاں جل
دِل چِلڑے نیش اُجلڑیدے،
کل کارُوں عشق فرید کیتا!
گھر باروں بر ہوں بعید کیتا
ہر پل پل شوق جدید کیتا
مُونہہ نور بھرے نرملڑیدے

کافی نمبر ۱۷۷

بٹھ مگھیانڑاں راج پانڑاں
واہ بھانڑیں مَن بھانڑیں اساڈے
ستّر دُھوئیں کانہہ کھیلے
بیک ہانڑیں ترانڑیں اساڈے
سُنڑ تو سہیلیاں سینگیاں سیّاں،
برہُوں ڈِتیاں ڈکھیں ہتھ پیّاں،
چولا اَبو چھتڑ دھیّاں دھیّاں،
خونِ جگر تھئے کھانڑیں لساڈے
ہار ہنجوں دا گل وِچ پاواں،
سُولاں دی نت سیج سُہانواں،
ما پیو بھایاں مول نہ بھاواں!
ویری دوست پُرانڑیں ساڈے
ضعف تن وِچ ست نہ تن وِچ،
بھاہ جگر وِچ دُود دہن وِچ،
دل ڑی غرق اندوہ محن وِچ
دردِ نین کمانڑیں اساڈے
چھڈ گیا تمج شہر دا والی،!
بھل ماڑو دی ککڑی والی،
ککڑے کنڈڑے تول نہالی،
ڈلہ سلہ پتھر دہانڑیں ساڈے
پینگھ پپل مکانڑیں بھل گئے
گانے کھنڑیں سہرے بھل گئے،
گھر در جاہ ٹکانڑیں بھل گئے
پڑپے یارا یانڑیں اساڈے
مُفت فرید ندامت چایم،
سمجھ سنبھل کر نیہہ نہ لایم،
ساری پت پرتیت ونجایم
تھڑ گئے عقل سیانڑیں ساڈے

کافی نمبر ۱۷۸

برہوں پیو سے پکھڑے ، بے کل ڈھنڈڑے چکڑے ،
پیت پرم دی چاشنی چکھڑیم ، دسرے ڈکھڑے پکھڑے ،
عشق دی بات نہ سمجھن اصلوں ، اے ملوانے رکھڑے ،
ادّ جنی رجی جب ہویا ، شرع مسائل ٹکڑے ،
ہمہ اوست دا سبق گھدوسے ، فاش تھئے گجھ ٹکڑے
رہیں راہوں پھرساں توڑیں ، سر تھیسم سو ٹکڑے ،
محض فرید نہیں کئی حاجت ، ہیوں ہک نینہہ دے بکھڑے ،

کافی نمبر ۱۷۹

بن یار مٹھل میں دیساں مر ، جیں باجھوں ہک پل کو نہ سرے
چھڈ ہوت اکھڑی کیچ گیا ، سو پیڑا اٹھی لکھ پور پیا ،
ہی پٹ پٹ ٹکڑی شام سحر ، پٹی پریت دے ڈسدے پندھڑے
مٹھا مارو محبوب ملھیسر وسے ، رت رواں سارا لوک ہسے
تھیساں برڈ دراہی ست گھروَر ، توڑے یار قبول کرے نہ کرے
گھٹی ناز نگاہ اڈیرڑے دی ، مٹھی لذت عشق بکھیڑے دی
موئیں جنیدیں تادم روز حشر ، اللہ دل توں ہول نہیں وسرے
واہ دلبر تیڈڑی یاری ہے ، لگی پھکڑی شہر خواری ہے
دل سڑدی جلدی جان جگر ، سر لوٹے پڑنے جھنس ذرے

شالا بھیوم وصل دا سانگ کڈیں، مٹے لُنڑی دلڈی تانگ کڈیں،
ٹلے سخت پہر کرے بخت دہر سونڑھاں صحن سُنجیں دے پیر دھرے
آ انگن فرید دے یار مٹھل، ساری عمر گئی جُھک جُھکدیں ڈھل
کر لُطف مہر بنڑ ظلم قہر، دل ڈُکھڑی مُنڈڑے ساہ بھرے

کافی نمبر ۱۸۰

بھانڑ وسایا یار پہینڈے، بیٹ سہایا نڑ پہینڈے،
اصلوں مول نہ ولیاں رہی کانہہ کھیلے دلڑی موہی،
رانجھن دی سر چیاں ڈوہی، تن من ملک تہینڈرے
گائیں دبتی تے منجھیاں لیساں نیں چندن تے جھوک بنڑیاں
بیلا بیلی نال سوہیساں، ! جیڑھا چاک سڈیندے،
ماراں ڈھلے پاداں فالاں ساری عمر تیڈے سنگ جالاں
رنگ پور ساڑاں سارتہ بجالاں بنڑ کھڑے موئے جیندے،
جاں جاں کنڑیں رنگ سُنڑیندی جنڈڑی صدقے گھولے تھیندی
پاہ بنہا مے تے دُھوڑ پہینڈی ڈسدا نور اکھیں دے،
ہر دم یار دے نام سڈیواں، شالا ناں بے واہی تھیواں،
باجھ تیڈی دے باجھ نہ جیواں بیا کوئی کون کہیندڑے
ہیر سلیٹی پیو چاک بنڑیٹی، ! ناز بنیٹی مُشک پلیٹی، !
آ تقدیروں چاک چکیٹی، ہنڑ ڈیکھو کیا تھیندے،

چاکی الڑے چاک چکائے، وسریا ماپیو، ماپیو جائے،
ملمے چاچے تے ہمسائے انڑ سُو ہیں نظر پیندے،
یار چینا ہُوں رانجھن آیا، جھنگ سیالیں پھیرا پایا
ہیرے نُوں جُر جادو لایا! کیتونیں چھپ چھپیندے،
گھنڑے وکڑے ٹوبھے تاڈے، سب وسرائے نیڑے تانڈے
آوس ساڈول کول اساڈے بٹھ گھت دردہ ڈلیندے،
موسم مست ڈہاڑے بھلڑے، ڈاگاں ملڑے ساوے تلڑے
بھاگ سہاگ فرید سولڑے اکھیاں نال ڈسیندے،

کافی نمبر ۱۸۱

بے صُورت، صُورت اولے کر ناز ادا گھنڈ کھولے
ہر ہر جا تِج رانجھن ماہی، آیا نال صفات کماہی،
سب سُر انہد مرلی واہی، رمز حقائق چولے،
وفی انفسکم بھید بتاوے نحن اقرب بین بجاوے
لو لُتیتم گیت سنڑاوے، لفظ ان الحق لوے،
جو کوئی دل ڈوں دھیان رکھیسی سارے جھگڑے راز نوں ہیسی،
اثنینیت کُل اُٹھ ویسی، بجھ پوسن سبھ بھولے،
ہک جا ہن احکام شریعت، ہک جا ہن اسرار طریقت،
تھیسے کیا دریافت حقیقت کون اے بھولے بھولے،

ناں رُل ڈکھڑی رہ جبل وِچ،
ناں بھتی اُدکھی مارُو تھل وِچ،
پہلوءِ دوش کنار بغل وِچ،
یار پُنل ہے کولے !
فخرِ جہان ہک ریت سکھائی !
اصلوں حاجت رہی نہ کائی
دِل تُر تُرڑ دُھم دھام مچائی
بھئے گُن گیان سمولے، !
رنگ پور دے ہن پنتھ نیارے
ہِک نوں بوڑے ہِک نوں تارے
ہِک پیا جیندے ہِک پیا ہارے
تُلدے ماسے تولے،
فاش فریدا ے وعظ سنڑاتوں
عالِم جاہِل شاہ گدا کوں،
جے کوئی چلہے فقر فنا کوں،
اپڑیں آپ کوں گولے،

کافی نمبر ۱۸۲

پئی پریت دے پندھ پریرے
برُے برہوں دے بار پریرے
جانڑے مُول نہ جانڑے بھانڑیں
یار دے مَن نوں بھانڑیں،
گانے گہنڑیں مہوے کھانڑیں
وسرے تول وِہانڑیں
راج بہانڑیں حسن دمانڑیں
گذرے بھاگ بھلیرے
ڈول خوشی دے رول ڈتے
واہ سُولاں لائی کانی،
ڈھول نہ نیتم کول مُٹھی،
گیا جوبن جوش جوانی
ہار سِنگار نہ کھڑ مکلایا !
ترُوٹڑے پھلوں سہرے
بادل کالے پُورب والے
نلے باد شملے !
بارش نالے وقت سکھالے
موسم رُوپ ڈِکھلے،

سوز اُگا لے پوُون اُبالے ! یار نہیں ہے ویڑھے ،
چیت بہاراں کھیت ہزاراں ٹوُبھے تار متاراں
گُل گلزاراں لکھ لکھ کاراں کنڑیں پوون تواراں ،
جوُہ پڑ ساڑاں جھوک اُجاڑاں دوست نہ وَسدا نیڑے
تانگاں یار دیاں سانگاں ، کنڑیں برہوں سُنڑائیاں بانگاں
کِھڑے وال تے اُجڑیاں مانگاں لِکھ لِکھ ہجر دیاں کانگاں ،
کُردی چانگھاں سجّن نہ تانگاں سُکھدے ہُڈ گئے ہیڑے ،
راہ جبل دے مار وُھل دے ، سانگ کُسانگ اجل دے ،
آدِن یاد پُنل دے دُلڑے ، پُر پوُون پل پل دے ،
دُکھڑے ڈول پھٹڑے گھلدے درد اندوہ گھنیرے ،
ویس وَٹیاں ویس چھوڑیاں جوگن بھئی گزریاں ،
خاک اڈیلیاں ڈھونڈی لیاں نازک نینہ نبھیساں !
شرم لوڑھیساں بھرم لوڑیساں کیجو کِھلسن کیہڑے ،
نوک غماندی چوک ڈُکھاندی ، دم دم دل درماندی ،
رات ڈینہاں تڑپاندی کٹھڑی ہنیڑیں سٹھڑیں کھاندی ،
سیج نہ بھاندی پئی کُرلاندی مٹھڑی عشق اَدیڑے ،
دلڑی حرمل اکھیاں بل بل ، پیریں چھل چھل چھالے ،
نِرَل درد اندر دے درَل ، ڈِتڑے روگ کشالے ، !
جل بل تے متھ مل مل کوکاں ، زخم پئے ونج زیرے

لالی لوٹے تے کانگا بولے، بھتواں اودے گھولے،
مرغ مولے کرن چہولے، ناں ڈٹے راول رولے،
سارے سونہڑ شگون سمولے وڑ دیڑھے بُتھ جھیڑے،
کیا دردی ہجوری ادرک، ونجڑاں جھوک ضروری،
پوری نیساں سِک سانول دی ہم ایمان دی موڑی !
پوری جھوسی خاک پٹی دی، کرسم تپ کیح وہیڑے
اگ لائی ٹھرکائی زنگت، چشماں چوٹ چلائی،
دیداں کرن لڑائی رمزاں جرڑ کر چاٹ چکھائی،
بے وا ہی دے نال اجائی غمزے رکھن بکھیڑے،
اللہ داسی ماناں ماسی، شہر بھنبھور دی واسی،
طرح اوداسی سخت سیاہی بدن بھنبھوت سناسی،
کھوساں پھاسی بھتی بے آسی پلپل موت کھیڑے
جنگل بیلے سینہ مریلے، ڈوڑے ڈکھ ڈہیلے،
کپڑے میل کچیلے نہ گئے ہنسنڑ کھلنڑ دے ویلے، .
دیلے میلے کر البیلے، آوس ہوت اڈیرے
پینڈھ اڑانگے دلڑی تانگھے اکھے وصل دے سانگے،
ملنڑ مہانگے کوجھے لانگھے، چولا لو چھنڑ گھانگھے،
جوہ جتن دے ڈسم نہ چانگے، ناں کھاڑے نہ چھیڑے،
نیر جگر وچ پیڑ اندر وچ بیراں بیر ڈہیراں،

پیر مناواں دھیر نپاواں ، دِل دِلگیر نویراں ،
مارُو چھوڑ ملہیر سدھایا ، پئے لقدیر نکھیڑے ،
سٹیاں ہٹیاں پھٹیاں کٹیاں ، وٹیاں پٹیاں پتیاں !
گھٹیاں خوشیاں یارڑوں ہٹیاں ، سٹیاں سکھدیاں رتیاں
مٹھیاں تیغ برہوں دیاں کٹھیاں ، لُٹیاں ناز نویرے
درد جدید مزید ہمیشہ ! ریت پریت سوائی ،
پریت پرم دے گیت سکھایم ، نیت اساں سر چائی
عید فرید بعید سنڑیوسے ، غم کیتے دِل ڈیرے

کافی نمبر ۱۸۳

پردیسی یارا واپورب دی کھلے

ساونڑ مینہ برسات دی واری ، بھوگ بھلی کھپ پھلے ،
گاجاں گجگن بجلیاں لسکن ، ڈُودوں دِلڑی چھلے !
دھامن کترن سنڑدھے سہوں ، چھتر سُہاگ دا جھلے ،
جے تیں یانڑیں پھیر نہ گھتی ، کون بھلا سندھ کھلے ،
روز بروز فرید ہے لذت ، طبع ڈیہنوں ڈیہہ کھلے ،

کافی نمبر ۱۸۴

پرُ وحشت سُنجڑی روہی اے دِل دیوانی موہی

واہ یار پنل من بھاندا،
ہاں بردا تیڈڑے ناں دا،
وچ اکھیں قاصد بھلڑا
رل یار بھلاں وچ کلھڑا
بھئی رہی بر ڈوں چلساں،
وچ ساتھ پرینڈے رلساں
بھٹ توں بن چیتر بہاراں
دل ڈکھڑے درد ہزاراں
کیا زیور ہار چنبیلی،
بھیا عشق فرید اہیلی،

واہ دارو، درد دلاں دا
چم چاتم تیڈڑی ڈوہی،
ہے ساونڑ سخت سولڑا
ہئی قسم خدا دی ڈروہی،
دل راہوں مول نہ ولساں
وچ کرسوں روہی بوہی
سر سول آون کرواراں،
اندوہ کرن انبوہی،!
کیا بھلوں سیج سہیلی،
سبھ بھل گئے ایہی اوہی

کافی نمبر ۱۸۵

پل پل سول سوایا ہے،
دور گیا منظور دلیں دا،
شالا ڈھولنڑ ملم جہیندا
دشت بیاباں چال اساڈی
ماتم حال تے قال اساڈی
چاک کیتے دل چاک جہیندے
مرہم وصل وصال تہیندے

جی مفت ڈکھاں وچ آیا ہے
تن من دھن ہے مال جہیندا
درداں سخت ستایا ہے
سوز اندوہ دی چال اساڈی،
عشق بہوں ڈکھ لایا ہے،
کون کلڑے زخم کوں سیندے،
کھیڑا کوڑ اجایا ہے،!

رانجھن جوگی میں جگ گیانڑیں
بے زر ادس دے راہ وکانڑیں
مٹھڑی ہاری پھراں نمانڑیں،
نام نشان گنوایا ہے،
برہوں اُلٹی جُرڑ کر لائی،
سڑدیں بلدیں پھراں لوکائی
لوک کیا جانڑے پیڑ پرائی!
جو لکھیا سو پایا ہے،
چھڈ گیا رانجھن سِردا دالی،
کیتُس حال کنوں بے حالی،
ساڑاں سیجھ تے تول نہالی
سب کجھ، ہجر بھلایا ہے!
دل نوں لُٹیا عشق مریلے،
پھردی شہر تے جنگل بیلے،
متاں فرید کرے رب میلے،
تانگھ آرام ونجایا ہے،

کافی نمبر ۱۸۶

پرانڑیں پیڑ پئی گل دی، !
نہ گل دی دال دِرِل دی،
سدا جلدی تے ہٹ ملدی
اجل دی تانگ پل پل دی،
وتاں رُلدی پٹی تھلدی،
نہ ٹلدی سِک بروچل دی
سڑ ینڈی سیجھ بخمل دی،
تلیندی تول نرمل دی،
سنجی نوں سانگ ساونل دی،
ازل دی ہے نہ اجکل دی،
ڈکھاں ڈکھڑے ڈِتے ڈلاڈھے
ہڈاں داماس غم کھاڈھے،
ہمیشہ درد ہن وادھے،
پنل ولدیں کریں جلدی۔
اوبڑا عشق پیا جھولی،
لویراں ہے چنی چولی، !
نہ جمدیں وقت ماگھولی،
ڈِتی گولی ہلاہل دی،

درد اندوہ ہزاراں دل نوں، ڈکھ ڈیون لکھ ماراں دل نوں
سولاں دیاں تلواراں دل نوں حسرت برچھی لیندی ہے،
مونہہ نہ لینڈے سکے بھائی مہنڑیں ڈیوے ماپیو جائی
خویش قبیلے کرن لڑائی سس ننانڑ مریندی ہے
شوق فرید شعور لوڑھایم حال ونجایم قال گنوایم،
دھوڑی پایم خاک رمایم دل سبھ کیس کریندی ہے

کافی نمبر ۱۸۹

تا عشق بہوں گذریوسے، اتھو تھر نہ پیش ایوسے،
بھاہ برہوں دی ساڑ بچالیا ہڈ تن کیتس کیری،
یار لدھوسے جانی ویری لکھیا واہ ملیوسے!
جان جگر تن پارے پارے سینہ محض لویراں،
لوں لوں رگ رگ وچ سو پیڑاں ہجر برات ڈھیوسے،
ہنجڑوں ہاراں واٹ نہاراں بیٹھی کانگ اڈاراں،
جان جگر ہے جبیندا ڈیرا تنہا چھوڑ گیوسے،
پیت پرانڑیں من نوں بھانڑیں لذت بہت ڈکھالی،
مثل سمندر آتش اندر سو سو عیش لدھیوسے!
سڑ گیم جل گیم گل گیم، یار فرید نہ آیا،
سکدیں تپدیں مردیں کھپدیں نازک نینہہ نبھیوسے،

کافی نمبر ۱۹۰

تتے نینہہ سترڑی دے اُتے — حیران سارا لوک ہے
اے دل نہیں پکڑدی کھڈی — ماہی دجائی ڈھوک ہے
چِٹ بھتیٔ جوبن دی تار وے، — گئے کم، بھُلے کُل کار وے
توں بن تتی دا یار وے، — جیونڑ نہ جیونڑ بھوگ ہے
اوا پڑیں جاتے خوش وَسن — اتھ نین تھی بے وَس وسن،
کیوں لوک نہ ہیں تے ہسن، — مٹھڑی کوں چاتا پوک ہے
رو پٹ اساڈی کار ہے، — ڈُکھ سُول گانہڑاں ہار ہے
برہا رچیٹ گھر بار ہے، — مارو تھلاں وچ جھوک ہے
تھیا بخت ہیں تے تنگ ہے — سکھ دی ہمیشہ جنگ ہے
بجھڑا سہاگ دا رنگ ہے، — اجڑی سہاگ دی نوک ہے
بُرا فرید دا حال ہے، — سالوں نہ نیتم نال ہے،
نظرم وصال محال ہے — ڈُکھ دی نویں نت چوک ہے
حیران سارا لوک ہے

کافی نمبر ۱۹۱

توں بن حضرت یار — ہر دم پھراں حیرانی
ماہی باجھوں سول گھنیڑے — جیونڑ ہے بے کار
جانم دل دا جانی،

دِلبر جیہاں ہور نہ کوئی، خوبی دا سَر دار
صورت وِچ لاثانی

پُنل چھڈ کے کیچ سدھایا، کیتُس زار نزار
رو رو بھیتوم دیوانی

عشق اُوڑا پیش پیو سے دل نوں دار مدار
تن من سو سو کانی

درد فرید ہے چیز مہانگی تھیندے ڈنڑج وپار
جندڑی کر قربانی

کافی نمبر ۱۹۲

توں بن موت بھلی ویندم شالا مری
ڈکھاں ہکے ذری جیساں پل نہ گھڑی

پورب طرف ڈہوں مینگھ ملہار ڈھم بجلی لسک ڈتی گج گج گاج سُنڑ
رہساں اتھ نہ اڑی ویساں وطن وری

کنڑیں ووڑ پیوم رہی ڈکھڑی دی ڈھولا کل نہ لدھو گھڑیں گھڑی
بھا ڑیم چولی چُنی رو رو بھیوم چری

اُڑیں دیس ونجاں دل نوں تا تگھ تھیئے ڈیکھاں تاں ڈے لوبھے لانڑیں کھا
برڈوں راہی بھیواں سُولاں کرماں سڑی

اُونگاں لونگ اُٹھن ہر لیں کیتی ہے لس گھن گھن نام تیڈا رو ڈِھیاں بو

سانول تینوں ملاں یار پودم مری

مہندی مٹھی کجلا دھار گیوم ناز نواز بھکیا ہار سنگار گیوم !

بنیر تول بھناں اجڑی مانگھ دھڑی

کدز ٹلکیاں اٹول گیوم ! ڈکھڑے پکھڑے پئے خوشیاں ول گیوم

را ول جھگ لائی پرم جڑی،

کھمنز طفر ید جھوکاں یاد پوون اکھیاں نیر ہنجوں کر برسات وسن،

لکھ لکھ ڈہانہہ اُٹھم جاں جاں ڈسم جھڑی،

کافی نمبر ۱۹۳

تون بن مہیں دا چاک وے دلڑی غماندی جھوک ہے،

جو جو خوشی سبز تھئی صر صر ڈوکھاں توں سوک ہے

گئی ریت بھت ڈت گھت مندڑس اصلوں نہ ٹکیاں اٹھ منڈھوں

ساڑے نہ سہساں نت منڈھوں، لے گال روک دی روک ہے

رل مل تتی نوں تیندیاں رکھ ویروینٹر الیندیاں !

ہکڑیاں اولانبھے ڈیندیاں، ہکڑیاں دی نوک تے ٹوک ہے

ڈکھ سول ہار ہنڈیڑے، آئے سرتے سخت رنڈیپڑے

بدبخت ضعف بڈھڑے ! کیا ملیا تھوک کوں تھوک ہے

قسمت فرید دی تھئی پٹھی گیا رول سانول ڈے پٹھی !

چنڑے پدھرتے میں لٹی، خوش وسدا سارا لوک ہے،

کافی نمبر ۱۹۴

تیرا نینہہ نبھیساں زورے، ساکوں ہٹکے کون تے ہوڑے
جان جلیساں سیس سڑیساں سہجوں سوز سہیساں،
سارا شرم لوڑ ہیساں، ! ساری عار و یار اٹھیساں،
تن من دھن سبھ ملک سجن دے تونڑیں کیچو کرم وچھوڑے
عشق اُجاڑیم سُولاں ساڑیم دردا لائے دیرے،
روگ کروپ کشالے ہر دم گانے گھنٹڑیں سہرے،
رلج بہانڑیں تول وہانڑیں وسرے زورے تورے،
پکیے نوکاں کرم سوتیجے، مارم جگتاں نوکاں
مٹھڑی، دلڑی لٹڑی دا، ہے قبلہ یار دیاں جھوکاں
مائیو خویش قبیلہ مل مل! ڈینڈے دھکڑے دھوڑے
چشماں جادو جوڑ جگائے ہوش قرار بھلایا،
ڈکھڑے پھٹڑے آئے غم ہم، دم دم نال سوایا!
غمزے خوب دھموڑے ڈیون رمزاں گھتدیاں گھوڑے،
یار فرید نہ وسرم ہرگز
رو رو دھا نہیں کرساں
جیندیں مردیں اوکھیں سوکھیں ساہ محبت بھرساں،
دو ہری سکدی سانگ جگر وچ
جے ڈکھ ڈیوم ڈو ڈے،

کافی نمبر ۱۹۵

تیڈے نیناں سانول بھوں، دلڑی اڳ بے آس ہے
جندڑی جلے سینہ سڑے سر چور ہے تن ناس ہے،
جیڑا غماں دے وات ہے ہیہات ہے ہیہات ہے
ہک ڈکھ تتی دے ساتھ ہے سکھ دی نہ بو نہ باس ہے،
جیں ڈینہہ ٹنگل گیا کیچ وَل، سٹ سیج کھٹ رنگین محل
جھاگاں جبل گھاٹیاں تے تھل ہک مونجھ ہے ہئی بیاس ہے،
وسرے نہالی تول سب، پوپاتے بینسرے بول سب
ہنڑ سونہے یا سول سب یاد ر دے یا پاس ہے،
کیڈے فرید اج بج لنسوں، جتھ ر چھتے باندری وسوں
ڈینڑیں تمیں راتیں بھوں سو غول لکھ نناس ہے،

کافی نمبر ۱۹۶

ٹوبھہ بنڑ واڈے بکی جا تڑ تاڑتے، سندھڑوں دور اُتاڑتے،
صبح سحوریں کھبکن متیاں، جو ہیڑدے اگو اڑتے،
رہی راوے رہیں ڈکھاں، ہوک پوے دَہنج مارتے
اُجڑے بڑے سکھ سا گھر دے چڑھنا پودم پہاڑتے !
چوطرفوں ڈیہہ پانڑیں آوے سونہڑیں صاف جھکاڑتے
پاک ڈہر وچ ٹوبھا ماروں، ناں جھت جھاڑ کچھاڑتے،

رہی واس سبھے لڈ ڈوسن، اپڑیاں جھوکاں سا ڑتے،
پھلو ڈھے تے منت لیسوں تھورا چڑھیسوں ڈینے لا ڑتے
آن فرید سوہیاں چنوڑے شہر بازار اجاڑتے،

کافی نمبر ۱۹۷

ڈوبھا کھٹا ڈے سونڑھیں جا تا ڑتے ادجھا نہ ہووے ساری مارڑتے
ڈوبھے با جھوں مول نہ ٹھہساں ناں گھٹتے ناں پاڑتے !
ڈیہاں پیسوں لیاں گادیاں راتیں کھیر کوں کا ڑھتے،
توں بن سانول اگ اڑیاں چولا بوچھنڑ پا ڑتے،
جے نہ ادسیں توں ول جھوکاں لڈسوں جھوپڑ سا ڑتے،
جو چیپڑ جوڑ نبڑ لیسوں کھپ وے تھل دے صاف پسا ڑتے،
گائیں سہنس سوائیاں سونڑھیاں ڈبھن آن ادکا ڑتے،
ڈوبھہ نبڑ ولیسوں دل دے سانگے، منت چڑھیسوں لعلو لاڑتے
آدم راحت ڈوڑی چوڑی، لانڑیں پھوگ دے وارتے،
فرح فرید نوں روز سوائی سنج بر سخت اجاڑتے،

کافی نمبر ۱۹۸

ڈوبھا کھٹا ڈے ملک ہلیرتے پتھر پہاڑ کوں چیرتے
ملک ہلیر دی ناز دچھالی بوٹی لانڑیں دا رتبہ عالی،

ڈکاں کردی ڈھوڑی والی — کیسر مُشک عنبیر تے،
مُنجھیاں رِگسن گائیں ڈھکسن — بھیڈاں بکریاں چانگے ٹکسن
اکھیاں اڑ بسن دِلڑیاں پھسن — دھرتی دی تاثیر تے،
رُہوں ڈے ڈھوڈے جوہ تبٹرلسوں، — جھوکاں جوڑ سنجوک جھکیسوں
سستی تے سے بھرے لیسوں، — منت چڑھیسوں مائی ہیر تے
بیعت کریسوں کل تھل رکوں — ساگھر پریم تے سکھ ساکر کوں
گجھی رمز جو دھا سر کوں! — رکھ تکیہ گر پیر تے،
جاں جاں وڈھ وہ سنڑکوے — سندھڑوں روح اُچاک ڈسیوے
ڈیہاں سڑی تے دل تھیوے — راتیں بگا وے پھیر تے
ڈبھے باجھوں مُول نہ بھساں، — ناں وکڑے ناں بند تہساں
ناں گھڑتے ناں باڑتے رہساں — ناں وت کھوہ وہیر تے،
آپے آکر دِلڑی لاتو، — حال میڈا سب سمجھیو جا تو
ہُنڑ کیوں مُٹھڑی توں دل چاتو — ڈھوتیں دی تقریر تے
عشق فرید لکھیا پروانہ — گھر باروں بھتی بار روانہ
کر سر صدقے پڑھ شکرانہ — رہیں مٹھڑے دی تحریر تے

کافی نمبر ۱۹۹

بُڈاں جایم پا کر جھولی، — کر ونیٹر ڈتی مالولی !
پہلوں پیت نہ پئی پٹویا دی — پچھے ہوت بلوچ نہ رادھی

ہیں مٹھڑی چا نونڑ لادی،
گھر فخر پیا پوں پاوے
رل چیتر بہار سہاوے،
توڑے درشن مول نہ پیسیاں،
وچ کوٹ شہر مر ویساں،
سارا چولا بوچھنڑ گھانگے،
سر مانگ مرشدی سانگے،
بن یار نہ سیج سہیساں،
بھن بنیسر لول سڑیساں
سیاں رل مل مہنڑیں ڈیندیاں
ماہنیڑیں وینڑ الیندیاں
جند جلڑی جندڑی جھولی
ڈسے لکڑے رتیڑ کولی!
ہر پلپل پریت پتنگ دی،
ہے تیڈی روز ازل دی
دل یار فرید نہ آیا
سب ہار سنگار ڈہایا

ہم بخت سڑی ڈکھ رولی،
آ اجڑی جھوک وساوے
وس ہس رس کھیڈوں ہولی
تاں وسی نازک نینھ نبھیساں
تھی درد دلبر دی گولی،
گئے زیور تریور لانگھے،
تھئی سرخی زہر دی گولی
پھل سہرے تردڑ سٹیساں،
بٹھ چندن ہار بنولی!
کھل ہاسے کیس کریندیاں
سس ماریم سو سو بولی،
جنھ کرڑ کنڈڑا سب سولی،
دل درد چلائی گولی،
سک ساکوں بار وچل دی
ایہا کو جھی کملی بھولی!
سر سولیں سانگ رسایا
گئی ناز نواز دی ٹولی،

کافی نمبر ۲۰۰

جگ وہم خیال تے خوابے، سب صورت نقش برآبے،

جے پچھدیں حال حقیقت،
جیویں بحر محیط ہے وحدت
نہیں اصلوں اصل دوئیدا
گیا بھو کا نکل ودئیدا
نہ کافی جانڑ کفایہ
کر پرزے جلد وقایہ
ہے پرم گیان وی دلڑی
ہے جان جہان وی دلڑی
دل لب ہے کون مکان دا
دل مرکز زمیں زمان دا،
وچ صورت دے ناسوتے!
جبروت اتے لاہوتے،
رکھ انتر دھیان فریدی،
ہے دوری سخت بعیدی،

سنڑ سمجھ اتے رکھ عبرت،
کل کثرت شکل حبابے،
خود جانڑ ہے نسل دوئیدا،
ول اوڈھو آب دا آبے
نہ ہادی سمجھ ہدایہ!
ایھا دل قرآن کتابے،
ہے بید پران وی دلڑی
دل بطن بطون دا بابے،
دل غایت اصل جہان دا،
ہیا کوڑ پلال حجابے،
وچ معنے دے ملکوتے!
دل اندر سب اسبابے
سٹ سکھڑیں پیر مریدی
جی سکھڑیں کانڑ عذابے

کافی نمبر ۲۰۱

جندڑی اچاکے جیڑا اُدلسے
پلکیں سور بھیں گر گڑے دیکھو ہے
قسمت دیاں گالھیں دلڑی وی دوہے

جاپے تتی کوں کیندی پیلسے،
ڈینہدی مٹھی کوں ماجھنڑ ڈوہے
ایڈوں گیوسے، اوڈوں گیاسے،

تھئی آس پاسے آئی یاس پاسے
زر لبفت ڈوریئے ململ تے خاصے،
کھنڈیاں نباتاں مصریاں پتاسے
لچڑے اوڈاہے کوڑے دِلاسے،
لکھڑی متھے دی پلڑے پیاسے
واہ وہ خدا دے کم بے قیاسے
جیرھیں کوں مُنہ دی لیندے نہ ہاسے
مِل مل کرنیدیاں کھل ٹوک ہاسے
مُنہ ویڑھ کھڈڑے پئی ساہ بھردی
وینڈی نبھائی ڈینہہ ڈینہہ نخردی
جیں رس نہ مانڑیم گھرڑی نوردی
ہک پل نہ ڈِٹڑم سکھ سیج پاسے
برہوں لچھیند الکھ لکھ بلائیں،
بھی بھی ڈکھاری منگدی دُعائیں
شالا ہِسیندیاں یارب کڈاہیں،
دیداں نہ اکھن دلڑی نہ پیاسے
سانول سلونڑاں مارو مریلہ،
نکھڑیا نہ ڈِٹھڑس کوئی وقت ویلا
سُرخی ڈوہاگنڑ کجلہ ڈُوہیلہ،
گل گیا فریدا جوبن نراسے

کافی نمبر ۲۰۲

جھو پڑ جھوڑوس چِک کھپٹے تے
اِجہاں نہ ہووے سارے بڈتے
ناں وکڑے ناں بندتے پہساں
ناں گنڈھ پاڑ دی کھڈتے
سانونڑ آئن سوہسیاں رہی
سندھڑوں سگھری لڈتے،
جے پانڑیں کھٹ ویسی بہسوں
ڈھلائے تے کل اڈتے!
شہر بھنبھورو دی کھاونڑا دسم،
ہوت نہ جاویں چھڈتے
تیغ فرید برہوں دی وہہ گئی،
چم چم تے ہڈ ہڈ تے،!

کافی نمبر ۲۰۳

جوسی پوتھی توں پھول وے، وسی کڈاں سوہنڑاں کول وے
رو رو تھکی پٹ پٹ ہٹی! کیڈے ویلیاں ڈکھڑیں کٹھی
سولاں لٹی درداں مٹھی، ماہی پنل بگیوم رول وے
پانڑی چھپاں دا اٹیں تکاں سنج بر رلایم ڈھول وے
جیڑا غماں وچ وڑ گیا، ڈکھ اڑ گیا، سکھ لڑ گیا،
دریا غضب دا چڑھ گیا، سو پھول لکھ جھول وے،
سک ساتھ ساوُل دی سدا دردوں نہ تھیوم دل جدا
شالا پنل میلم خدا جندڑی گھتاں ہیں گھول وے
زاہد وٹا ہنڑ جول وے، برہوں چیولا پول وے
تیری پریم دی کھول وے دلڑی اسا ڈرڑی چول وے
ڈکھاں نیہہ انوکھا راز وے، تا سوز وے ہتھ ساز وے،
مٹھی دکھانہہ فرید آواز وے ہو ہو ملامت دول وے،

کافی نمبر ۲۰۴

جوڑے سڑے کیتوئیں ہاڑاں ڑی پاداں میڈا یار گیا ملہیرتے!،
ڈڈے کر کوڑیاں آس امیداں، تھورے چار ھڈ ڈکھانواں ڑی ڈکھانواں

ہیں ڈکھڑے دل دلگیرتے،

گئے برباد لکھو لکھ وعدے، ہنڑ کیوں پھٹکی کھانواں ڑی کھانواں

کھوٹے توں وَیری بے پیر تے

رات ہجر دی رُترڑوں رواں، رُترڑیاں مرچاں لانواں ٹی لانواں
تتی سَو منٹر ہک ہک چیر تے

صدقے صدقے ادے گھولے، واری واری جاواں ٹری جاواں
مِٹھی قصدا دی تقریر تے

یار نہ آوے کجھ نہ بھاوے، بھینٹریں نت تانواں ٹی تانواں
بِھیتواں کاوِڑ ماپئیو دِیرے،

کھیٹریں، بھیٹریں دے ستھ آئی جیں ڈیہنہ لدھیاں لانواں ٹی لانواں
ڈُورڑی تریوڑی سختی ہیر تے

اوکھیں سوکھیں مُول نہ پھرساں کیوں نیہنہ فرید لگانواں ٹی لگانواں
مُٹھی کُل کُم رکھ تقدیر تے

کافی نمبر ۲۰۵

دردے دَل پیٹے، ڈِترڑے یار رنجھیٹے،
مَیں بیٹھیں گئی عمر نہ آئے، لانویں لہنٹر دے نیٹے،
ہتھڑیں پیریں عمدے گانے، سر سُولاں دے ریٹے
سینگیں سُرتیں لگڑے جھیڑے نکڑیں سَور ہیں پھیٹے،
سانول آوے آجگل لاوے، سبھوں سیجیں لیٹے،
دِلڑے سَو سَو زخم کُلڑے، سینے سخت چپیٹے!

یار فریدؔ سنبھالم جینڈیں، رب ڈُکھ، ڈُکھڑے میٹے،

کافی نمبر ۲۰۶

دلڑی دُوں ٹوٹے ٹوٹے، پُرزے پُرزے ذرے و ذرے
عِشوے غمزے ناز نہورے، نخرے، نخرے زورے تورے
خون کریندے ذرے وو ذرے
آپے اُپڑاں سُوہاں کیتو، آپے اُپڑیں جلتے نیتو، !
سُٹڑکیوں ھَتیندیں پرے وو پرے،
گُوڑھے نین تے زُلفاں کالیاں سو مٹھیاں رمزاں مونڑ مٹھیاں چالاں
جیں بن مُول نہ سرے و سرے،
پلپل تیر نگہ دے بُھلڑے دلوں پیچ زلف دے ولڑے
بوس کینوؔیں کرے وو کرے،
مُونجھ مُونجھاری درد اندیشے ڈیہاں رات فریدؔ دے پیشے
ہجروں جندڑی ڈرے وو ڈرے،

کافی نمبر ۲۰۷

دلڑی نمانڑیں کُوں روز مُنجھاہی چھڈ گیا ڈھولا یار آزاری،
عشق نہیں کوئی بھاہ غضب دی سڑدی جلدی جان وچاری،
عاشق پھردے مست موالی، سر قُربان کرن لکھ واری،

درد اندوہ تے سُول ہزاراں لاکر یاری یار وِساری
صَید کریندے مرغ دِلیندے ناز و ادا ہِن باز شکاری
چشماں شوخ بہادر جنگی ! پلکاں دھریاں دست کٹاری
جند فرید بچے ہُنڑ کینویں، نیناں خدنگ چلائی کاری

کافی نمبر ۲۰۸

دِلیاں تے دِیداں سونڑھاں تیڈے دیرے ہر دم وسیں پیا توں ساڈڑے نیڑے
سینگیاں سرتیاں حق ہمسائے بِگڑے کرن دیکھوئے،
ماپئو دیرنڑ بھنڑیجیاں جُڑ جُڑ لاوَن جھیڑے،
جگتاں مارِن پیکے پترڑیں ہاسے کرن سور تیجے !
اُٹھدیں بہندیں ٹردیں پھردیں سس ننانڑ کھیڑے
چوچک چاک تیڈا توں مالک ہر سر واہ دا وارث،
منجھیاں تیڈیاں، جھوکاں تیڈیاں کوڑے چھوڑ بکھیڑے،
کون ہے قاضی رشوت راضی کون سیال تے کھیڑے،
باجھ خُدا دے جھگڑے جھیڑے ساڈے کون نبیڑے،
ڈوُ پنج پیہندے ناحق دعوے ادرِک ناحق بھیندے،
رانجھن تے ہیں ہس ہس وسوں سڑ سڑ مرسن کھیڑے،
جو جو لیکھ متھے دے آہے آخر ویہہ ملیوے،
جندڑی چھینڑ فرید ہے مشکل ویڑھیا عشق اویڑے !

کافی نمبر ۲۰۹

دارم بے آوارہ طبع وحشت آرائے　　برہوں بار بر چلدے بیابان دشت رلوائے

کہیاں عمدیاں کہیاں باتیں ڈکھی ہم دل ڈیہاں راتیں

خدارا حالِ زارم بیں کرے دستم ودے پائے ،

طالع شد پر کیں زارم بے دل وغمگیں ،　　نہ پنیدا یار ہے چھاتی اہے خنجر ڈکھڑے پاندا اے

سجنڑ وس رس ڈکھایم حب سوز تجہیں پکڑیں لس لس ،

دل دیوانہ باہر کس ندارد ، ہیچ پروائے ،

شیر مونجھ وادھی ہے سنجیں سختی نیادی ہے　　سدا سولاں دی شادی ہے ہیں اڑین بخت آزمائے

ڈیہاں ڈوہی خرابی ہے ، قلق ہے اضطرابی ہے ، !

نماشاں جی عذابی ہے نہ آپ آئے نہ بلوائے ،

شق عارضِ رنگیں چو لالہ داغ ہا دیریں　　کیتیاں ہن دل اندر جاہیں کڈیں رب یار ملوائے

بغیر از من کرا شاید فرید ایں مرمرا باید ،

ڈکھے پینڈے تے ڈکھ بے حد ممیں بلخس تے رجھ سلے ،

کافی نمبر ۲۱۰

دل دم دم دروں ماندی ہے　　سک ڈھڑیں باجھ نہ لہندی ہے،

ہجر دیاں گذریاں ڈکھیاں راتیں　　ماپیو خویش نہ پچھدے باتیں

سینگیاں ستیاں لہن نہ تاتیں　　مٹھڑی پئی تڑپھاندی ہے،

چاک تھیندا من نوں بھانڑاں　　بھل گیا سارا راج بانڑاں،

گھولاں سیجھ تے تول وہانڑاں، برہٹ دی ریت سوہاندی ہے
رانجھن جوگی میرا میتا! دل نوں جس نے جادو کیتا!
عشق تہینداں لوں لوں سیتا رگ رگ مول نہ واندی ہے
بھانڑاں یار دامن نوں بھانڑاں ساڑاں جھنگ تے شہر گھیانڑاں
پالسکینی سٹاں مانڑاں جندڑی جھوک غماندی ہے
گذریا ویلا ہسنڑ کھلنڑ دا! آیا وقت فرید چلنڑ دا،
اوکھا پینڈا دوست ملنڑ دا، جان لباں تے آندی ہے

کافی نمبر ۲۱۱

دم مست قلندر مست قلندر مست ومست الستی

نفس مقدس اہل سعادت علم عمل وچ رہن سیادت چھڈ کر ودتے زہد عبادت
بن گئے وردپرستی
صاف مبرا غیر خیالوں پاک عیالوں آلوں مالوں
راسخ وحدت فرد تن حالوں واہ وہ مستیندی مستی، ازل ابد ہک جانڑن داتھ
لعنت رحمت سمجھن عارف بجھن مکاشف محسن مراد کیا بالائی کیا پستی
جے چاہیں توں قرب حقیقی، درشہ علوی تے صدیقی
ریت جنیدی رسم شقیقی! بھٹ ہستی وٹ ہستی!
ست صحبت سکھ خلوت عزلت موت ارادی توں پاونرت
سوز ریتیاں حال فریدی! مذہب ملت ہیں توحیدی،
میل گھیلا شکل حری دی، خوش وسدا پرم دی وستی

کافی نمبر ۲۱۲

دن رین دل حیران ہے آسائش نہ پایم ہک گھڑی
سر ٹکڑے ٹکڑے ہو گیا۔ تن من جلیا لوں لوں سڑی
دریا برہوں دا تار ہے اوکھی اڑاہیں آ اڑی
ایہا حقیقت حال دی ساری عمر رہی بھالدی،
کئی گل نہ پئی مہیوال دی، بے وس تتی لہریں لڑھی،
ساتھی سنبل چھڈ گیوں پرے جیں باجھ ہک پل نا سرے
پھر پھر ڈونگر گھاٹیاں درے بک سانتھ دے نخ بھو ہیں وچ ڑوی
ہنڑ عشق آول موہنہ پیا ہوش ہنڑ ضائع تھیا!
سب محو منسی ہو گیا جو کجھ سکھی جو کجھ پڑھی،
تھئے دل فرید آگاہ ہے ہر جا جلوس شاہ ہے،
بادل موں ظاہر ماہ ہے جب جھڑ گئی من کی جھڑی،

کافی نمبر ۲۱۳

دل نوں مار موںجھایم نت دے درد اندیشے
وس نیڑے چاک ہنیندا توں باجھ لے حال سنجیدا
زخمی سینے چکدے ریشے
ڈکھ ڈوہیلیاں ور ڈوڑاپے سے ساڑے لکھ سول سڑاپے
ویڑ سیاپے ساڈے پیشے،

اے غمزے ناز نہورے، اے عشوے زورے تورے
سر سانگاں تن من تیشے!
بھڑ برہوں برار ویری، جا کیتس کولے کیری،
ظلمیں مذہب کافر کیشے،
کیا دھانہہ فرید سنڑاواں کیا رو رو جگ نہ رواواں
مشک لکھڑی آئی پیشے،

کافی نمبر ۲۱۴

ڈٹھا عشق عیاں بازار گلی! سبھو سر نخفی ہنڑ بھیوم جلی،
سبھ جلوہ نور ظہور ڈسے، یا ایمن تے، یا طور ڈسے
گئی غیبت عین ظہور ڈسے، دل وچ دلبر دے ساتھ رلی
ہے کشف کمال دی بات عجب ہے وجد تے حال دی گھات عجب،
ہے وصل وصال دی رات عجب، مٹھی غیر دی ذات صفات جلی،
کڈیں طیر عروج دا حال بنڑے کڈیں سیر نزول دی چال بنڑے
جو ہجر ہے عین وصال بنڑے سکے سول سڑے ساری مونجھ ٹلی
جل خاک ہے کھوٹ کھپوٹ گماں گم ہو گیا غیر دا نام نشاں،
تھیا نور وجود شہود عیاں! گھر یار گلی، بازار ملی
جتھاں بھال ڈیکھاں تھیے راز ڈسے سبھ حسن تے ناز نواز ڈسے
سبھ سوز فرید نوں ساز ڈسے ہمہ دست سجھائی ریت بھلی،

کافی نمبر ۲۱۵

ڈکھ سینے تے مونگ ڈلاے — سک تڈی تڈی نیل ڈکھاے
غم درد الم بد بیتے ! — پئے سا ڑن سوز پلیتے ،
تھئے عمر ، گمھڑی ڈے کیتے — سب رانڑیں خاں بے دساے
کئی ڈیہہ نہ رل گذریونے ، — ساری آس امید ونجیونے
بے خبر نہیں کیا تھیونے — تھئے پیچی پکیح اُبالے ،
ہم سنگتی سارے کھوٹے — پچ بازا پھڑے ڈوٹے
رل مل بے درد کلہوٹے — پئے کرن کھلاں ہاں کالے
تتی سوز اندوہ وچالے — سے واقعے فلکے گھالے ،
نت روہ پہتر پر تالے — ہتھیں لیھاں پریں چھالے
کر صبر فرید نبھیاں — پئی سولیں سانگ جلیاں
دم جلیندیں تیس پکڑیاں — متاں قادر سختی ٹلے

کافی نمبر ۲۱۶

ڈکھی دلڑی دردیں ماری — ہے ہر ویلے آزاری ،
سوز اندر وچ سول جگر وچ — آئیم برہ وچ رہ ڈونگروچ
سخت سفروچ ظلم قہر وچ — ہوت نہ کیتم کاری
دارمداراں سنجڑیاں باراں — برہت دھاراں عندیاں ماراں
پرم پکاراں جندڑی واراں — یار وساری یاری

شان شرم گیا بھیم بھرم گیا! دین جرم گیا دیر دھرم گیا
لطف کرم گیا نیک رحم گیا، لکڑی شہر خواری،
اوکھیاں گھاٹیاں لکھ لکھ گھاٹے کھڑ بنڑ بھانڑیں سہنس گپاٹے
ترٹی والی ڈکھڑے گھاٹے کر کر پیت پیاری
نینہہ نبھایا روز سوایا پور پرایا مفت اجایا
دید مسایا زلف اڑایا، گھٹ گھٹ پیچ دی کاری
ساڑن چھاتی مارن کاتی سوہنے ساتھی روگ ہے بھاتی
ہجر دی چھاتی خصم حیاتی پل پل موت تیاری،
درد فرید جدید جدیدے عید بعیدے بخت عنیدے
شوق شدیدے مونجھ مزیدے بار برہوں سر باری،

کافی نمبر ۲۱۷

ڈینہہ راتیں عشق ستاوے نت گھر ور روگ ودھاوے
تھل ریتاں جھر بردیرے سر تھٹ بھٹ نال لبیرے
سر سولاں چھکدے سہرے، گل ہجر دا ہار سہاوے،
دل لٹ گیا جوگی راول، سے پور ڈکھاندے پل پل،
ہر وقت بھاں ہتھ ململ، مٹھا بیڑا کوئی نہ لاوے
دوہ کوجھے کالیاں دھاراں، یوں چھن ہبول ہزاراں،
سر قہر کلور دیاں ماراں ڈکھ ہر ویلے تن تاوے

دل دُود غماں دے دُکھدے — جی ہر ویلے پیا جُکھدے ،
گئے گذر ڈہاڑے سُکھ دے — موئی جندڑی سوز نبھاوے
ہے درد اَولڑا پُٹھڑا ، — کیوں پیش پیوم اے کُٹھڑا ،
کجھ گھٹے ناں گاٹے تُرٹڑا — ہتھوں مرہم زخم پھٹاوے ،
جن رانجھن سُنجڑیاں جاہیں — رِچھ باندر لوڑ بُلائیں ،
تھئے ساتھی سنج صباحیں ، — مِٹھی اوکھی عمر وِہاوے
آئے پیش فریدؔ کپاٹے — انگ ترٹن تے سِر چھاٹے
لکھ رُوڑاں سہنس چکلاٹے — تتی بےوس تھی کرلاوے ،

کافی نمبر ۲۱۸

رانجھن انگ لگایا ہے — سب غیر دا وہم بھلایا ہے ،
رانجھن میرا نور الٰہی — مظہر ذات صفات کماہی
سر لولاک کلنگی پائی — طٰہٰ چتر جھلایا ہے !
رانجھن میڈے ویڑھے آیا — کھیڑیں بھیڑیں شور مچایا
آیا ولدا انہیں وَلایا — بیشک بخت بھڑایا ہے
ماہی میں دل پائی جھاتی — یا کر جھاتی لائیس چھاتی ،
ہر ویلے ہر جاہے ساتھی — لوں لوں وچ سمایا ہے ،
حسن رانجھن دیاں دُھماں پیاں — ڈیکھن آیاں سینگیاں سیاں ،
ہیر دا لوچھن دھیاں دھیاں — ڈیکھو کیا رنگ لایا ہے ،

فخر پیا توں بل بل جاداں! جنیندے نال میں لدھیا لاداں
اس دی ہو کر کیوں غم کھاواں سب کجھ یار سجھایا ہے!
یار فرید نہیں مستورے، ہر جا اس دا عین ظہورے
ظلمت بھی سب نور حضورے اسم فقط بیا آیا ہے،

کافی نمبر ۲۱۹

رانجھن ماہی تخت ہزاروں میں کارنڑ اٹھ آئے،
سونڑھیں سیجھ تے ساونل سہجوں سکدی کوں گل لائے
ڈکھڑے کھا کھا یار لدھو سے ڈکھڑے تھیوم سجائے،
اینجھیں ہک ہک ڈکھ توں سے سکھڑے گھول گھمائے،
بختیں بھاگ سہاگیں سگھڑیں میں ول مونہہ ولائے
راتوں رات لنگھو گڑ ڈکھڑے کاگے روہ سدھائے
سینڈھاں مانگھاں سرچڑھ لولن والیں سو دل پائے!
گانے ناز نواز دے گاہنڑیں پائے پا ٹھمکائے
ہجر فراق لسنا ہاتھی ہک چائے سہنس لڑھلائے
یا گجلا لا سرخی دلڑی ڈیکھے تے مسکائے!
مدتاں پچھے شام سلونڑیں جھوک نوں آن وسائے
سو سو حمد تے لکھ شکرانے، مولا مار وسائے،
ساونل سونڑھاں ساونڑ ندرہ ساڈے آن ملھائے،

ڈیون وَدھایاں سنگیاں سیائیں
رَل وَسدے نے ہمسائے
گُجھڑے راز فقر دے سارے
فخر الدّین، سمجھائے!
حال مقام دی رَتق فتق،
سَب شرح کر فرمائے
یاریاں باشیاں رَلڑے واریاں
وَس وَسیب وہائے!
یوم فرید برہوں دے پندھڑے
ہے دھنڈڑے مُکلائے،

کافی نمبر ۲۲۰

رُندیں عُمر گذار ڈتوسے،
یار پُنل دی گل نہ پیوسے،
لائی دلڑی چوٹ اندر دی
وسری سیجھ زنجیلی گھر دی،
رُلدی ریت تتی تھل بر دی
اوڑک موت نصیب تھیوسے
پیچ پیا دل پیچ شہر دا
مشکل پینڈا روہ ڈونگر دا
آیا پہرہ سخت پہر دا،
رُلدے پھردے مر مر گیوسے
رل مل ڈکھڑے آئے تیھڑے
اُجڑیاں خوشیاں نبھ گئے سُکھڑے
گلنے گھنڈیں سہرے سکڑے
سُنجڑے غم دے سانگ رُلیوسے
اد کھیاں گھاٹیاں ڈونگر کالے
تُرٹڑے بُٹڑیں پیر بچارے،
ڈکھ کھا کھا سنج داہ وچالے
تھی بے داہ ڈھاگ چھکیوسے
رکھساں دم دم نال سنبھالے
سہساں رنگ روپ کشالے،
بھالے یار فرید نہ بھالے،
جیں زور ے جند جان لٹیوسے

کافی نمبر ۲۲۱

روندیں عمر نبھائی، یار دی خبر نہ کائی
بھاگ سُہاگ سنگار ونجایم دِلوں وِسایا ماہی،
دور گیا ول آیا ناہیں مرساں کھا کرپھائی
عشق نہیں ہے نار غضب دی چنڑنگ چوانتی لائی،
جوبن سارا روپ گنوایم دردیں مار مُسائی!
فخر الدّین مِٹھل دے عشقوں دم دم پیڑ سوائی،
یار فریدنہ پایم پھیرا گل گیوم مُفت اجائی

کافی نمبر ۲۲۲

رہی ڈُکھڑی ڈُو بھا تاروے آمل توں سینڑگا یاروے،
تھئے پُھلڑے باغ بہاروے چو دھار گل گلزاروے
کتھے چنڑکیں دے چھنڑکاروے کتھے مِٹیّانڑدے گھدکاروے
ڈینہہ رات مِلنگھ مُلہاروے دِتج کچھیانڑدے چو ہنکاروے
کتھے گاج دے دھدکاروے کتھے کھیمنڑدے لِسکاروے
پئے ٹھنڈے ہار سنگاروے سُرخی تے کجلہ دھاروے
آئے سُکھ سُہاگ دے واروے گئے ڈُکھ وی آر دے پاروے،
سینگیاں دِس گھر باروے لاگل سُمُھن دِلداروے
ہکِ میں رُلی اوّ اساروے ڈُکھ سُول نال دِپاروے،

تُوں بن فریدؔ خوار وے، رُت ہنجڑوں رونڑ کار وے
وَل جلد موڑ مہار وے نال تاں مریساں وار وار وے

کافی نمبر ۲۲۳

ساڈی دِل پھیر ڈے، جیویں کھس نیتی کیوں چاتا گیتی
ڈوہ ورائیں وَینڑ اَلیندیں ڈیکھنڑ ڈیتی تریڑھی پیندیں
ڈے ڈر کے رُت پیتی!
وَیرنہ لائی طھاں ہاوی ہاہی کھس کر زورے دل بیواہی
سانگ ڈکھاندے سیتی،
نونڑیں لگڑی ہوہو پھکڑی دلڑی ٹکڑی دردیں پکڑی،
توڑ پچا جو نیتیئی،
ناہیں مُٹن مناسب تھک تھک جے سِرڈیسیں ہے پک بشنیک
ہر ہوں دی بازی جیتی
آیا دقت فریدؔ مِلنڑ دا! بھورل جانی یار سجنڑ دا،
رین عمانذی بیتی،

کافی نمبر ۲۲۴

ساونڑ لونڈریاں جھر لاوے،
کوک کوک پاپی ہے پپہیا، پھوک پھوک من آگ جگاوے

کوئل کُونج مہُر والو لے — دِل دُکھیاں نُوں ڈُکھ تا وے
نین چلن سے جھگڑت جھگڑت — تڑپھت تڑپھت رین بہاوے
چھتیاں دھڑکت جیاڑا لرجت — تج بن کاری گھٹن ڈراوے
دم جھوم رُت برکھا سہے — انگ ڈھنگ رس رانڈ رچاوے
بیت گئے دِن رین ڈُکھاندے — لھوری پیا کو سیج سُہاوے
بیتیم پریت فرید نہ پالی، — انگ انگ برہن مُرجھاوے،

کافی نمبر ۲۲۵

سب اسرار قدم دا ہے — اتھ دخل نہ محض عدم دا ہے
دلڑی سُکھڑ سُنجانڑ سیانڑیں — اکھے ہر دم سمجھ ملیانڑیں،
مظہر ذات صمد دا جانڑیں — تونڑیں روپ صنم دا ہے،
جو ہے نفس مقدس طاہر، — علوی سفلی دا ہے ماہر،
کُل دا مظہر، کُل دا ظاہر، — والی عرب عجم دا ہے،
جس نوں ذوق خیال مہیّا — اُس نوں قال نے حال مہیّا
گلشن حسن جمال مہیّا — وارث باغ ارم دا ہے
بولا یعنی تے نادانی — دِل دلدار تے دِل دلجانی
دل اخلاص تے سبع مثانی — مبدا دم قدم دا ہے،
ڈیکھو شوکت شان لپسارہ — مجبور گردش سبع سیّارہ،
مرکز دور محیط دا سارہ، — نقطہ دِل آدم دا ہے

سینہ صاف صفا بے کینہ! نور حقیقی دا آئینہ،
دلڑی خالص پاک نگینہ، نقشہ بیت حرم دا ہے
خاص فرید غلام فخر دا، باندا بردا اُس دے در دا،
بس ہے آسرا علم ہنر دا تکیہ دوست دے دم دا ہے

کافی نمبر ۲۲۶

سب صورت وچ ذات سنجانڑیں حق باجھوں بیا غیر نہ جانڑیں
نہ کوئی آدم نہ کوئی شیطاں، ٹھگیا اے کل کوڑ کہانڑیں
باجھ خدا دے محض خیلے! دل نا کر غیریت ہانڑیں
مطلب وحدت ہے ہر چالوں سک سکھ رکھ ہے پاسے تانڑیں
جانونڑ لا دی دل دانانوں اثنینیت مول نہ بھانڑیں
سونڑھاں کو جھا صرف بہانہ، ہکڑ و ہی دل سمجھ سنجانڑیں
روز ازل دی یار نیل دی ہئی گل ساڈے پریت پرانڑیں
یار فرید ملیوسے جیندیں سونڑیں ساری عمر و ہانڑیں

کافی نمبر ۲۲۷

سب صورت وچ وسدا ڈھولا ماہی دل اساڈی کھسدا ڈھولا ماہی
رنگ برنگی اس دے ویسے آپے رانجھا ہیر تے کھیڑے
مک چھپ بھید نہ ڈسدا ڈھولا ماہی

آپ ہے ہجر تے آپ ہے میلا آپے قیس تے آپے لیلیٰ
آپ آواز جرس دا ڈھولا ماہی!

آپے مطرب مجلس کافی آپ موحّد صوفی صافی،
منکر ہو کر ہسدا ڈھولا ماہی،

راول یار بردیل ساونل آکر ہر ہر آن اساں ول،
دل کھس کھس ول لسدا ڈھولا ماہی

بطن بطون توں ظاہر ہویا عربی بھی کر ملک نوں موہیا
رسم رسالت ڈسدا ڈھولا ماہی

دل نوں تانگھاں لکھ لکھ چاہیں نکلن آہیں سجھن نہ واہیں!
ہنجڑوں مینہ برسدا ڈھولا ماہی،

یار فرید نہ وسرم شالا اوڑک لہسی آپ سنبھالا
میں بے وس بے کس دا ڈھولا ماہی

کافی نمبر ۲۲۸

سجنڑ سدا اسیاں ساتھ وسن شالہ جیون محب مٹھل متوارے
سنج برلدی ولڑل بھلدی ڈسم نہ چانگے چیارے،
جلدی بگلدی ہتھڑے ملدی چھڈ گئے ہوت پیارے
ڈکھدی جھجھدی ماری لکھدی تھئی کر اند انگارے،
منگاں دعائیں سنج صباحیں، آ ڑم وصل دے وارے،

سُٹ ہوا ہی تھی گیا راہی — دلڑی پارے پارے،
چھَنڈی جھوکاں سہندی نوکاں — کنڑیں پودم توارے
یار پُنل دی سِک بلبل دی! — روز ازل دی کارے
برہوں بھنوالی اُلٹی چالی، — سکھ بوڑے ڈکھ تارے،
سوز فرید نوں روز سوایا — لوں لوں لکھ چنگارے

کافی نمبر ۲۲۹

سسی کر ہوں قطار! — پیچ ڈھوں ہنڑ ہنڑ دے!
چھاگ جبل تھل بار — نال پُنل بنڑ تنڑ دے،
یلڑے ڈوہ گناہ نہ میٹے دے — ہے ڈبر وچل یار منت کیتوا نڑ نڑ دے
ہک کلھڑی ہئی بیت کلکڑی دے — روواں زار و نزار لا کلڑے ونڑ ونڑ دے،
نیں بار تے ٹانگ ابھاری دے — رت اندر ہار غبار جھڑ مینہ دی کنڑ منڑ دے
کیڈے کچل مساگ گیو سے دے — کیڈے ہار سنگار گانڑ ھیں گھنڑ گھنڑ دے
دلڑی جیندت نہ مٹھیویں چھلڑی دے — مطلب ہئی دیدار مو تیں چھنڈیں تنڑ تنڑ دے
رہبر شوق شفیق سنجیں دا دے — جلدی موڑ مہار پریں دی کھنڑ کھنڑ دے
برہوں فرید ہے کوجھا موجھا دے — بیشک یار بری بار رتی منڑ منڑ دے

کافی نمبر ۲۳۰

سِک ساڈڑے دل ٹانگ پچھالے — وطن نہ ڈِسرم رانجھن والے!

ہجر فراق دا کو جھا قصہ، ساہ مُنجھائے تے ہاں ڈالے
راہ اَوَلڑے بکھ بکھ وکڑے، ڈونگر کالے پریں چھالے
دِلڑی جدڑی ڈُکھڑیں لدڑی، کیتوں ہوش حواس سنبھالے
جھنڈیں ڈیکھاں جھوک سجن دی، تا در بار غماں دے ٹلے
عشق سوغاتاں ہیں وِل بھیجیاں، درد اندیشے روگ کشالے
ہے سوہڑھیاں دی عادت اصلوں، کُوڑے پیچ فریبی چالے
یار فریدؔ نہ اُترم دل توں، لُطفوں بھلے خواہ نہ بھالے

کافی نمبر ۲۳۱

سِک سُولیں ساری ساڑی! واہ عشق دی اَدّا داڑی، !
دِل جل بل کیری کولے، ڈکھ رگ رگ سوز سمولے،
ہک سینہ سو سو شعلے، ہن برہوں تے دوزخ ہاڑی!
جیں ڈینہہ اکھیں ہیں لاتیاں، کُل آس اُمیداں لاتھیاں
کیا چھتکن ہجر ھیاں پھاتیاں، ہیا ہر کوئی مارے تاڑی،
ہیں کراں تتی کیا کاری، ہن زخم بھٹے پھٹ کاری
گل کاتی پیٹ کٹاری، سر برچھی تیز کٹاری!
تھیا وس ہس کولے ادلے، ہنڑ بھول نہ دِل دے بھولے
اتھ پئے جو لیندے بھولے، گھڑ سیواں ڈوں ہت پاڑی
رل موجھیں ڈولیاں ڈٹیاں، گئی فرحت شادیاں ہٹیاں!

غم خوشیاں پاڑ دل پٹیاں　　ڈکھ سکھ دی زہج اگھاڑی
آئے لوکاں ہتھ بہانے　　کئی ڈیوم مہنڑیں طعنے
کئی مارن کاٹھیاں کہنے　　ہے ہیا ہیا ظلم ڈہاڑی
سُنڑ یار فرید دیاں دھائیں　　کر ناز و شوخ نگاہیں!
دل آکھے سانول سائیں　　ہے راڑا کون پچھاڑی

کافی نمبر ۲۳۲

سکھی کر لئیو ہار سنگار سبھی　　سیاں رل مل دھوم مچائی!
گرجت بدرہ لسکت بجلی　　رت ساونڑ ٹھیک سہائی
اغن پپیہے کرن بلارے　　رس کوئل کوک سنڑائی!
ملک ملہیر دسایم مولی　　سب گل پھل خنکی چائی
رل مل سیاں ڈیون مبارک　　مد بھاگ سہاگ دی آئی
مدتاں پچھے رانجھن ملیا　　رب اجڑی جھوک وسائی
آ کر کان ڈوارے دلدے　　سدھ بنسی پریم بجائی
سمجھ فرید نہ کر دل مونجھی　　کل لاج پیئے گل پائی

کافی نمبر ۲۳۳

سکھ سمھنڑ سدھایم!　　یار نہ نیتم سنگ وے
سیجھ رنگیلی ستیم پیلی!　　دھانہر کرم انگ انگ وے

نکلن آہیں سنج صبا جیں، ڈُکھڑیں کیتم تنگ وے
سجن سد بھلائے وَل نہ آئے واہ قادر دا رنگ وے
کول نہ نیتم ڈھول دے لیندے رد ہی رُلیُم کرنگ وے
ٹلیُم نہ سختی نہ بد بختی! گیا ناموس تے ننگ وے
درداں دے لگڑے سُول کلکڑے تن من چُور چُرنگ وے
عشق فرید چھکاموئیں جنڈیں، ڈِٹے سِر مُول نہ سنگ وے

کافی نمبر ۲۳۴

سونہڑا سگون سہاندا ہے، متاں ساتوں لماتوں آندا ہے
فال وصال دی کرے چھوڑے لالی لوے تے کانگا لوے،
ہجوں انگ نہ مانوم چولے! سیجھ ہسے گھر بھاندا ہے،
سوز اندوہ تھئے آزاری، سُول کرینڈے نالہ زاری
ہجر ڈُھاگ نوں مونجھ مونجھاری دردالم غم کھاندا ہے!
آس امید تونیدے شادی عید سعید مُبارکبادی،
راحت ہر دم دادھوادھی سُکھ سکھڑا ڈُکھ ماندا ہے،
لانڑیں پھوگ پھولاری واہ وا کنڈڑی کرڑ سنگاری واہ دا
چنٹرکی گھنڈ توا ری واہ وا، جھوکاں مال نہ ماندا ہے،
گیا فرید ڈوہاگ دا ویلا، صحن سو ہیلا گھر البیلا!
آپے دلبر کیتم میلا، جئیں بن جی تڑپھاندا ہے

کافی نمبر ۲۳۵

سوہنڑاں حسن اَتے ڈٖاڈھی سلاڑی ساڈٖے نال نہ ہَس رَس سِدڑی
کیہڑی ڈٖکھڑی گالھ سُنڑاواں گھڑی سیج سُتی تڑپھاواں!
کتے گنڑ گنڑ رات نبھاواں ہے جی او کھلے وِس داڑی
یار پُنل ڈٖوں دِلڑی تانگے اَوکھے لانگھے راہ اَڑانگے!
مشکل پینڈا رِلنڑ مہانگے! کنیں پووم آواز جَرس داڑی
کوئی نہ دَسدا بھید نہ ڈٖسدا دِلڑی کھسدا اول ول لسدا
ڈٖیکھ کے حال ایہیں بیکس دا کر ٹھہ ٹھہ ڈٖوڈٖوں ہَسداڑی
نازک ڈھنگ عجائب وَن دا سانوں ڈٖھولے من موہن دا!
خاطر کراں کیا یار سجن دا! اودلبر ہے ہر کس داڑی!
لے بے کار فرید نبھایا لوہے وانگ بھوں بے مایا
فخر جہاں دی صحبت آیا تھیا ہمسایہ پارس داڑی

کافی نمبر ۲۳۶

تیس یار باجھوں مٹھی نہیں پردی تانگھ آوے دھدی سِک آوے چڑھدی
نال تیڈے میکوں ناز و نیازے دل پارے پارے برہار دھاڑے
تھوادھو ادھے ڈٖکھ تار تارے رَب میلے ماہی ہِیٹھی دہانہہ کردی
ڈٖھایا ماہی کڈٖیں پاوے پھیرا شالا آیکے پھیرا تکھے چال میرا
دل ماری ڈٖکھاں لایا ڈیرا راتیں آہیں بھردی ڈٖیہاں سولاں سڑدی

پنوں خان میرے لیتی پیچ ۔۔۔ میں منتاں کردی ترڑھی ویندا یار
کئی نہیں چلدی پیا لیجنے کا ۔۔، سٹ باندی بڑی بھتیاں باندی ۔۔۔
رورو فریدا ۔۔ یاد کرا ۔۔ غم باجھ اس دے بیاسا نہ بھر سا
یا ہتھیں میلا یا رلدی مرساں کہیں لا ڈکھا ئے دل چوٹ اند ۔۔

کافی نمبر ۲۳۷

سبھ ۔۔ سہا ۔ سہیلی سکدی ۔۔ ۔۔ پریلی
یار نہ ملدا عالم کھلدا حال اولڑا اودھڑے دل دا
سنج برہ صحن حویلی!
بلبل بھور خوشیاں پاون، رل مل دوست بسنت سہاون
آئی رت البیلی،
دھڑکے سی سیالے بیتے، سنگیں زیور تریور کیتے،
ہک میں محض ڈوہیلی!
پریت پریندی سک مستراندی سینے سو سو سانگ ڈکھاندی!
سینڈھ دھڑی تھئی میلی،
کھلے بادل مینہ برساتیں گاجاں کھمڑیاں کالیاں راتیں
رلدے روہ اکیلی،
ناز نواز دے وقت وہانڑیں پھل گل ہار سنگار گمانڑیں،
بھڑا بیل چنبیلی!

یار فرید نہ آیم ویڑھے　اجڑے گانے گانڑھیں سہرے
پھر دی میل کچیلی!

کافی نمبر ۲۳۸

شہ رانجھا البیلا　جوگی جادو گر وے
رادل بنسی جوڑ سنڑائی　وسر گیوم گھر در وے
یار رب بھیٹے مرلی واہی،　کر کر تپ ہنڑ وے
انہد بین بجا من موہیس　رلدی بوٹے جھر وے
کنے بندے گل جھپ پالہاں　رہندے حسن نگر وے
تخت ہزاروں رانجھن آیا،　ہیر تتی دے گھر وے
جوگن تھیساں خاک رمیساں　رلساں شہر بجر وے
ماپیو چھوڑ لگی لڑ تیڈے　سانول کارہی کر وے
باجھ پریں دے باجھ نہ کائی،　بھٹھ زیور بھٹھ زر وے
اتنا ظلم مناسب ناہیں　رب کوں توں کجھ ڈر وے
رانجھا جوگی میں جگیانڑیں　ڈترڑی عشق خبر وے،
یار فرید نہ وسرم ہرگز　سکدی ویساں مر وے

کافی نمبر ۲۳۹

شہ رانجھا البیلا!　ہیں دلیند اٹھگ وے

تیڈے طعنے مہنڑیں سٹھڑیں ڈیوم سارا جگ وے

جھوک نہ آواں کیں ول جاواں ہیر تتی دی تگ وے

کیڈے ہار سنگار گیوسے کیڈے گئی جھگ مگ وے

پیڑے جیڑا جوڑ بہیڑیم ! دھانہہ کرم رگ رگ وے

سول اولڑے مولھ مٹھی دے ڈکھ آون کر دگ وے

برہوں البنی جڑ کر لائی ! لوں لوں ڈکھدی اگ وے

روندیں کھپدیں آتن بہندیں تھئی بیمار الگ وے

یار فرید نہ کیتم کاری جیواں کیندے لگ وے

کافی نمبر ۲۴۰

صبح صادق خاں صاحبی مانڑیں پا سہرے گانے گہنڑیں !

سہجوں پھلوں سیجھ سہاتوں ! بخت تے تخت کوں جوڑ چھکاتوں

اڑیں ٹلک کوں آپ فساتوں پٹ انگریزی تھانڑیں !

سنڑ اقبال تیڈا ایے ڈر دے راجے دہشت کھا کر مردے

میر نواب تھئے اَبر دے بے زر مفت دکانڑیں

پیر فقیر تیکوں سب چہندے صوبے دار ملازم رہندے

گرد اگرد کچہری بہندے فلاطون سیانڑیں

فیض تیڈے دے جگ وچ قصے زالاں مرد گئے لکھن حصے

نینگر تکڑے بڈھڑے لسے نندھڑے بال ایانڑیں

خوب بنڑائیں جند جوانی! ہر دم کول وسیں دل جانی
یار پیارا یوسف ثانی! ناز تیڈے من بھانڑیں،
کرے فرید ہمیش دعائیں ساول جیویں چرجگ تائیں
تیڈے ساڈے سونڑاں سائیں لگڑے نینھ پرانڑیں!

کافی نمبر ۲۴۱

عشق انوکھڑی پیڑ سو سو سول اندر دے
نین دہا دم نیر اُلڑے زخم جگر دے
برہوں بکھیڑا سخت اویڑا خویش قبیلہ لادم جھیڑا!
مارم ما پیو، ویر! دشمن لوک شہر دے،
ناگ اولڑی سانگ کلولڑی جندڑی جلڑی گلڑی!
تن من دے وچ تیر، مارے یار ہنر دے،
غمزے سحری رمزاں ویری اکھیاں جادو دید لٹیری
ظلمیں زلف زنجیر، پیچی پیچ قہر دے،
پیت پنل دی سک پنل دی ماروتھلدی پیت اجل دی
ڈکھ لاون ترٹ بھیڑ جو سر دے سو کر دے،
تول نہالی ڈینڑ ڈکھالی صبر آرام دی دسریم چالی
لوں لوں لکھ لکھ چیر! کاری تیغ تبر دے
یار فرید نہ پایم پھیرا، لایا دردان دل وچ دیرا

سڑ گیوم سیس سریر، نیساں داغ قبر دے،

کافی نمبر ۲۴۲

عشق اولڑی پیڑ وو، لوکاں خبر نہ کائی،
زلف ڈنگیندن مول نہ نکی چشماں سروں بہادر جنگی،
ناز نگاہ دے تیر وو، نت کرن لڑائی!
شالا نیڑا کوئی نہ لاوے درد اندیشے سوز سوائے
دم دم دلگیر وو، سر تے سختی آئی
ہک بیوا ہی بیا پھٹ جاہی مونجھ مونجھاری گلدی پھائی
تک تک راہ ملہیر وو روندیں موئم اجائی
سنجھ ر چیتڑے شینہ مریلے، بشیر مد بھیاڑ بگھیلے،
ڈکھ ڈکھڑے بھنے ڈیر وو، غم سکڑے بھائی
سیڑیں بھینڑیں وینڑ الا دیم، ویرنڑ ڈیری سخت ستا دم،
مارم بے تقصیر وو، اے بے درد کسائی
سولیں مول نہ ڈتڑم ساہی قادر اینویں قلم ڈہائی
کیتم اے تقدیر وو، سونڑھیں نال جدائی
جندڑی جھکدی جیڑا ڈکھدا ویلا وقت نبھایا سکھدا
رنج دا الم دی بھیڑ وو آفت پیوم سمائی
مژگیں نشتر ہاں دی ماری پلکیں لائی کھیبکاری

زخم کللڑے چیر وو | وَیندیں چوٹ چلائی
لوں لوں سڑدی ہڈ چم گلدا | دلڑی جلدی سینہ بلدا،
رگ رگ چھٹڑی سیڑھ وو، | تیڈے برہوں پھڑائی!
صبر قرار آرام گیو سے، | یار ملامت مفت چتو سے
کانی بے تدبیر وو | جانی لا ڈکھلائی
یار فرید نہ کھڑ مکلایا | پیچ گیا ول گھر نہ آیا،
ڈتڑس جڑ تعزیر وو، | کیتس خوب بھلائی

کافی نمبر ۲۴۳

عشق چلائے تیر! | ڈاڈھے ظلم قہر دے!
یار ملیا بے پیر! | لوں لوں وچ سو درد دے
عشق اجاڑی جھوک امن دی | نظر نہ آوم جوہ جتن دی!
سوز ڈتس جاگیر | جیڑ اسولاں سڑدے
تول ڈکھاندی سیج نہ بھاندی | سول سراندی درد پواندی
رگ رگ وچ ہے پیڑ | ڈسدا روگ اندر دے
رہن نہ ڈیندی بڑ پرائی | سک مہینوال دی روز سوائی
کیچو لوڑھیم سیڑھ | لوڑھیم کن پتر دے
سکھ مہنڑ داوقت دہایا | یار برہوں دا سرنے آیا
گذر گئی تدبیر، | نبھ گئے وقت ہنر دے

نبھن ڈینہ اے ڈکھ ڈیہلے   شالا نال وصال سہیلے
ہووان شکر شیر   گذرن ڈینہ سفر دے

کافی نمبر ۲۴۴

غمزے کردے جنگ!   لڑدے مول نہ اڑدے
نیزے تیر تفنگ،   قہری ناز نظر دے
زلف ہے بشیر ابرو بچھوے   مارن ڈنگ نسنگ
چکدے زخم جگر دے
سانول دی ہے طرز انوکھی   تن نازک دل سنگ،
ذرہ مہر نہ کردے
برہوں سانول خلعت بھیجی   سادا بیلا رنگ،
سو سو سول اندر دے
عشق ونجایم شرم بھرم کوں   گیا ناموس تے ننگ
نال جیندے نال مردے

کافی نمبر ۲۴۵

کاں کوکو کر کر لوندا ہے،   کوئی قاصد یار دا اوندا ہے
رت ساونڑ دی ڈینہہ ملہاری   باد شمالی کنڑ منڑ جاری
بوئی لانڑیں کھپ خوب پھلاری   گرڑ کنڈا سبھ بھندا ہے

آئی آس تے پاس سِدھائی، جھڑ بادل آ جھُرمُر لائی،
اجڑیاں جھوکاں خنکی چھائی! غم ڈر ڈرُ ٹک پوندا ہے
مینہ برسات خوشی دے ویلے، چھیڑن چھیڑُ وچھانگ سوہا،
آپے دلبر کیتے میلے! جیں بن جی تڑ پھوندا ہے
ٹبے ریجاں تھل تے ڈُہر، کُل گُل ڈسدے احمر اصفر،
ڈُکھ کِشالے گذرے یکسر! سُکھ رگ رگ وچ ڈھوندا ہے
ڈُکھ ڈُوہاگ دا وقت وہایا، بھاگ سُہاگ دا ویلا آیا!
یار فرید انگن پوں پایا! ہار سِنگار سہوندا ہے،

کافی نمبر ۲۴۶

گزر گئی گذران غم دے سانگ رُلیوسے
ڈُھٹڑا اجمل جہان پکڑے کجھ نہ پیوسے،
ڈینْدیں یار نہ کھڑ مرکلایا! کیچوں کوئی پیغام نہ آیا،
جندڑی دا جُمان، گل دا گیڑ بھتیوسے!
ناں ماہی نہ رنگ مہندی جھوک اُجاڑ ڈرم تھیں ڈیہنہ دی
بیلا تھیا ویران تھی بے آس رُلیوسے
لانویں لہندیں پیوم وچھوڑا کھارے چڑھدیں آیم دھوڑا
مہندی سُرخی پان! نیلا رنگ ڈیوسے
ڈینڑ سیاپے ماتم گانڑ تھیں ڈُکھ ڈُوہاگ دے تول ڈہائیں

سُولاں دا سامان ! ازلوں ڈاج ڈھیوسے !
چھوٹی عمر رنڈیپا آہم کھوٹی قسمت کھوٹ کمایم
ڈُوجھا اے ارمان ! ونیدیں نہ مُکلیوسے ،
جینْدیں تائیں درد ہنجھیاں مردیں داغ قبر وچ نیساں
پٹ پٹ تھیا خفقان ! رو رو خلق رُووِیو سے ،
جیں بن ہک پل مُول نہ وسّے ! باقی کرنے آئے قصّے ،
واہ تقدیر دا شان ، کیا ہا کیا تھی گیوسے !
کرکر یاد فرید سجنْڑ کوں ! لاگل رُوواں ہک ہک ڈینْہ کوں
جاں جگر وچ کان ، جانی جوڑ مریوسے !

کافی نمبر ۲۴۷

کرن نظارے تیر نظر شالا جیویں نور وجود عیانے !
سرِ سبحانی رازِ انا الحق رندی ورد لسانے ورد مہانی کشف معانی اہل دلیں دا شانے
سمجھ سُنجانڑ ہیں غیر نہ جانڑیں سب صورت سبحانے
اوّل آخر ظاہر باطن یار عیاں بیانے کتھ منصوری تے طیفوری کتھ سر صنعانے
حسن پرستی شاہد مستی ، ساڈا دین ایمانے
راہ توحید دی ریت فریدی ایہا ہیں آپ دا دھیانے

کافی نمبر ۲۴۸

کس نگری سے آئے ہو تم! کس نگری کے باسی رے،
برہم نگر ہے دیس تمہارا پھرتے کہاں اوداسی رے
کیوں ہوتے ہو جوگی بھوگی رد کی طرح براگی رے
انگ بھبھوت رما کے لیونکر، رکھتے بدن سنیاسی رے
اپنا آپ سنبھال کے دیکھو، لے نظر حقیقت کی
فکر نہ کیجو یارو ہرگز! آسی یا نہ آسی رے
تم ہو ساگی تم ہو ساگی واکی ذرہ نہ و ک رے
اپنی ذات صفات کو سمجھو اپنی کر دستا د رے
دیدی سوتح کے سنیو! لا کر دل کے کانوں کو ا
جات مالک تم ہو بھولے اللہ راسی رے

باقی کافی نمبر ۲۷۲

واہ روز لوک سنڑانواں جی نہ آنوم خانے،
وی اھے من مچل گرڑی! کوئی آکھے دیوانے،
سولیں نال سنجیں دی جلے! سنج صباح گذرانے
آنوم دیر نہ لاتیں ماہی، جند ڈوں ڈھنڈی مہانے،
عشوے غمزے ناز نہورے کیا کیا حسن داشانے،
جو ہے شان فرید دا اسارا
مار ننڑ دا سامانے

کافی نمبر ۲۴۹

گل عنبر کنوں جی واندے، — مٹھی ریت انوکھی راندے
سٹ کر خویش قبیلہ بھیوسے — بردے تیڈڑے ناں دے،
سب صورت وچ ڈھول سنجانڑو — بھیو دنہ درماندے!
سینے جھوکاں دیدیں ڈیرے — سونڑھیں دست ڈلاندے،
ہر پیل وچ کول بغل وچ — یار مٹھے من بھاندے!
اکھیاندے وچ قطر نہ ماوے — سارے سجن سماندے،
شالا دوجھ کر حضرت رہی، — ڈکھوں گھر منتراندے،
سٹ کر درد فرید ہمیشہ، — گیت پرم دے گاندے

کافی نمبر ۲۵۰

کہیں ڈکھڑی لام یاری! — روندیں عمر گذاریم ساری
سونڑھیں ہوت بلوچ ادیڑے — ڈاڈھے کیتے سخت بکھیڑے
ناں سدھ سلام سنیہڑے — کیڈے ویساں سولاں ماری
ایھو رادل رانجھن ماہی! — کھس دلڑی تھیندا راہی!
ول کردا بے پرواہی، — واہ ظلم تے زداری،
مہنوال نہال نہ کیتم! — چھڈ کلھڑی نال نہ نیتم،
بھر جام ڈکھاں دا پیتم، — پیش آئی شہر خواری
سر آیا برہوں بکھیڑا۔ — ڈینہہ رات ہمیشہ جھیڑا،

پیا لکھا وِنڑ آدم ویہڑا ڈھولے اصلوں محض وساری
جی جانی کارن وہندا غم درد الم نت کوہندا
گل ہار غماندا سوہندا، سر سہرے مونجھ مونجھاری
ماہی آن وسائے جھوکاں، کیوں کرن سیانیں ٹوکاں
میڈیاں سڑ تھیون دل سوکاں ونجاں واری لکھ لکھ واری!
سے روگ ہزار کِشالے، تیڈے کارنڑ جندڑی جالے
تھل مارو پربت کالے! لاچار تتی ہنڑ ہاری!
جیں دلبر دی دل بردی تہیں باجھ فرید نہ سردی،
جُڑ لائیس چوٹ اندر دی واہ زخم کلڑا کاری!

کافی نمبر ۲۵۱

کیا تھیا جو تیڈی ہاں سنڑیں بھیسی اُدھا جو رب گنڑیں،
دولت کوں چوچی لا اڑا! ٹھگ باز داڈھ نکو نہ کھا!
آزاد تھی صفا صفا، جُنڑ گھن سُنجائیدی انڑیں
دنیا دا نہ تھی آشنا، ہے اے مکار بے وفا،
کھانویں نہ موذن دا دغا ہے پیچ گنڑیں تیکوں گھنڑیں
درجھ وچ دی جھنگ تروڑ وے ڈوہے تے ململ چھوڑ وے
ہے ڈِلھ پتھر دی بھوروے تیں کانڑ ہیرے دی گنڑیں،
ڈاں نہیں کہیں کار دے شیوے نہ جانڑن یار دے

سمجھن نہ بھید اسرار دے　　وچ کنڈڑے بھنے تھئے ڈیرڑیں
ایں راہ ڈُو آنویں نہ ہا!　　جے آئیں قدم ڈٹھو ڈیہہ ودھا
پچھوں تے نہ ڈیکھیں سُنہ ولا　　حیلہ کریں سر تیئں تنڑیں،
نو تھئی ترس بار و چل رتی　　رو ہیں پہاڑیں وچ تتی!
شو دی سسی رُلدی وتی　　نیہیں اکلھڑی ہک جنڑیں
ہے دل قہر دی مبتلا،　　ہے او غضب دلبے وفا!
من چھٹے تے من ڈٹے وہی آ　　آپت دے وچ ٹھڑ بڑ بنڑیں
سنڑ بے وفا دی گالھڑے　　پچھدے نہ ہرگز حال وے
اصلوں نہ ہم سنبھال وے　　ڈیوے نہ چولی دی تنڑیں
تھی خوش فریدؔ تے شاد دل،　　ڈکھڑیں کوں ناں کریاد دل،
اجھو تھیسم جھوک آباد دل!　　ایتھائیں نہ وسی ہک منڑیں

کافی نمبر ۲۵۲

کیا ڈکھڑا نینہہ لیوسے،　　ڈکھ ہا بھلے نہ پیوسے
عشق نہیں ہے نار غضب دی　　تن من کیتس کولے
سُولاں سڑدی آہیں بھردیں،　　ساری عمر نبھیوسے!
ناں غم خوار نہ کوئی ساتھی　　ناں کوئی حال ونڈاوے
عشق جہاں ڈکھ ہور نہ کوئی،　　پائیو دیری تھیوسے
خویش قبیلہ ہر کوئی جانڑے　　منزل یار دیاں جھوکاں

سینگیاں سرتیاں کردیاں لوٹاں — سارا بھرم اُڈھیوسے

گلیاں کوچے شہر بازاراں — لوگ مریندا کانے!

ننڈھڑے وڈڑے ڈیون طعنے، — شرم شعور ونجیوسے،

گالھ نہیں اجکل دی سنجڑی، — روز ازل دی مُٹھڑی،

بے نشان سجن دے کیتے! — نام نشان گنویوسے،

ہار سنگھوں دا گل وچ پانواں — ڈیکھی رو رو حال ونجاواں

پریت سوائی ریت نہ کائی، — ڈے سر مُفت گدھیوسے

مونجھ منجھاری درد دا چھوڑا — لکھیا باب تتی دے ڈُوڑا،

یار فرید خرید نہ کیتا — رو رو خلق رُویوسے

کافی نمبر ۲۵۳

گیا دل دا اول وچ رہ راوے — ناں یار ملدا نہ موت آوے

آ تن کیندیں سینگیاں سنادن، — جگتاں مریندیاں لوکیاں سنڑاون

کئی کیس کردیاں کئی ٹوک لاون — ہنجڑا ہمیشہ صدمے اُٹھاوے

بھینڑیں نہ بھاواں مڑی لاوے — پکے سوہیجے ہر کوئی ڈُکھاوے

جانی اوڑکا پھیرا نہ پاوے — ہک سیجھ ساڑے بیا توں تاوے،

ڈکھڑے سسی نوں ڈینہوں ڈینہہ سوائے — جیں ڈینہہ بروچل گھر ڈسدے ڈھائے

مونجھیں منجھائے سولیں ستائے — قادر کڈاہیں وچھڑے ملائے،

مُٹھڑی اکیلی سانول نہ بیلی! — البھل نہ کردی سرتی سہیلی،

نظرے حویلی سُنجڑی ڈِٹھو ہیلی ماردُتھلاں دی والی سُنہا دے
قسمت فرید اُڈِیڑی نہ داری اصلوں پُنل دِل کیتم نہ کاری
کیڈے ڈُکھ ول پردان دی ماری رو رو ہنجھائیں جگ نوں رواوے

کافی نمبر ۲۵۴

کیا ریت پریت سکھائی ہے سب ڈِسدا حسن خدائی ہے
ڈِسدی یار منتھل دی صورت کل تصویرا تے کل مورت
ہر ویلے ہے سگنڑ مہورت، غیر دی خبر نہ کائی ہے
ناز نہورے یار سجن دے، عشوے غمزے من موہن دے
ہر ہر آن انوکھڑے ڈَھن دے، واہ زینت زیبائی ہے!
نخرے ٹخرے نوکاں ٹوکاں دلڑی چوڑ چوبھیندیاں چوکاں
سوکاں سبز بھیاں دل جھوکاں خوبی خنکی چھائی ہے،
نازک چالیں نور نول دی، رمزاں بانکی طرز جدل دی،
دھار کجل دی دھاڑ اجل دی سُرخی بھا بھڑکائی ہے،
ڈُکھ ڈُوہاگ تے درد جدائی رل مل دیندے ساتھ لڈائی
عشق فرید تھیوسے بھائی! عشرت روز سوائی ہے،

کافی نمبر ۲۵۵

کیا عشق اڑاہ مچایا ہے ہر ذرے سوز سوایا ہے،

رس تن من پھوک جلایا ہے، مٹھا جوبن مفت گنوایا ہے
بھیڑی دلڑی مار مُنجھایا ہے! دم دم وچ درد سوایا ہے
سٹ سیج اکیلی ہوت سنے، غم پا کر جھولی عیش کھسے!
گل ہار پھلاندا ناگ ڈسے، ڈکھی قسمت سب ڈکھ لایا ہے
سونہڑاں سانگ ہجر دی مار گیا یکبارگی یار وسار گیا،
کر زار نزار خوار گیا! تتی بے وس بار سہایا ہے،
ایہا دلڑی عشق دی گٹھڑی ہے غماں مٹھڑی تے ڈکھاں کٹھڑی ہے
ماڈنڑی شوق دی گھٹڑی ہے جیں صبر آرام ونجایا ہے!
دل لاونڑ حال ونجاونڑ ہے! سکھ ڈیونڑ تے ڈکھ پاونڑ ہے،
سونہڑیں باجھ فرید قرار گیا، کم کار سبھو گھر بار گیا
سب ناز نواز سنگار گیا سر بار ڈوہاگ سہایا ہے،
غم کھاونڑ درد نبھاونڑ ہے، ریڑا بے نسک کوڑا جایا ہے،

کافی نمبر ٢٥٦

بیگوں لوڑھ کلہڑی وچ کن کپڑے رُدھے ڈتونی پچھلی عمر دے! ،
تیں باجھ جیویں اصلوں نہ جیواں، تیڈے اکھیں دسا ہمیں لوڑ لواں،
مارو مرلیے توں بن نہ تھیواں! ہتھ ڈینہہ ہجر دے ادھے گذر دے
ماراں مروڑاں پھکڑے تے دھوڑے بھیجیاں سوغاتاں تیڈے وچھوڑے
ڈکھڑے ڈینہوں ڈینہہ ڈیڈھے تے ڈوڑے ہے ہے نہ جیندے جیڑا نہ مردے،

گئے وقت ویلے یار و بھلیرے ، ڈُکھڑے ڈِٹھے تے کیتے ڈیرے ،
شالا ڈیہاڑے جھوم تھلیرے ، پاٹے گُدڑاوں سُنجڑیں ڈِگھڑے
گھولی لٹ سُنڈی گولی تیڈڑی ، ڈٹھے کن تے سنڑسیں ڈکھ پیڑ میڈڑی ،
پانڑیں اساڈا بھئی رت اسیڈی ، رُٹی ٹٹے ٹکڑے ہانے جگر دے
مُنڈھ لا دی جندڑی ڈکھ نیڈی دوہڑی ، درد نیڈی بدھ سو نیڈی ہڑی
ہک تول تتی دی وِل کل نہ لدھڑی ، ہئے سُول صدمے جو تھے بھر دے ،
رہ گیوم خوشیاں دے سر سنڈ ٹھپے ! وِتھاں تھاں کرینڈے آئے ہدھ چھپے
ہئی ہنوائی ڈتڑے رنڈ ہیے ! آئے بار سر تے باری قہر دے
جوگی براگی تھی کر ڈھونڈیساں ، کفنی ڈُکھاں دی پا گل سوہیساں ،
اینویں فرید عمراں نبھیساں ،! جے تیں نہ تھیساں داخل قبر دے

کافی نمبر ۲۵۷

مُٹھڑی دلڑی ڈُکھڑیں کُٹھڑی ! ہے ناز ادا دی لُٹڑی
ہن زخم جگر دے آلے ، دل پُرنے اکھیاں نالے ،
سینے پون اُبالے ، جندڑی ہتھیں مُٹھڑی ،
نت درد اندوہ ادیٹے ، لائے دلڑی جھوکاں ڈیرے ،
ہن حضرت عشق نویڑے ، ڈِتی پیڑ پرانڑیں پھٹڑی !
سر چھتڑے نینہہ لیوسے ، سب شرم شعور گنویسے ،
دل ڈھولے یار لٹیوسے ، سس ماڑم امڑی رُٹھڑی !

مل ماہی عارو یاروں ! تھی فارغ کل کم کاروں،
رل راول ڈاکاں چاروں ہے اج کل ݙہی ݙکھڑی
تھی کھیر وکھیر چڑیاں اکھیں نال اد گاڑ بنڑ بسیاں
پاہ پلکاں پور دھیساں گھر ہاروں سنگت رٹھڑی
تھیاں سنج بر سحن حویلیاں گیاں سینگیاں دیر سہیلیاں،
البیلیاں باہنہ چھوڑ بیلیاں ماہیڑ کنوں دل چھٹڑی !
گیا چیتر فرید اجایا ! گھر ساول یار نہ آیا
سر سولیں سخت ستایا تھئی دشمن قسمت کھٹڑی،

کافی نمبر ۲۵۸

نیڑا لا ڈنڑ حال ونجا ڈنڑ مفتے پور پرائے،
مہنڑیں کھاندی سٹھڑیں سہندی دلڑی چا بر مائے !
کراں شکایت سینگیاں سیاں رگلڑے حق ہمسائے،
عار دیار بچار کریندے سکڑے مایوں جائے !
دیر نہیڑے اڑی جھیڑے بابل نت ڈر کائے،
سس ننانڑاں کرم بھیڑے روز بروز سولائے،
باندیاں بردیاں محض نہ ڈردیاں دائی دینڑ الائے،
اصلوں سدھڑا منہ نہ ڈیندے مامے چاچے تائے !
کانگا قاصد بیٹھ بیٹھ ہٹڑی، یار نہ واگ ولائے،

ناز نواز نمانڑیں شوندے
ہار سنگار اجائے،

مارو چھوڑ ملہیر ملہاراں
آپے آ ٹلوائے،

رل مل ٹوبھے تے ترٹماڑے
ساڈڑے نال وسائے!

قسمت جاگے بخت بھڑائے
قادر دوست ملائے

سہجوں لیٹے توہل نہالیں،
سوہی سیج سہائے،

بھاگم سختی تے بد بختی،
بھاگ سہاگ ملہائے،

سانول بانہہ سراندی ڈیکر
ساری رات نبھائے،

چھوڑ ڈکھڑیں دی ڈر رہنڑ دی
ناں رکھ رانجھن رائے

توں بن راول جوگی ولدے
ڈکھڑے کون مٹائے،

ناں کوئی سنگتی ناں کوئی ساتھی
ناں کوئی حال ونڈائے

سچ ہے کون پرائے ڈکھڑے
اپڑیں جگڑے پائے،

جس تن لگڑی سو تن جانڑے
ہوراں کیا پرواہ!

اپڑیں بلے آپ اٹھیساں!
دلڑی نت فرمائے

کر بیواہی سٹ نندرائی!
پیچی پیچ سدھائے

سنجڑیں سنجڑیں کیا کیا
پیش تتی دے آئے،

رخس مہندیں تلک تلولیں،
پھکڑے رنگ ڈکھائے

ہک ڈکھ سے سانگ خوشی دے
سلے صاف ونجائے

چولی چنڑی سوزوں بھنڑی
آس نہ پنڑی ہائے!

عشقوں مول فرید نہ پھرساں
توڑیں موہنہ نہ لائے،

کافی نمبر ۲۵۹

نیناں نہیں رہندے ہٹکے

نین نیناں ساں اَڑدے لڑدے لا کرناز دے لٹکے!
گلڑیں کوچیں شہر بزاراں بگڑے نہیہ دے جھٹکے!
ناز نہورے نوکاں نخرے لانون برہُوں دے کٹکے،
ہنڑیں سٹھڑیں طعنے تبرے گھڑے نوکاں پٹکے
سہساں نوکاں ویلیاں جھوکاں خویش قبیلے سٹکے،
یار بناں پھوک اگ اڑبلیاں! ہار رحیلاں پٹکے
ڈکھڑے سہنڈے نین نہ رہندے، بے وس بخی کر اٹکے
مٹھے باجھ فرید نہ بھاوے، بھٹ گھت گوڑے کھٹکے،

کافی نمبر ۲۶۰

نین نرالے ریز نکھڑیے نور نظر دے،
ساڑن سول سریر ساگی سوز سفر دے
کھڑے برہوں کٹاری کھٹے ناز نہورے نخرے مٹھڑے،
چوچک چک تک دیر، ویری وَل وَل گھر دے
سینجھ سہاگ دی سڑگئی ساری ڈوڑے ڈکھ ڈوہاگ ڈہاری،
تک تک مارن تیر! زہری زور زبر دے
پور پلڑے دے پپل دے جنڈڑی جُھکدی جیڑا جلدے،
پیت پرائی پیڑ ویری درد اندر دے،

ست کر سجنڑ سدھایوں ہنڑاں ملک ملہیر رلیوم٘ن مد ہنڑاں،
چڑھ چڑھ چکدے چیر، جاری جرح جگر دے
سانگ سجنیں نوں سک سانول دی مونجھ مٹھی نوں موہنہ مٹھل دی
ہار ہٹی ہنڑ ہیر! سب نگے ہوش ہنڑدے
نینہہ نواں نت نالہ زاری فکر فراق فرید دی جاری
رگ رگ روگ دی پیر روندیں روح اپڑدے

کافی نمبر ۲۶۱

دسو دی اکھیں لیا لگن گھوراں لاکے

ساونڑ آیا، یار نہ آیا، تھئے بادل طوفان بلاکے!
آونڑ کہہ گئے ول نہ آئے دل نوں مفتی چوٹ چلاکے،
دل برمائے راول جوگی، دھن سن ونجلی پھوک بجاکے،
اتنا ظلم مناسب ناہیں، بھلوں اپنا یار بنڑاکے،
روہ جبل وچ مارو تھل وچ مارو گیا پردیس رلاکے
مارو ملک ملہیر دا مالک لڈ نہ جاویں جھوک وسا کے
جوگن تھیساں ملک ڈھونڈیساں ولیاں انگ بھبوت رماکے
الڑے زخم نہ چول پپیہا، سارنہ کوئل کوک سنڑاکے،
کردیاں لے ہٹ ہٹ جاندی پوسں ڈڈ کھڑے سوول سہلکے
تم بچھڑت موہے چین نہ آوے پاپ متاڈا نگن سہاکے،

گرجت بدرہ لسکت بجلی، رم جھم بارش زور گھٹا کے،
ساجن باجھ فرید ہے جینا مشکل ایسے بار اٹھک کے

کافی نمبر ۲۶۲

وصل ہجر یکساں، ڈسدا دوست قریب دلیندے
علوی سفلی یار دیاں جھوکاں خبر نہیں انہاں کملیاں نوکاں
اے دل جانڑ پچھانڑ ہر جا دبرے چاک مہیندے
ڈکھ ڈوہاگ تے بیت حزن ہیں سکھ سہاگ تے ملک امن ہیں،
عاشق سمجھ سونجانڑ سب مظہر ہیں یار چھیندے
چاک بیانڑاں من نوں بھانڑاں تن من اسدے راہ وکانڑاں
کیا وقت دین ایمان شرم بھرم سب یلک تھیندے
عشق فرید تصرف کیتا لائیں جُڑ کر پرم پلیتا
سب صورت سبحان، ظاہر اکھیاں نال ڈسیندے

کافی نمبر ۲۶۳

دل دس دسا اُدھے لوُل دے کر لاڈ مٹھڑا بول دے
ہر وقت سانوں ڈھول دے پیا ہوا ساڈے کول دے انڑ سونہدی ھنڈی کھول دے
انڑ سنگ بیس سنگ پول دے اتھوں نانہ دے ٹک ٹول دے
لکھ لکھ الول مخول دے، اتھاں مٹھڑی جان سڑ دلی دے تھی ڈھر ڈنگی گیول دے

کیا ڈکھڑیں لدھڑم گول وے
تھئے چور زرہ تے خول وے
مایا ہے کیا جوڑ نرل وے
اروغلیل غلول وے، پئے ہوش دے وچ بھول دے
زیرے اندر سوپل دے،
تھیا جسم چیچی ھٹول وے
دل ڈتڑے کئی گھر رول وے
جے اے فرید دا ڈول وے
ایہا نوڑ تے ایہا جول وے،
کئی ڈینہہ نہ پھولا پھول وے
اجھو شہریں دچن دول وے

کافی نمبر ۲۶۴

واہ حضرت عشق مجازی
سب راز رموز دی بازی
سبھو شاہد اصلی جانڑیں،
ہے واجد پرم کہانڑیں،
ہے وحدت سمجھ سنجانڑیں
وچ پردے کثرت سازی
کر رفع ملال کدورت،
ٹک سمجھ سجن بے صورت
تھیا ظاہر وچ ہر مورت
چھپ ادے نور حجازی
سنڑ حسن ازل دی چالی
سب ناز نہورے والی!
کتھ خالق خلق دا والی
کتھ عابد ریت نیازی
کتھ عاشق درد کشالے،
کتھ حسن ملاحت چالے
تھی ہار سنگار ڈکھالے،
خوش سیرت نازنزازی!
کتھ مطرب تے میخانے،
کتھ رند رسم بیگانے،
کتھ صوم صلوٰۃ آذانے!
کتھ زاہد نیک نمازی!
ہے غیرت زندیقی،
پادر شہ رکھ صدیقی!

کر جُہد جہاد حقیقی، بنڑ مرد مُعلّیٰ غازی
چھوڑ فقہ اُصُول مسائل، سٹ نحوی فعل تے فاعل،
چھڈ علمی بحث دلائل، ہے فقر فقط جانبازی
اے مسلک سلوک فریدی، ہے ریت عجب توحیدی
پُر ذوق لذیذ جدیدی چھڈ لمبڑ دُور درازی

کافی نمبر ۲۶۵

واہ وہ دلبر دی یاری، لا یاری کرم نہ کاری،
تھی رکھڑا رسم بریّت نا پچھدا احوال حقیقت
ناں سنڑدا ویدن ساری
میں مٹھڑی ڈکھڑیں کٹھڑی سئے تیریں عذیں پھٹڑی،
دل لٹڑی سولاں ماری
ناں ڈھڑم مٹھا امکھڑاں گیا ساونڑ صاف سلکھڑاں،
گئی موسم چیتر بہاری
ناں کھوج ناں کھوب اٹھاندے سب پربھت بندھ تھلاندے
دل رُل رُل رد وہاری
میں سندھڑی کیویں جالاں پردیس بیٹھی تن گالاں!
تھئے رُوہی ڈینہہ ملہاری
دل کھسدا ابھیت نہ ڈسدا تھی ادپرا دُور دُوں ہسدا!

لاہُوہُو شہر خواری،
ہِک یار فرید اَدیڑا، پیا سس نیناںڑ دا جھیڑا،
پئی پَرڑے مُونجھ مُنجھاری!

کافی نمبر ۲۶۶

رِہک دَم ہجر نہ سہندی ہے
دِل دِلبر کارنڑ ماندی ہے
سوز گداز دی توُل وِچھاواں
ڈُکھ ڈُوہاگ دی سیج سُہاواں
ہار غماندا گل وِچ پاواں
درد دی پانہہ سراندی ہے
ماہی بے پرواہ ملیوسے
پکڑے سوز فراق پیوسے
حال کنوُں بے حال تھیوسے
جِندڑی جھوک غماندی ہے،
ڈِینہہ نہاواں سڑدیں جلدیں،
رات دِنہاواں جلدیں گلدیں!
ساری عمر گئی ہتھ ملدیں،
ہے موت نہ آندی ہے،
سونڑھیں کیتی پیچ تیاری،
آیا بار برہوں سر باری،
سنگیاں سرتیاں کرن نہ کاری
بے وس پئی کُرلاندی ہے،
یاد کریساں یار دیاں گالھیں،
سونڑھیاں مزاں موہنیاں چالیں،
تونڑیں مہنیڑیں ڈیوم سیالیں
تا نگ فرید نہ جاندی ہے

کافی نمبر ۲۶۷

رِہکو الف مینوُں درکار ڈِڑھی،
تتی بے تے مُول نہ بھادم رِڑھی،

سونہڑے ھیں وحدت پرم پتیاں نیں
ذوقی گھاتاں عشقی گیتاں نیں!

کوجھی کثرت کوجھیاں ریتاں نیں
دل عیزوں عزت کھادم ڑی،

ہر جایوں ناز نواز ڈسے!
سب حسن ازل دا راز ڈسے،

کل عالم عالم ساز ڈسے
ہکو نور نظر وچ آدم ڑی،

عینیت محض محال ڈسے!
ہر طرفوں حسن جمال ڈسے!

ہر ویلے وصل وصال ڈسے
ڈینہہ رات پنل گل لادم ڑی!

کیوں کردی ہار سنگار مٹھی
کیوں سرخی کجلا دھار مٹھی

جے جانڑاں سانول یار مٹھی،
دل مک مہیر سدھادم ڑی!

تھا درد جدید شدید بھیا،
ہر روز الے سوز مزید تھیا!

ہکے دید فرید خرید تھیا!
بن ڈھولنڑ گھر ور تادم ڑی

کافی نمبر ۲۶

ہک ہے، ہک ہے، ہک ہے،
ہک دی دم دم سک ہے!

ہک دے ہر ہر جا وچ ڈیرے
کیا اُتے ہے کیا جھک ہے

ہک ہے ظاہر ہک ہے باطن،
بیا سب کجھ ہاڑک ہے،

مقناطیس تے لوہے وانگیں
ہوں ڈھولنڑ دی چھک ہے

جیڑھا ہک کوں ڈوں کر جانڑے
او کافر مشرک ہے،

مطلب ڈاڈھا سخت نزیکی
پر راہ تے چل چک ہے!

ساڈے سِر سر واہ دا سارا
فخر پیا مالک ہے،
درد دا بار اُٹھاناں سگدی،
دِل شوہدی ہِک ترک ہے،
روز ازل دی دِلڑی مَیڈی،
راہ حق دی سالک ہے
جِنڈے نال خیال خُدائی،
کیا پُورا گیا ہِک ہے،
یار فرید سُنجانڑن کیتے،
اے نُسخہ ہِک ٹِک ہے

کافی نمبر ۲۶۹

ہُنڑ میں رانجھن ہوئی
رہیا فرق نہ کوئی
جَیں سنگ دِلڑی پیت لگائی
آخر بنڑ گئی سوئی
ہیر سلیٹی چوچک بیٹی،
وِچ کِس جا کھڑوئی
ہیر ڈِٹھیں ہیر اکھیسں سے کر!
رس ہیں راہ ڈِتوئی!
پہلے کھا کر درد کِشالے،
ادرک تھئی دِل جوئی،
شابس صلوں محض نہ ہاریو!
جتنا بار چتوئی!
جو کوئی سِلک محبّت دے وِچ
مر نہ ٹوں اگےّ موئی
سیجھ سُہاگ سُہائیں تھی خوش
شام سُندر سنگ سوئی
نال خیال انا دے جَیں نے
میل دوئی دی دھوئی،
سارے جگ وِچ ہِک میں رہ گئی،
ناں توئی، ناں اوئی

رہیا منصور فرید ہمیشہ،
جیں لے راز لدھوئی!

کافی نمبر ۲۷۰

ہے عرب شریف سدھائی | بوسندھ پنجاب دی آئی!
بن عرب بلے اکھیاں روون، | رو ہار ہنجوں دے پوون!
کرنیسے مکھڑا دھوون ! | دل درد ہیں چوٹ چلائی!
آئی پہلی منزل جدے | ہئی شہر مبارک جدے،
کلھ بحر دی شدے مدے | اج عدن وینتی مکلائی
کر سعی طواف زیارت | لہہ لطفوں عفو اشارت،
گھن عشقوں ذوق بشارت | دل ڈٹھیں واگ ولائی!
کیوں گانے گجھڑیں یاداں | کیوں سرخیاں مینڈیاں لاواں
کیوں کجلا دھار بنڑاواں | ہے تھیوم نصیب جدائی،
گل سہرے ہار گھمانڑیں، | کل ناز نواز روہانڑیں،
گئے جوش جوانی مانڑیں | گئی دھج وچ فخر وڈائی،
تاں باجھوں ساول گھر وچ | ہاں بیشک سخت سفر وچ!
تھل مارو سنجڑے بر وچ | ہم سختی روز سوائی،
کئی آس فرید نہ پنڑی | جی جلیا دلڑی بھنڑی!
سر سوز فراق دی چھنڑی | گل درد دوں چولی پائی!

کافی نمبر ۲۷۱

یار آون یار دے رلڑے | نت پودم کروپ کلڑے،

کیوں چڑھدی چندری کھاریے — کیوں کردی زیور بارے

ہجے جانی ہجر دے وارے — آئے ینڑے سخت سوکڑے،

ڈکھ یار سکھاندے ڈیرن، — پے سول اندر دِچ ڈھیرن!

منہ کالا نیلے پیرن — واہ ہوت پنل دے بھلڑے

کیوں ڈکھڑی عمر نبھاواں، — ہنڑ موت دا ٹمک وساواں

وچ گورستان سہانواں — بُٹھ جیونڑ گوڑ تنکڑے

گل تبتیج ہجر دے وکڑے — دِل زخم اڈکڑے اکڑے

ایہہ نینہہ لانونڑ دے بھلڑے — پے گئیں مُٹھڑی دے پلڑے

سب دور ہوس وس لائم، — پر یار فرید نہ آئیم!

غم درد اندر سر پایم — کر آپے گلڑے گڑے

کافی نمبر ۲۷۲

یار کُراڑا حال دے — سانول مار نہ طعنے،

سانگ سنجوک رُلائے قسمت — سنگے دوست یگانے

جانجاں سونہہ بنڑانواں، — تاں تاں ڈسدے دور دگانے

آنونڑ کانڑ نہ منگیں دِلڑی — کچھڑے کرن بہانے،

بے درداں دی پیت نہ بھلی" — مولا موت کوں آنے!

ختم شد

ایں کافی دے باقی شعر صفحہ نمبر ۱۹۹ تے ڈیکھو"